1 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
g
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ
ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް
 ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-I-SH/04
 އިންތިޚާ ބީ ޝަކުވާގެ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް: މުޙައްމަދު އާދަމް ބަނަފްސާގެ / ތ.ކަނޑޫދޫ
ސިފްނާ ޢަބްދު اله / މުނިޔާ، ތ.ކަނޑޫދޫ
 އިންތިޚާ ބީ ޝަކުވާގެ މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތް: އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން
 މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އިންތިޚާ ބީ ޝަކުވާ
 ތަދައްޚުލްވި ފަރާތް : ޕްރޮގްރެސިވް ޕާޓީ އޮފް މޯލްޑިވްސް
ފަރީސާ އަބޫބަކުރު / މޫމިޔާ، ތ. ކަނޑޫދޫ
އިލްޔާސް މަޙްމޫދު / އޯކިޑްމާގެ، ތ. ކަނޑޫދޫ
ނައުޝާދު ޢަބްދު اله / މުނިޔާ، ތ. ކަނޑޫދޫ
މައްސަ ލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް
ފަނޑިޔާރު ޙަސަން ޝަފީޢު
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދު اله ޙަމީދު
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު
08 ޝައްވާލް 1442
ނިމުނު ތާރީޚް:
20 މެއި 2021
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

2 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
23 ރަމަޟާން 1442
ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:
05 މެއި 2021

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

3 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ފަނޑިޔާރު ޙަސަން ޝަފީޢުގެ ރައުޔު:)މިރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު ޢަބްދު اله ޙަމީދު އާއި ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން
ޝަހީދު ތާއީދުކުރައްވައެވެ.(
ތަޢާރަފު :
1. މިއީ، އިންތިޚާބާބެހޭ ޝަކުވާގެ މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމު ން ތ.ކަނޑޫދޫ / ބަނަފްސާ ގެ މުޙައްމަދު އާދަމް އާއި
ތ.ކަނޑޫދޫ / މުނިޔާ ސިފްނާ ޢަބްދު اެلهގ ފަރާތުން ހުށަހެޅި މައްސަލައެކެވެ. މި މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަކީ
1
އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންއެވެ.
2. މި މައްސަލަ ހުށަހަޅާފައިވަ ނީ އިންތިޚާބުގައި ވޯޓުލުމުގެ ޙައްޤު ލިބިފައިވާ މީހެއްގެ ހައިސިއްޔަތުންނާއި
ކެންޑިޑޭޓެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން ކަމަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތްތަކުން ބުނެފައިވެއެވެ.
މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާ
3. މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާގެ ގޮތުގައި މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތްތަކުން ބުނެފައިވަނީ
" މިއީ، 2021 އޭޕްރީލް 10ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ
ރަށުކައުންސިލަށް މެންބަރުން ހޮވުމަށް ބޭއްވުނު އިންތިޚާބުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަންބަރު ވޯޓުފޮށި (6.1N(ގެ ވޯޓުލުން
ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އިން އެކަށައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދުސްތޫރީ
އަސާސްތަކާއި، މަބާދިއުތައް (ޕްރިންސިޕަލްސް) އާއި އަދި އުޞޫލުތަކާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އިން
އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅިގެން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނާ މަތިކޮށްފައިވާ ދުސްތޫރީ އިލްތިޒާމްތައް (އޮބްލިގޭޝަންސް) އާއި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އިން ސަލްބީ ޙައްޤު (ނެގެޓިވް ރައިޓުސް) ގެ ގޮތުގައި ޞިފަކޮށް
ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤުތައް (ފަންޑަމެންޓަލް ރައިޓްސް) އާ ގުޅިގެން އިލްކެޝަންސް ކޮމިޝަންގެ މައްޗަށްވާ
ދުސްތޫރީ ވާޖިބާއި، އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޤާނޫނާއި އަދި އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޤަވާއިދާއި، އަދި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު
2013/SC-C/42 ޤަޟިއްޔާއިން ބައްލަވާފައިވާ ދުސްތޫރީ މައްސަލައިގެ ނިންމެވުމުގައި، މިނިވަން އިންސާފުވެރި
އިންތިޚާބުތަކުގައި ފުރިހަމަވުން ލާޒިމުވާ ރުކުންތަކުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޞޫލުތަކާއި ހަމަތަކާއި
އިލްތިޒާމްތަކާއިވެސް ޚިލާފަށް، ތަޤްޞީރީ މަސްއޫލިއްޔަތު (މިސްފީސެންސް) ގެ އިތުރުން ޤަޞްދާއިވެސް އެކު، އިލެކްޝަންސް
ކޮމިޝަނުން ޢަމަލުކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތްތަކުގެ އިތުރުން އެފަރާތްތައް އިޚްތިޔާރުކުރި "އިލެކްޓޮރޭޓް" އިން ކަމުގައިވީ އެތަކެއް
ރައްތިނުންނެއްގެވެސް އަސާސީ ޙައްޤަށް އުނިކަންއައިސް އެޙައްޤުތަކުން އެފަރާތްތައް މަޙްރޫމްކުރެވިގެންދާނޭފަދަ ގޮތަކަށް
1 އިންތިޚާބާބެހޭ ޝަކުވާގެ މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމުގެ 2ވަނަ ނަންބަރު، ސަފުހާ ނަންބަރު 3
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

4 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ކަމުގައިވާތީވެ، ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށު ކައުންސިލަށް މެންބަރުން އިންތިޚާބުކުރެވެނީ މަޝްރޫޢިއްޔަތު (ލެޖިޓިމެސީ) ލިބިގެންވުމުގެ
އިތުރުން އަދި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތްތަކުގެ އިތުރުން އެފަރާތްތައް އިޚްތިޔާރުކުރި "އިލެކްޓޮރޭޓް" އިންގެ އަސާސީ ޙައްޤުތައްވެސް
ފުރިހަމައަށް ކަށަވަރުކުރެވިގެންވާ އިންތިޚާބަކުންކަން، ޤަޟާއީ ނިންމެވުމަކުން ކަށަވަރުހިއްޕަވައިދެއްވުން އެދި،
172ވަ 2"
ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ މައްސަލައެކެވެ.
މިފަދައިންނެވެ.
މައްސަ ލަ ހުށަހަޅާ ސަބަބާއި އޭގެ ތަފްޞީލް
4. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތްތަކުން މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ސަބަބާއި އޭގެ ތަފްޞީލުގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:
4.1 "ޑިމޮކްރަސީއަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ގެ އަސާސީ ތަރަހައިގެ އެއްބައިކަމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 4 ވަނަ މާއްދާއިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައި އޮންނަ ރައްޔިތުންގެ ސިޔާދަތު، މިޒަމާނުގެ ދީމިޤުރާޠީ ނިޒާމުތަކެކޭ
އެއްފަދައިން ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އިންވެސް ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވަނީ "ދީމިޤުރާޠިއްޔާ ނިޔާބިއްޔާ"
(ރެޕްރެސެންޓޭޓިވް ޑިމޮކްރެސީ) ގެ އުޞޫލުން ސީދާ ރައްޔިތުން މިނިވަންކަމާއެކު އިޚްތިޔާރުކުރާ މަންދޫބުން މެދުވެރިކޮށްކަމާއި،
މިދުސްތޫރީ މަބާދިއުތައް ކަށަވަރުކަމާއެކު ނެގެހެއްޓިގެންދިއުމަށް މިނިވަން އަދި އިންޞާފުވެރި (Free and Fair(
އިންތިޚާބުތަކަކީ ދުސްތޫރީ ގޮތުންވެސް ޟަރޫރަތެއް (ނެސެސިޓީ) އެއްކަން އެނގޭހިނދު، މިނިވަން އަދި އިންޞާފުވެރި
and Fair(Free(ޞިފަނެތުމުގެ ސަބަބުން ދުސްތޫރީ އެމަދާބިއުތައް ނެގެހެއްޓިދިއުން ނަފީކުރާ އިންތިޚާބަކީ
ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފު އިންތިޚާބަކަށް ވާނެކަން؛
4.1.1 ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެންމެ އިބްތިދާއީ initial))މާއްދާތަކުން، ދިވެހި ދައުލަތް ޞިފަކޮށްދީ ބަޔާންކުރުމުގައި،
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 2 ވަނަ މާއްދާގައި ދިވެހި ދައުލަތް ޞިފަކޮށްދީ ބަޔާންކުރުމުގައި؛
"ދިވެހިރާއްޖެއަކީ ފުރިހަމަ މިނިވަންކަން ލިބިގެންވާ، އިސްލާމީ އުޞޫލުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކުރެވިފައިވާ، އަމިއްލަ ވެރިކަންކުރާ،
ދީމިޤްރާޠީ، ޖުމްހޫރީ އަދި ޔުނިޓަރީ ދައުލަތެކެވެ. މި ދައުލަތުގެ ނަމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާއެވެ. މީގެ ފަހުން މި
"ދި " "
ޤާނޫނުއަސާސީގައި ވެހިރާއްޖެ މި ނަމުން އިޝާރާތްކުރެވެނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާއަށެވެ
2 އިންތިޚާބާބެހޭ ޝަކުވާގެ މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމްގެ 3 ވަނަ ނަންބަރު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

5 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށް، "ދިމިޤްރާތީ" ޞިފައަކީ ދައުލަތުގެ އެންމެ އަސާސީ ޞިފައެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި
ބަޔާންކޮށްގެން ދިވެހިދައުލަތް ތަޢުރީފް (ޑިފައިން) ކޮށްދިނުމަށްފަހުގައި، ރައްޔިތުންގެ ސިޔާދަތު ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި؛
"ދިވެހިދައުލަތުގެ އެންމެހައި ބާރުތައް ފެށިގެން އަންނަނީ ރައްޔިތުންގެ ކިބައިންނެވެ. އަދި މި ބާރުތައް ދެމިއޮންނާނީ ރައްޔިތުންގެ
"
ކިބައިގައެވެ. މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރުއާއި،
4.1.2 ޤާނޫނުއަސާސީގެ 231 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި؛ އިދާރީ ދާއިރާތައް ހިންގުމަށްޓަކައި އުފައްދާ ކައުންސިލްތަކުގައި މެންބަރުން
ހިމެނޭނެގޮތް ބަޔާންކޮށް އެއަކުރުގެ 1 ވަނަ ނަމްބަރުގެ ނައްޞުގައި؛ "ރަށު ކައުންސިލްގައި ހިމެނޭނީ، އެ ކައުންސިލް
ނިސްބަތްވާ ރަށުގެ ރައްޔިތުން ދީމިޤްރާޠީ އުޞޫލުތަކުގެ މަތީން ، ސިއްރު ވޯޓަކުން އެ ކައުންސިލްއަށް އިންތިޚާބުކުރާ
"
މެންބަރުންނެވެ މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު،
އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 26 ވަނަ މާއްދާ އިން، ޤާނޫނުއަސާސީ ގައި އެހެންގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާހައި ހިނދަކު ޢުމުރުން
އަށާރަ އަހަރުން މަތީގެ ކޮންމެ ރައްޔިތަކަށްމެ، އިންތިޚާބުތަކުގައްޔާއި ރައްޔިތުންގެ ޚިޔާލު ހޯދުމުގެ ޢާންމު ވޯޓުތަކުގައި
ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤާއި، އިންތިޚާބުތަކުގައި އެކިއެކި މަޤާމުތަކަށް ކުރިމަތިލުމުގެ ޙައްޤުގެ އިތުރުން، އެ މީހަކު އަމިއްލައަށް،
ނުވަތަ އެ މީހަކު މިނިވަންކަމާއެކު އިޚްތިޔާރުކުރާ މަންދޫބުން މެދުވެރިކޮށް ރައްޔިތުންގެ ކަންތައްތައް ހިންގުމުގައި ބައިވެރިވުމުގެ
ޙައްޤު، ކަށަވަރުކޮށްދީ، ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކުރާ ރައްޔިތުންގެ ސިޔާދަތު ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާއިރުއާއި،
4.1.3 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 4 ވަނަ މާއްދާއިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައި އޮންނަ ރައްޔިތުންގެ ސިޔާދަތު، މިޒަމާނުގެ
ދީމިޤުރާޠީ ނިޒާމުތަކުގައި ބޭނުންކުރާ ޢާންމު އެއް ވަސީލަތަކީ "ދީމިޤުރާތިއްޔާ ނިޔާބިއްޔާ "Representative (
Democracy(ގެ އުޞޫލުން ސީދާ ރައްޔިތުން މިނިވަންކަމާއެކު އިޚްތިޔާރުކުރާ މަންދޫބުން މެދުވެރިކޮށްކަމާއި،
"ދީމިޤުރާޠިއްޔާ ނިޔާބިއްޔާ" Representative Democracy))ގެ އުޞޫލުން ރައްޔިތުން އިޚްތިޔާރުކުރާ މަންދޫބުން،
އެއީ ލާމަރުކަޒީ ނުވަތަ އިދާރީ ފެންވަރެއްގައި ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކަށް އިޚްތިޔާރުކުރާ މެންބަރުން ކަމުގައިވިއަސް، މިޒާނުގެ
އެންމެހައި ދީމިޤްރާޠީ ނިޒާމުތަކުގައި އިޚްތިޔާރުކުރެވެނީ މިނިވަން އަދި އިންޞާފުވެރި and Fair(Free(އިންތިޚާބެއްގެ
ޒަރީޢާއިންކަމާއި، މިފަދަ އިންތިޚާބެއްގެ އެންމެ މުހިއްމު އެއް ޢުންޞުރަކީ އެ އިންތިޚާބުގައި ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާ
ރައްޔިތުން ނުވަތަ އިލެކްޓޮރޭޓް Electorate))ކަމާއި، މިޒަމާނުގެ ތަފާތު ދުސްތޫރީ ނިޒާމުތަކުގެ ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤު
ލިބިގެންވާ ރައްޔިތުން ނުވަތަ އިލެކްޓޮރޭޓް)Electorate)ކަނޑައަޅަނީ "އަލްއިޤްތިރާޢުލް ޢާންމު" ނުވަތަ ޔުނިވަރސަލް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

6 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ސަފްރޭޖް Universal Suffrage))އަސާސްގެ މަތިންކަމާއި، ޔުނިވާރސަލް ސަފްރޭޖް އުޞޫލުން ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤު
ލިބިގެންވުމަކީ، ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާ މީހުންނަށް އެމީހުންގެ ފުރިހަމަ އިޚްތިޔާރާއެކު ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤުއަދާކުރެވޭނެ
އުޞޫލަކުން، އަދި އިންތިޚާބުގައި ވޯޓުދިން މީހުންގެ ޙަޤީޤީ އިޚްތިޔާރު އޮޅުވާނުލެވޭނެފަދަ ގޮތަކަށް، ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤު
ކަށަވަރުވެފައި އޮތުންކަން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަމްބަރު 2013/SC-C/42 ޤަޟިއްޔާ އިން ބައްލަވާފައިވާ
ދުސްތޫރީ މައްސަލައިގެ ނިންމެވުމުގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރުއާއި،
4.1.4 ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި، "ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ކިޔަމަންގަތުން" މިއަރިމަތީ ސުރުޚީގެދަށުން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ
299 ވަނަ މާއްދާގެ ޞަރީޙަ ނައްޞުގައި؛
"ވެރިކަން ހިންގާ ފަރާތުންނާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުންނާއި ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމްކުރުމުގެ ބާރުންނާއި މުސްތަޤިއްލު
ކޮމިޝަންތަކުންނާއި މުސްތަޤިއްލު މަޤާމްތަކުގައި ތިބި މީހުންނާއި ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާ ތަކުންނާއި ދައުލަތުގެ މަޤާމްތަކާ
ޙަވާލުވެ ތިބި މީހުންނާއި އެންމެހައި ރައްޔިތުން މި ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ޢަމަލުކުރާން ފެށުމާއެކު މި ޤާނޫނުއަސާސީގައިވާ
އެންމެހައި ކަންތައްތަކަށް ފުރިހަމައަށް ކިޔަމަންވެ ޢަމަލުކުރާންވާނެއެވެ. ޤާނޫނެއް ހެދިފައި ނެތުމަކީ މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި
"
ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަސާސީ ހައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމަށް ބުރުލެއް އަރާފަދަ ޢަމަލެއް ހުއްދަ ވާނޭކަމެއް ނޫނެވެ.
މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށް، ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންމެހައި ކަންތައްތަކަށް، ފުރިހަމައަށް ކިޔަމަންވުމާއެކު
އެކަންކަމަށް ޢަމަލުކުރުމަކީ، ދައުލަތުގެ އެންމެހައި ބާރުތަކުގެ މައްޗަށާއި، ދައުލަތުގެ އެންމެހައި މުއައްސަސާތަކާއި، ދައުލަތުގެ
މަޤާމްތަކާ ޙަވާލުވެ ތިބި މީހުންނާއި އަދި އެންމެހައި ރައްޔިތުންގެ މައްޗަށްވެސް، ދުސްތޫރުން މަތިކޮށްފައިވާ އިލްތިޒާމް
constitutional obligation))އަކަށް ވާއިރު،
އަދިހަމަ، "ސްޕްރިމެސީ އޮފް ކޮންސްޓިޓިއުޝަން" ގެ މަބްދައު ބަޔާންކޮށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 268 ވަނަ މާއްދާގައި،
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހަދާ އެންމެހައި ޤާނޫނުތައް ހަދާންވާނީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންވެގެންވާ ގޮތުގެމަތީން އަދި ޤާނޫނުއަސާސީން
ލާޒިމްކުރާ އެންމެހައި ކަންކަން ފުރިހަމަ ކޮށްގެންކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފުވާ ގޮތަށް ހަދާ ކޮންމެ ޤާނޫނެއް، ނުވަތަ
ޤާނޫނަކުން ބައެއްވިޔަސް ވާނީ ބާޠިލް އެއްޗަކަށްކަމަށާއި އަދި އެފަދަ ޤާނޫނެއް، ނުވަތަ ޤާނޫނެއްގެ ބައެއްގެ ބާރެއް
ނުހިނގާނެކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފަށް ކުރާ ކޮންމެ ކަމަކީ ބާޠިލް ކަމެއްކަމަށްވެސް، ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

7 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
4.1.5 ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާ ރައްޔިތުން ނުވަތަ އިލެކްޓޮރޭޓް)Electorate)އިންނަށް އެމީހުންގެ ފުރިހަމަ އިޚްތިޔާރާއެކު
ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤުއަދާނުކުރެވި، ނުވަތަ އިންތިޚާބުގައި ވޯޓުދިން މީހުންގެ ޙަޤީޤީ އިޚްތިޔާރު އޮޅުވާލެވޭނެފަދަ ގޮތަކަށް ކުރިއަށް
ގެންގޮސްފައިވާ ލޯކަލް ކައުންސިލް އިންތިޚާބެއް ވެގެންދާނީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ ތަރަހައިން ބޭރުން އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ
މަބާދިއުތަކާއި ޚިލާފަށް ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވާ، ޤާނޫނުއަސާސީ އާ ޚިލާފު އިންތިޚާބަކަށްކަން އެނގިގެންދާހިނދު؛
4.2 އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ބާއްވާ އިންތިޚާބުތަކުގައި، ކުރިމަތިލީ ކެންޑިޑޭޓުން ނުވަތަ ކެންޑިޑޭޓުން ކަނޑައަޅާ
މީހުން ތިބިނަމަ، އެ ބައެއްގެ ހާޒިރުގައި އަދި އެ ވޯޓެއް ގުނުމުގެ ކަންތައްތައް ބެލުމަށް ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ އެނޫންވެސް ބައެއްގެ
ހާޒިރުގައި އެ މަރުކަޒެއްގެ ވޯޓު ގުނައި، ކޮންމެ ކެންޑިޑޭޓަކަށް އެ މަރުކަޒަކުން ލިބުނު ވޯޓުގެ ޢަދަދު ލިޔެ ބަލަހައްޓައި، އެ
މަރުކަޒެއްގައި ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ އެ މަރުކަޒެއްގައި އިޢުލާންކުރުމަކީ، ޤަނޫނޫއަސާސީގެ ނައްޞުން ކަނޑައަޅައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަމައަކަށްވާއިރު، މި ދުސްތޫރީ އުޞޫލާ ޚިލާފަށް ވޯޓު ގުނުން ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވުމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީއާ
ޚިލާފުވުމެއްކަމަށާއި، އަދި އެފަދަ އިންތިޚާބަކީ ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފަށް ބޭއްވުނު، މަޝްރޫޢިއްޔަތު (ލެޖިޓިމެސީ) ގެއްލިފައިވާ،
ބާޠިލު އިންތިޚާބެއްކަން؛
4.2.1 "ވޯޓުނެގުމާއި ވޯޓުގުން" މި އަރިމަތީ ސުރުޚީގެ ދަށުން ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 171 ވަނަ މާއްދާގައި، އެމާއްދާގެ
(ށ) ގެ ނައްޞުގައި؛
"ކޮންމެ ވޯޓެއް ނަގައި ނިމުމާއެކު، ވޯޓުލާ ކޮންމެ މަރުކަޒެއްގައިމެ، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އެ މަރުކަޒެއް ޙަވާލުކޮށްފައިވާ
މީހަކު، ކުރިމަތިލީ ކެންޑިޑޭޓުން ނުވަތަ ކެންޑިޑޭޓުން ކަނޑައަޅާ މީހުން ތިބިނަމަ ، އެ ބައެއްގެ ހާޒިރުގައި އަދި އެ ވޯޓެއް
ގުނުމުގެ ކަންތައްތައް ބެލުމަށް ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ އެނޫންވެސް ބައެއްގެ ހާޒިރުގައި އެ މަރުކަޒެއްގެ ވޯޓު ގުނައި، ކޮންމެ
ކެންޑިޑޭޓަކަށް އެ މަރުކަޒަކުން ލިބުނު ވޯޓުގެ ޢަދަދު ނުވަތަ ރައްޔިތުންގެ ޚިޔާލުހޯދުމުގެ ޢާންމު ވޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ސުވާލަށް
ލިބިފައިވާ ވޯޓުގެ ޢަދަދު ލިޔެ ބަލަހައްޓައި، އެ މަރުކަޒެއްގައި ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ އެ މަރުކަޒެއްގައި އިޢުލާންކުރާންވާނެއެވެ ".
މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު،
4.2.2 ހާޒިރު މިބަހުގެ އަޞްލަކީ "ޙާޟިރު" މި ޢަރަބި ބަސްކަމަށްވެފައި، ޙާޟިރު މިބަސްބޭނުންކުރެވެނީ ހަމައެކަނި ޖިސްމާނީ
ގޮތުން ތަނަކަށް އައިސް އިނުން ނުވަތަ ތިބުމާއި ޚިލާފަށް، އެތަނެއްގައި ހިނގާ ކަންކަން ފެނިދެނެގަނެވޭ ގޮތަށް އޭނާގެ
ޙިއްސުތަކާއެކު އެތަނެއްގައި ވުމަށްކަމާއި، އަދިހަމަ ޖިސްމާނީ ގޮތުން ތަނެއްގައި ނެތްނަމަވެސް އެތަނެއްގައި ހިނގާ ކަންކަން
ފެނިދެނެގަނެވޭނެ ގޮތްވުމަށްވެސް ބަހަވީ ގޮތުންނާއި، ޢުރުފީ ގޮތުންނާއި އަދިހަމަ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުންވެސް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

8 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
"ޙާޟިރު/ހާޒިރު" ބޭނުންކުރާކަން، އޮންލައިންކޮށް ޝަރީޢަތްތައް ހިންގުމާއި ބެހޭ ޤަވާޢިދުންވެސް އެނގިގެންދާހިނދުއާއި،
ބަހުސްގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، އިސްވެބުނެވުނު މާއްދާގެ ނައްޞުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ޙާޟިރު/ހާޒިރު" ގެ މާނައަކީ އެތަނުގައި
ތިބުން އެކަނިކަމަށް މާނަކުރުމުގެ އިޙްތިމާލު އޮތްކަމަށް ބުނެވުނަސް، ޤާނޫނީ އިދާރާތަކުންނާއި ޝަރުޢީ ކޯޓުތަކުން ޤާނޫނު
މާނަކުރުމުގައާއި ތަރުޖަމާކުރުމުގައާއި ތަންފީޛުކުރުމުގައި، ޢަމަލުކުރަންވީ ހަމަތަކަކީ ކޮބައިކަން އަންގައިދިނުމަކީ އެޤާނޫނުގެ
މަޤްޞަދެއްކަމުގައި އެޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ޤާނޫނު ނަމްބަރު 4/2011 (މާނަކުރުމުގެ
ހަމަތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނު(ގައި، މާނަކުރުމުގެ ބައެއް ހަމަތައް ބަޔާންކޮށް އެޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ)ށ(ގައި،
އެއް މާނައަށްވުރެ ގިނަ މާނަ ދޭހަވާ ބަހެއް ބޭނުންކޮށްފައިވާނަމަ، އެ ބަހުގެ ޙަޤީޤީ މާނަ ދެނެގަތުމަށްޓަކައި ބަލާނީ، އެ ބަސް
މާނަކުރެވިފައިވާ މަޙައްލަށް، ނުވަތަ، އެ ބަސް ގުޅުވާފައިވާ އެހެން ބަސްބަހާ ޢިބާރާތްތަކުން ދޭހަވާ މާނައަށްކަމުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެމާއްދާގެ ޢިބާރާތުގެ ނައްޞުގައި؛ "ކުރިމަތިލީ ކެންޑިޑޭޓުން ނުވަތަ ކެންޑިޑޭޓުން
ކަނޑައަޅާ މީހުން ތިބިނަމަ، އެ ބައެއްގެ ހާޒިރުގައި އަދި އެ ވޯޓެއް ގުނުމުގެ ކަންތައްތައް ބެލުމަށް ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ
"
އެނޫންވެސް ބައެއްގެ ހާޒިރުގައި އެ މަރުކަޒެއްގެ ވޯޓު ގުނައި، މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން،
"ޙާޟިރު/ހާޒިރު" މިބަސް ބޭނުންކޮށްފައިވާ މި މަޙައްލުގައި، "ޙާޟިރު/ހާޒިރު" މިބަހުގެ ކުރިއަށް "ތިބިނަމަ" އަދި ފަހަތަށް
"ބެލުމަށް"، މިދެބަސް އެޢިބާރާތުގައި ބޭނުންކޮށްފައިވާއިރުއާއި،
4.2.3 ޤަވާޢިދު ނަމްބަރު -6R2020/(ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ޤަވާޢިދު(ގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ)ށ(ގައާއި އަދި
ޤަވާޢިދު ނަމްބަރު -48R2020/(ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ޤަވާޢިދު(ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ)ށ(ގެ
ނައްޞުގައިވެސް؛ "ވޯޓިންގ ބޫތު ހުންނަންވާނީ، ވޯޓުލާ މަރުކަޒުގައި ތިބޭ އޮފިޝަލުންނަށާއި އޮބްޒާވަރުންނަށް ފަސޭހައިން
ފެންނަ ހިސާބުގައެވެ. އަދި ފާހަގަޖަހާ މީހާގެ ޙަރަކާތްތައް (ވޯޓުކަރުދާސް ފޮޓޯނެގުންފަދަ ޤާނޫނާ ޚިލާފު ޢަމަލުތައް)
"
އޮފިޝަލުންނަށާއި އޮބްޒާވަރުންނަށް ފަސޭހައިން ފެންނަ ނުވަތަ ފާހަގަކުރެވޭ ގޮތަށެވެ. މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނައްޞައް
ބެލުމުންވެސް، ވޯޓުލާ ސަރަޙައްދާއި ވޯޓުގުނާ މަރުކަޒުގައި ހިނގާ ކަންކަން (ވޯޓުނެގުމާއި ވޯޓުގުނުމުގެ ކަންކަން) ޤާނޫނުގެ
ބޭނުމަށް ފެނުން/ބެލުން މިގޮތަށް ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވުމުގެ ޙަޤީޤީ މާނައަކީ، އެ ބެލޭ/ދެއްކޭ ކަމަކީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް
ނުވަތަ ނޫންގޮތަށް އޮތް ކަމެއްކަން ކަށަވަރުކުރެވޭ ގޮތަށް އެކަމެއް ފެނުން/ބެލުން ކަން، ޤާނޫނީ ހަމަތަކުން ބަލާއިރު އެނގި
ކަށަވަރުވާއިރު،
4.2.4 ޤާނޫނުއަސާސީގެ 171 ވަނަ މާއްދާގައި ގެ (ށ) ގެ ނައްޞު؛ "ވޯޓުލާ ކޮންމެ މަރުކަޒެއްގައިމެ، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން
އެ މަރުކަޒެއް ޙަވާލުކޮށްފައިވާ މީހަކު، ކުރިމަތިލީ ކެންޑިޑޭޓުން ނުވަތަ ކެންޑިޑޭޓުން ކަނޑައަޅާ މީހުން ތިބިނަމަ، އެ ބައެއްގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

9 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ހާޒިރުގައި އަދި އެ ވޯޓެއް ގުނުމުގެ ކަންތައްތައް ބެލުމަށް ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ އެނޫންވެސް ބައެއްގެ ހާޒިރުގައި އެ މަރުކަޒެއްގެ
"
ވޯޓު ގުނައި، މި ނައްޞުގެ ޙަޤީޤީ މާނައަކީ، ކުރިމަތިލީ ކެންޑިޑޭޓުން ނުވަތަ ކެންޑިޑޭޓުން ކަނޑައަޅާ މީހުންނާއި އަދި
އެނޫންވެސް ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ ބަޔަކަށް، އެމަރުކަޒެއްގައި ވޯޓު ގުނޭއިރު ބާޠިލުކަމަށް ކަނޑައެޅި ވޯޓުކަރުދާސް ނުވަތަ ވޯޓު،
ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވޯޓު ބާޠިލުވާ ގޮތައް އޮތްތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯއާއި އަދި ވޯޓުކަރުދާސްތަކުގައި ކެނޑިޑޭޓުންނަށް ވޯޓުދީ
ޖަހާފައިވާ ފާހަގަތައް، އެފަރާތްތަކަށް ފެނި، ބެލި، ދެނެގަނެވޭނޭ ގޮތެއްގެމަތިން، އެމަރުކަޒެއްގައި ވޯޓުގުނުންކަން
އެނގިގެންދާއިރުއާއި،
4.2.5 އަދި، ޤާނޫނީ އިދާރާތަކުންނާއި ޝަރުޢީ ކޯޓުތަކުން ޤާނޫނު މާނަކުރުމުގައާއި ތަރުޖަމާކުރުމުގައާއި ތަންފީޛުކުރުމުގައި،
ޢަމަލުކުރަންވީ ހަމަތަކަކީ ކޮބައިކަން އަންގައިދިނުމަކީ އެޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދެއްކަމުގައި އެޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ޤާނޫނު ނަމްބަރު 4/2011 (މާނަކުރުމުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙައްލު ހޯދައިދިނުމުގެ އުސޫލު؛ ޙައްލު ހޯދައިދިނުމުގެ އުސޫލު، ޤާނޫނު މާނަކުރުމުގައި ބޭނުންކުރާނީ، އެ
ޤާނޫނުން ޙައްލު ހޯދައިދިން މައްސަލަ، އޭގެ ރަނގަޅު މަޙައްލުގައި، އަލަށް ދިމާވަމުން އަންނަ ކަންކަމަށާއި ޙާލަތްތަކުގެ
މައްޗަށް ހިނގާނޭހެން، އެ ޤާނޫނެއް ތަންފީޛުކުރަމުން ދިޔުމަށެވެ؛ މިއުޞޫލުގެ އިތުރުން، ޤާނޫނުތައް މާނަކުރުމުގައި، ޙައްލު
ހޯދައިދިނުމުގެ އުސޫލު ބޭނުންކުރުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެކަމަށް އެމާއްދާގެ (ށ) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަންތައްތައްކަމުގައިވާ؛
ޤާނޫނު ތަޢާރުފުކުރުމުގެ ކުރިން ޙާލަތު އޮތީ ކޮންގޮތަކަށްކަމާއި، ޤާނޫނު ތަޢާރުފުކުރީ ކޮން އުނިކަމެއް ފޫބެއްދުމަށްޓަކައިކަމާއި،
ޤާނޫނު އެކުލަވާލުމުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ބަލާފައިވަނީ ކޮން އުނިކަމެއް ފޫބެއްދުމަށްޓަކައި ކޮން ޙައްލެއް
ހޯދައިދިނުމަށްކަމާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން، ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅައިދީފައިވާ ޙައްލުގެ ޙަޤީޤީ މަޤްޞަދަކީ ކޮބައިކަން،
މިއެންމެހައި ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރިނަމަވެސް، ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 170 ވަނަ މާއްދާގައި ވެސް ވޯޓުނެގުމާއި
ވޯޓު ގުނުމާއި ނަތީޖާ އިޢުލާނުކުރުމުގެ ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުންވެސް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނާ ދުސްތޫރީ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި
އިލްތިޒާމްތައް މަތިކޮށްފައިވުމުގެ އިތުރުން، އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅިގެން އެންމެ ފުރަތަމަ މަރްޙަލާގައިވެސް ސީދާ ދުސްތޫރީ ކޯޓަށް
ޝަކުވާ ހުށައެޅުމުގެ ފުރުޞަތު ލިއްބައިދީފައިވާ 172 ވަނަ މާއްދާގެ ދެމެދަށް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 171 ވަނަ މާއްދާގައި،
ވޯޓުގުނުމާއި ނަތީޖާ އިޢުލާނުކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރަންޖެހޭނެ ތަފްޞީލީ ގޮތްތަކެއް ވަކިން ކަނޑައަޅައި ދުސްތޫރީ ބަޔާންކުރުމަކުން
ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، އެމުޅި ޤާނޫނުއަސާސީ އެކުލަވާލައި ތަޢާރުފްކުރި ބޭނުމާއި މަޤްޞަދުކަމުގައިވާ، "މަބްދައު ސިޔާދަތުއް
" "ރަ "
ޝުޢަބު ނުވަތަ އްޔިތުންގެ ބާރު މިއަސާސް ކަށަވަރުކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި، ވޯޓުލުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާ ރައްޔިތުން
ނުވަތަ އިލެކްޓޮރޭޓް)Electorate)އިންނަށް އެމީހުންގެ ފުރިހަމަ އިޚްތިޔާރާއެކު ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤުއަދާކުރެވި އަދި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

10 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
އިންތިޚާބުގައި ވޯޓުދިން މީހުންގެ ޙަޤީޤީ އިޚްތިޔާރު އޮޅުވާލެވޭނެފަދަ ގޮތަކަށް އިންތިޚާބުގެ ވޯޓުގުނުން ކުރިއަށް ގެންދެވޭކަން
ކަށަވަރުހިފުމުގެ ބޭނުމުގައިކަން އެނގިގެންދާހިނދުވެސްމެ، (މާނަކުރުމުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ
މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙައްލު ހޯދައިދިނުމުގެ އުސޫލަށް ރިޢާޔަތްކޮށްވެސް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 171 ވަނަ މާއްދާގައި ގެ
(ށ) ގެ ނައްޞު؛ "ވޯޓުލާ ކޮންމެ މަރުކަޒެއްގައިމެ، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އެ މަރުކަޒެއް ޙަވާލުކޮށްފައިވާ މީހަކު،
ކުރިމަތިލީ ކެންޑިޑޭޓުން ނުވަތަ ކެންޑިޑޭޓުން ކަނޑައަޅާ މީހުން ތިބިނަމަ، އެ ބައެއްގެ ހާޒިރުގައި އަދި އެ ވޯޓެއް
"
ގުނުމުގެ ކަންތައްތައް ބެލުމަށް ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ އެނޫންވެސް ބައެއްގެ ހާޒިރުގައި އެ މަރުކަޒެއްގެ ވޯޓު ގުނައި، މި ނައްޞުގެ
ޙަޤީޤީ މާނައަކީ، ކުރިމަތިލީ ކެންޑިޑޭޓުން ނުވަތަ ކެންޑިޑޭޓުން ކަނޑައަޅާ އެމީހުންނާއި އަދި އެނޫންވެސް ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ
ބައަކަށް އެމަރުކަޒެއްގައި ވޯޓު ގުނޭއިރު، ބާޠިލުކަމަށް ކަނޑައެޅި ވޯޓުކަރުދާސް ނުވަތަ ވޯޓު، ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ވޯޓު ބާޠިލުވާ ގޮތައް އޮތްތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯއާއި އަދި ވޯޓުކަރުދާސްތަކުގައި ކެނޑިޑޭޓުންނަށް ވޯޓުދީ ޖަހާފައިވާ ފާހަގަތައް،
އެފަރާތްތަކަށް ފެނި، ބެލި، ދެނެގަނެވޭނޭ ގޮތެއްގެމަތިން، އެމަރުކަޒެއްގައި ވޯޓުގުނުންކަން އެނގި، އިތުރަށް
ކަށަވަރުވެގެންދާއިރު،
4.2.6 ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި، "ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ކިޔަމަންގަތުން" މިއަރިމަތީ ސުރުޚީގެދަށުން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ
299 ވަނަ މާއްދާގެ ޞަރީޙަ ނައްޞުގައި؛
"ވެރިކަން ހިންގާ ފަރާތުންނާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުންނާއި ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމްކުރުމުގެ ބާރުންނާއި މުސްތަޤިއްލު
ކޮމިޝަންތަކުންނާއި މުސްތަޤިއްލު މަޤާމްތަކުގައި ތިބި މީހުންނާއި ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާ ތަކުންނާއި ދައުލަތުގެ މަޤާމްތަކާ
ޙަވާލުވެ ތިބި މީހުންނާއި އެންމެހައި ރައްޔިތުން މި ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ޢަމަލުކުރާން ފެށުމާއެކު މި ޤާނޫނުއަސާސީގައިވާ
އެންމެހައި ކަންތައްތަކަށް ފުރިހަމައަށް ކިޔަމަންވެ ޢަމަލުކުރާންވާނެއެވެ. ޤާނޫނެއް ހެދިފައި ނެތުމަކީ މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި
"
ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަސާސީ ހައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމަށް ބުރުލެއް އަރާފަދަ ޢަމަލެއް ހުއްދަ ވާނޭކަމެއް ނޫނެވެ.
މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށް، ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންމެހައި ކަންތައްތަކަށް، ފުރިހަމައަށް
ކިޔަމަންވުމާއެކު އެކަންކަމަށް ޢަމަލުކުރުމަކީ، ދައުލަތުގެ އެންމެހައި ބާރުތަކުގެ މައްޗަށާއި، ދައުލަތުގެ އެންމެހައި
މުއައްސަސާތަކާއި، ދައުލަތުގެ މަޤާމްތަކާ ޙަވާލުވެ ތިބި މީހުންނާއި އަދި އެންމެހައި ރައްޔިތުންގެ މައްޗަށްވެސް، ދުސްތޫރުން
މަތިކޮށްފައިވާ އިލްތިޒާމް constitutional obligation))އަކަށް ވާއިރު،
އަދިހަމަ، "ސްޕްރިމެސީ އޮފް ކޮންސްޓިޓިއުޝަން" ގެ މަބްދައު ބަޔާންކޮށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 268 ވަނަ މާއްދާގައި،
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހަދާ އެންމެހައި ޤާނޫނުތައް ހަދާންވާނީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންވެގެންވާ ގޮތުގެމަތީން އަދި ޤާނޫނުއަސާސީން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

11 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ލާޒިމްކުރާ އެންމެހައި ކަންކަން ފުރިހަމަ ކޮށްގެންކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފުވާ ގޮތަށް ހަދާ ކޮންމެ ޤާނޫނެއް، ނުވަތަ
ޤާނޫނަކުން ބައެއްވިޔަސް ވާނީ ބާޠިލް އެއްޗަކަށްކަމަށާއި އަދި އެފަދަ ޤާނޫނެއް، ނުވަތަ ޤާނޫނެއްގެ ބައެއްގެ ބާރެއް
ނުހިނގާނެކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފަށް ކުރާ ކޮންމެ ކަމަކީ ބާޠިލް ކަމެއްކަމަށްވެސް، ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން،
4.2.7 އަދި އިންތިޚާބު ތަކަކީ ޞައްޙަ އިންތިޚާބު ތަކެއްކަމަށް ޤާނޫނީގޮތުން ބެލެވޭނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ
170 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ޝަރުތު ތަކާއި 171 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ކަންކަން ފުރިހަމަވާގޮތަށް ބޭއްވޭ
އިންތިޚާބުތަކަކަށް ވެގެން ކަމަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަމްބަރު /01SH-I-HC2011/(މޫސާ ޔާރިދު ވ.
އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން(އިންތިޚާބީ ޝަކުވާ މައްސަލައިގެ ނިންމެވުމުގައި ސާފުބަހުން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައި
ވީހިނދުވެސްމެ، ކުރިމަތިލީ ކެންޑިޑޭޓުން ނުވަތަ ކެންޑިޑޭޓުން ކަނޑައަޅާ އެމީހުންނާއި އަދި އެނޫންވެސް ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ
ބަޔަކަށް އެމަރުކަޒެއްގައި ވޯޓު ގުނޭއިރު، ބާޠިލުކަމަށް ކަނޑައެޅި ވޯޓުކަރުދާސް ނުވަތަ ވޯޓު، ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ވޯޓު ބާޠިލުވާ ގޮތައް އޮތްތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯއާއި އަދި ވޯޓުކަރުދާސް ތަކުގައި ކެނޑިޑޭޓުންނަށް ވޯޓުދީ ޖަހާފައިވާ ފާހަގަތައް،
އެފަރާތްތަކަށް ފެނި، ބެލި، ދެނެގަނެވޭނެ ގޮތެއްގެމަތިން ނޫންގޮތަކަށް ވޯޓުގުނި، ވޯޓުގެ ޢަދަދު ލިޔެ ބަލަހައްޓާފައިވާ
އިންތިޚާބަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 171 ވަނަ މާއްދާގެ ނައްޞާއި ކަނޑައެޅިގެން ޚިލާފު، ބާޠިލު އިންތިޚާބެއްކަން
އެނގިގެންދާހިނދު؛
4.3 އިންތިޚާބުތަކުގައި ވޯޓުނެގުމަށް ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރުމާއި، އެ ކަންތައްތައް ހިންގުމާއި، ބެލެހެއްޓުމާއި، އެ ކަންތައްތަކަށް
މަގުފަހި ކުރުމުގެ ބާރު އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ދުސްތޫރީ ގޮތުން ދެވި، އެކޮމިޝަން އާ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް މަތިކުރެވިފައިވަނީ
ޤައިދުކުރެވިގެންވާ ދުސްތޫރީ ހަމަތަކެއްގެ ތެރެއިންކަމާއި، އެހަމަތަކަކީ، އިންތިޚާބުތަކުގެ ވޯޓުނުގުމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން
ކުރާ ޢަމަލުތަކާއި ހިންގާ ތަޞައްރުފާތުތަކަކުގެ އިތުރުންވެސް، އިންތިޚާބުތަކުގެ ވޯޓުތަކުގެ ކަންތައްތައް ހިނގަ ނީވެސް؛
އިންޞާފުވެރިކަމާއެކު، ބިރުވެރިކަމެއް، ބިރުދެއްކުމެއް، ތަޅާފޮޅުމެއް، ނުރަނގަޅު ނުފޫޒެއް، އަދި ކޮރަޕްޝަނެއް ނެތި
މިނިވަންކަމާއެކު ރައްޔިތުންނަށް ވޯޓުލުމުގެ ޙައްޤު ފުރިހަމައަށް އަދާކުރެވޭ ގޮތަށްކަން ކަށަވަރުކުރުން އެކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް
ދުސްތޫރީގޮތުން ލާޒިމުވެގެންވާ ގޮތުގެ މަތީންކަމަށްވާއިރު، އިންޞާފުވެރިކަމާއެކު، ނުރަނގަޅު ނުފޫޒެއް، އަދި ކޮރަޕްޝަނެއް ނެތި
މިނިވަންކަމާއެކު ރައްޔިތުންނަށް ވޯޓުލުމުގެ ޙައްޤު ފުރިހަމައަށް އަދާކުރެވޭ ގޮތަށްކަން ކަށަވަރުނުވާ އިންތިޚާބަކީ ޤާނޫނުއަސާސީއާ
ޚިލާފު އިންތިޚާބެއްކަން؛
4.3.1 ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނެއް އޮންނާންވާނެކަމަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 167 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކަނޑައަޅައި
ބަޔާންކުރުމަށްފަހުގައި، އެމާއްދާގެ (ށ) ގައި؛ އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަކީ ވަކިފަރާތަކަށް ބުރަނުވާ، މުސްތަޤިއްލު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

12 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
މުއައްސަސާއެއްކަމާއި، އަދި އެ ކޮމިޝަނުގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރާންވާނީ، ޤާނޫނުއަސާސީ އާއި ރައްޔިތުންގެ
މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތީންކަމަށް ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކުރުމަށްފަހުގައި، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ
މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް ދުސްތޫރީ ގޮތުން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 170 ވަނަ މާއްދާގެ ފުރަތަމަ
އަކުރުގައި، (ހ) ގައި؛ އިންތިޚާބުތަކާއި، ރައްޔިތުންގެ ޚިޔާލު ހޯދުމުގެ ޢާންމު ވޯޓުނެގުމަށް ކުރާންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރުމާއި،
އެ ކަންތައްތައް ހިންގުމާއި، ބެލެހެއްޓުމާއި، އެ ކަންތައްތަކަށް މަގުފަހި ކުރުމާއި އަދި އިންތިޚާބުތަކާއި ރައްޔިތުންގެ ޚިޔާލު
ހޯދުމުގެ ޢާންމު ވޯޓުތަކުގެ ކަންތައްތައް ހިނގަނީ އިންޞާފުވެރިކަމާއެކު، ބިރުވެރިކަމެއް، ބިރުދެއްކުމެއް، ތަޅާފޮޅުމެއް،
ނުރަނގަޅު ނުފޫޒެއް، އަދި ކޮރަޕްޝަނެއް ނެތި މިނިވަންކަމާއެކު ރައްޔިތުންނަށް ވޯޓުލުމުގެ ޙައްޤު ފުރިހަމައަށް އަދާކުރެވޭ
ގޮތަށްކަން ކަށަވަރުކުރުން، އަކީ އެކޮމިޝަންގެ ބާރާއި ވަކިނުކުރެވޭނެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައްކަން ކަނޑައަޅައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު،
4.3.2 އަދި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބަޔާންވެދިޔަ 170 ވަނަ މާއްދާއިން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނާ
މަތިކޮށްފައިވާ ދުސްތޫރީ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަކީ، ކަމާބެހޭ ޤާނޫނުތަކާއި ޤަވާޢިދުތަކުގައި ކަނޑައެޅިގެންވާ އިޖްރާއާތުތަކާ
އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އި ންޓެގްރިޓީ އާއި ނަޒާހަތްތެރިކަމާއެކު، ވަކިފަރާތަކަށް ބުރަވުމަކާ ނުލައި، އަދި ނަހަމަގޮތުގައި ބާރާއި
އިޚްތިޔާރު ބޭނުންކުރުމަކާނުލައި، މުސްތަޤިއްލުކަމާއެކު އަދާ ކުރެވޭ މަސްއޫލިއްޔަތަކަށް ވާންޖެހޭނެކަމަށް، ޤާނޫނުއަސާސީ އާއި
ޤާނޫނު މާނަކުރުމުގައި އަދި ޝަރީޢަތުން ބަލާ އެނޫންވެސް މައްސަލަތަކުގައި އެކޯޓުން ނިންމާ ނިންމުމަކީ އެންމެފަހުގެ
ނިންމެވުންކަމަށް ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 145 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަމްބަރު 2013/SC-C/42 ޤަޟިއްޔާ އިން ބައްލަފާވަފައިވާ ދުސްތޫރީ މައްސަލައިގެ
ނިންމެވުމުގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށް ފައިވުމުން،
4.3.3 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 170 ވަނަ މާއްދާއިން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނާ މަތިކޮށްފައިވާ ދުސްތޫރީ
މަސްއޫލިއްޔަތުތައް؛ އިންތިޚާބުތަކުގައި ވޯޓުނެގުމަށް ކުރާންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރުމާއި، އެ ކަންތައްތައް ހިންގުމާއި ،
ބެލެހެއްޓުމާއި އަދި އެ ކަންތައްތަކަށް މަގުފަހި ކުރުމުގެ ދުސްތޫރީ މަސްއޫލިއްޔަތު އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން
އަދާކުރުމުގައާއި، އަދި އިންތިޚާބުތަކުގެ ވޯޓުތަކުގެ ކަންތައްތައް ހިނގަނީ އިންޞާފުވެރިކަމާއެކު، ބިރުވެރިކަމެއް، ބިރުދެއްކުމެއް ،
ތަޅާފޮޅުމެއް، ނުރަނގަޅު ނުފޫޒެއް ، އަދި ކޮރަޕްޝަނެއް ނެތި މިނިވަންކަމާއެކު ރައްޔިތުންނަށް ވޯޓުލުމުގެ ޙައްޤު ފުރިހަމައަށް
އަދާކުރެވޭ ގޮތަށްކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އަދާކުރުމުގައިވެސް، ކަމާބެހޭ ޤާނޫނުތަކާއި
ޤަވާޢިދުތަކުގައި ކަނޑައެޅިގެންވާ އިޖްރާއާތުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އިންޓެގްރިޓީ އާއި ނަޒާހަތްތެރިކަމާއެކު، ވަކިފަރާތަކަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

13 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ބުރަވުމަކާ ނުލައި، އަދި ނަހަމަގޮތުގައި ބާރާއި އިޚްތިޔާރު ބޭނުންކުރުމަކާނުލައި، މުސްތަޤިއްލުކަމާއެކު އަދާކުރުމަކީ
އެކޮމިޝަންގެ މައްޗަށްވާ ދުސްތޫރީ އިލްތިޒާމެއްކަމުގައި މެނުވީ ނުވާނެއިރުއާއި،
4.3.4 ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި، "ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ކިޔަމަންގަތުން" މިއަރިމަތީ ސުރުޚީގެދަށުން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ
299 ވަނަ މާއްދާގެ ޞަރީޙަ ނައްޞުގައި؛
"ވެރިކަން ހިންގާ ފަރާތުންނާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުންނާއި ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމްކުރުމުގެ ބާރުންނާއި މުސްތަޤިއްލު
ކޮމިޝަންތަކުންނާއި މުސްތަޤިއްލު މަޤާމްތަކުގައި ތިބި މީހުންނާއި ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާ ތަކުންނާއި ދައުލަތުގެ މަޤާމްތަކާ ޙަވާލުވެ
ތިބި މީހުންނާއި އެންމެހައި ރައްޔިތުން މި ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ޢަމަލުކުރާން ފެށުމާއެކު މި ޤާނޫނުއަސާސީގައިވާ އެންމެހައި
ކަންތައްތަކަށް ފުރިހަމައަށް ކިޔަމަންވެ ޢަމަލުކުރާންވާނެއެވެ. ޤާނޫނެއް ހެދިފައި ނެތުމަކީ މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
"
އަސާސީ ހައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމަށް ބުރުލެއް އަރާފަދަ ޢަމަލެއް ހުއްދަ ވާނޭކަމެއް ނޫނެވެ.
މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށް، ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންމެހައި ކަންތައްތަކަށް، ފުރިހަމައަށް ކިޔަމަންވުމާއެކު
އެކަންކަމަށް ޢަމަލުކުރުމަކީ، ދައުލަތުގެ އެންމެހައި ބާރުތަކުގެ މައްޗަށާއި، ދައުލަތުގެ އެންމެހައި މުއައްސަސާތަކާއި، ދައުލަތުގެ
މަޤާމްތަކާ ޙަވާލުވެ ތިބި މީހުންނާއި އަދި އެންމެހައި ރައްޔިތުންގެ މައްޗަށްވެސް، ދުސްތޫރުން މަތިކޮށްފައިވާ އިލްތިޒާމް
constitutional obligation))އަކަށް ވާއިރު،
އަދިހަމަ، "ސްޕްރިމެސީ އޮފް ކޮންސްޓިޓިއުޝަން" ގެ މަބްދައު ބަޔާންކޮށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 268 ވަނަ މާއްދާގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ހަދާ އެންމެހައި ޤާނޫނުތައް ހަދާންވާނީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންވެގެންވާ ގޮތުގެމަތީން އަދި ޤާނޫނުއަސާސީން ލާޒިމްކުރާ އެންމެހައި
ކަންކަން ފުރިހަމަ ކޮށްގެންކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފުވާ ގޮތަށް ހަދާ ކޮންމެ ޤާނޫނެއް، ނުވަތަ ޤާނޫނަކުން ބައެއްވިޔަސް ވާނީ
ބާޠިލް އެއްޗަކަށްކަމަށާއި އަދި އެފަދަ ޤާނޫނެއް، ނުވަތަ ޤާނޫނެއްގެ ބައެއްގެ ބާރެއް ނުހިނގާނެކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފަށް
ކުރާ ކޮންމެ ކަމަކީ ބާ ޠިލް ކަމެއްކަމަށްވެސް، ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން،
4.3.5 އަދި އިންތިޚާބު ތަކަކީ ޞައްޙަ އިންތިޚާބު ތަކެއްކަމަށް ޤާނޫނީގޮތުން ބެލެވޭނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ
170 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ޝަރުތު ތަކާއި 171 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ކަންކަން ފުރިހަމަވާގޮތަށް ބޭއްވޭ
އިންތިޚާބުތަކަކަށް ވެގެން ކަމަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަމްބަރު /01SH-I-HC2011/(މޫސާ ޔާރިދު ވ.
އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން(އިންތިޚާބީ ޝަކުވާ މައްސަލައިގެ ނިންމެވުމުގައި ސާފުބަހުން ކަނޑައަޅައި
ބަޔާންކޮށްފައިވީހިނދުވެސްމެ، އިންތިޚާބުތަކުގައި ވޯޓުނެގުމަށް ކުރާންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރުމާއި، އެ ކަންތައްތައް ހިންގުމާއި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

14 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ބެލެހެއްޓުމާއި އަދި އެ ކަންތައްތަކަށް މަގުފަހި ކުރުމުގައި، ޚުދު އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ޢަމަލުތަކާއި ތަޞައްރުފާތުތަކަކީ،
އިންޞާފުވެރިކަމާއެކު، ނުރަނގަޅު ނުފޫޒެއް، އަދި ކޮރަޕްޝަނެއް ނެތި މިނިވަންކަމާއެކު ރައްޔިތުންނަށް ވޯޓުލުމުގެ ޙައްޤު
ފުރިހަމައަށް އަދާކުރެވޭ ގޮތަށްކަން ކަށަވަރުކުރެވިފައިނުވާ ޢަމަލުތަކަކާއި ތަޞައްރުފާތުތަކަކަށް ވެގެންދިއުމުގެ އިތުރުން، އެކަން
ކަށަވަރުކުރުމަށް އެދެވުނުހިނދުވެސް ކަމާބެހޭ ޤާނޫނުތަކާއި ޤަވާޢިދުތަކުގައި ކަނޑައެޅިގެންވާ އިޖްރާއާތުތަކާ އެއްގޮތްވާ
ގޮތުގެމަތިން އިންޓެގްރިޓީ އާއި ނަޒާހަތްތެރިކަމާއެކު، ވަކިފަރާތަކަށް ބުރަވުމަކާ ނުލައި، އަދި ނަހަމަގޮތުގައި ބާރާއި އިޚްތިޔާރު
ބޭނުންކުރުމަކާނުލައި، މުސްތަޤިއްލުކަމާއެކު އެކޮމިޝަންގެ މައްޗަށްވާ ދުސްތޫރީ އިލްތިޒާމު އަދާކޮށްފައިނުވާ އިންތިޚާބަކީ،
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 170 ވަނަ މާއްދާއާ ކަނޑައެޅިގެން ޚިލާފު، ޣައިރުދުސްތޫރީ އަދި ބާޠިލު އިންތިޚާބެއްކަން އެނގިގެންދާހިނދު،
4.4 އިންތިޚާބުތަކުގައި ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤާއި، އިންތިޚާބުތަކުގައި އެކިއެކި މަޤާމުތަކަށް ކުރިމަތިލުމުގެ ޙައްޤާއި އަދި އެ މީހަކު
އަމިއްލައަށް، ނުވަތަ އެ މީހަކު މިނިވަންކަމާއެކު އިޚްތިޔާރުކުރާ މަންދޫބުން މެދުވެރިކޮށް ރައްޔިތުންގެ ކަންތައްތައް ހިންގުމުގައި
ބައިވެރިވުމުގެ ޙައްޤަކީ، ދުސްތޫރީ ގޮތުން ކަށަވަރުކޮށްދެވިފައިވާ އެންމެ އަސާސީ ޙައްޤުތައްކަމާއި އަދި އެޙައްޤުތައް
ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ކޮށްދިނުމަށް އުނިކަމެއް އައިސްދާނެ އެންމެހައި ކަންކަން ނަފީކުރެވުމާއި އެކު، އެޙައްޤުތައް ޙިމާޔަތްކޮށް ،
ކުރިއެރުވުމަކީ ދައުލަތުގެ މައްޗަށް ވާ ދުސްތޫރީ ވާޖިބަކަށްވާއިރު އަދި މިވާޖިބުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން
އިސްތިސްނާނުވާނެއިރުއާއި، މިވާޖިބަކީ އެކޮމިޝަންގެ ބާރާއި އިޚްތިޔާރު ބޭނުންކުރުމާއި އަސާސީ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމާ
ވަކިނުކުރެވޭ ވާޖިބަކަށްވާއިރު، މިދުސްތޫރީ ވާޖިބުން އެކަހެރިވެގަތުމަށްފަހު ބާއްވާފައިވާ އިންތީޚާބަކީ ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފު
އިންތިޚާބެއްކަން؛
4.4.1 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާ 2 ވަނަ ބާބުގައި،
އެޤާނޫނުއަސާސީގެ 26 ވަނަ މާއްދާއިން، އެ ޤާނޫނުއަސާސީ ގައި އެހެންގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާހައި ހިނދަކު، ޢުމުރުން
އަށާރަ އަހަރުން މަތީގެ ކޮންމެ ރައްޔިތަކަށްމެ ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އަސާސީ 3 ޙައްޤުގެ ގޮތުގައި؛ އިންތިޚާބުތަކުގައި
ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤާއި، އިންތިޚާބުތަކުގައި އެކިއެކި މަޤާމުތަކަށް ކުރިމަތިލުމުގެ ޙައްޤާއި އަދި އެ މީހަކު އަމިއްލައަށް، ނުވަތަ
އެ މީހަކު މިނިވަންކަމާއެކު އިޚްތިޔާރުކުރާ މަންދޫބުން މެދުވެރިކޮށް ރައްޔިތުންގެ ކަންތައްތައް ހިންގުމުގައި ބައިވެރިވުމުގެ
ޙައްޤު ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާއިރު،
4.4.2 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާ 2 ވަނަ ބާބުގެ
ފެށުމުގައި، އެޤާނޫނުއަސާސީގެ 16 ވަނަ މާއްދާގައި، އެ ބާބުގައި (ދެވަނަ ބާބުގައި) ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންމެހައި ޙައްޤުތަކާއި
މިނިވަންކަން އިސްލާމްދީނުގެ އަޞްލަކާ ޚިލާފު ނުވާނޭ ގޮތުގެމަތީން ކޮންމެ މީހަކަށްމެ ލިބިގެންވާކަން ކަށަވަރުކޮށްދިނުމާއެކު،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

15 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
އެއިން އެއްވެސް ޙައްޤެއްގެ ނުވަތަ މިނިވަންކަމެއްގެ އެއްވެސް މިންވަރެއް ހިފެހެއްޓޭނީ ޤާނޫނުއަސާސީއާ ތަޢާރުޟްނުވާ
ގޮތެއްގެމަތީން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ޤާނޫނަކުންކަމަށް ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކުރުމުގެ އިތުރުން، އެފަދަ ޤާނޫނަކުން
ވެސް އެއިން ޙައްޤެއްގެ ނުވަތަ މިނިވަންކަމެއްގެ އެއްވެސްމިންވަރެއް ހިފެހެއްޓޭނީ، މިނިވަން، ދީމިޤްރާޠީ މުޖްތަމަޢެއްގައި
މިފަދަ ޙައްޤެއް ނުވަތަ މިނިވަންކަމެއް ހިފެހެއްޓިދާނެކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ މިންވަރަކަށްކަންވެސް ކަނޑައަޅައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރުއާއި،
4.4.3 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާ 2 ވަނަ ބާބު
ނިންމާލުމުގައި؛ 68 ވަނަ މާއްދާގައި، ކޯޓުތަކުންނާއި ޓްރައިބިއުނަލްތަކުން އެ ބާބުގައި (ދެވަނަ ބާބުގައި) ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން މާނަކުރުމުގައްޔާއި ލިބިދިނުމުގައި، އިންސާނީ ޝަރަފާއި ހަމަހަމަކަމާއި މިނިވަންކަމަށް ބިނާކޮށް
އުފެދިފައިވާ، ހުޅުވިގެންވާ ދީމިޤްރާޠީ މުޖްތަމަޢުތަކުން ޤަބޫލުކުރާ އުޞޫލުތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އެ އުޞޫލުތައް ނަގަހައްޓައި،
އަދި ދިވެހިރާއްޖެ ބައިވެރިވެފައިވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރާންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، 69 ވަނަ
މާއްދާގައި، ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްވެސް ޙައްޤަކަށް ނުވަތަ މިނިވަންކަމަކަށް އުނިކަމެއް ލިބޭނޭފަދަ ޢަމަލެއް
ކުރުމުގެ، ނުވަތަ އެފަދަ ޢަމަލެއްގައި ބައިވެރިވުމުގެ ޙައްޤު އެއްވެސް މީހަކަށް ނުވަތަ ޖަމާޢަތަކަށް ނުވަތަ ދައުލަތަށް ލިބޭނޭފަދަ
ގޮތަކަށް މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ހިމެނޭ އެއްވެސް މާއްދާއެއް މާނަކޮށް ނުވަތަ ތަރުޖަމާކޮށްގެނެއް ނުވާނެކަންވެސް ކަނޑައަޅައި
ބަޔާންކޮށްފައިވުމުގެ އިތުރުންވެސް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 18 ވަނަ މާއްދާގައި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 2 ވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންވެގެންވާ
ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން ޙިމާޔަތްކޮށް، ކުރިއެރުވުމަކީ ދައުލަތުގެ ވާޖިބެއްކަމަށްވެސް ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރުއާއި،
4.4.4 ޤާނޫނުއަސާސީ މާނަކުރުމުގައި އެފަރާތުން ނިންމާ ނިންމުމަކީ އެންމެ ފަހުގެ ނިންމެވުންކަމުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 145 ވަނަ
މާއްދާގެ (ނ) ގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންވެގެންވާ ފަރާތްކަމުގައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަމްބަރު 2012/SC-
C/13 ޤަޟިއްޔާއިން ބައްލަވާފައިވާ (ދުސްތޫރީ މައްސަލަ) ގެ ނިންމެވުމުގައި، ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވުނު އަށްވަނަ ކަންތަކުގެ
ގޮތުގައި؛ "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ، އެ މީހަކު
އަމިއްލައަށް، ނުވަތަ އެ މީހަކު މިނިވަންކަމާއެކު އިޚްތިޔާރުކުރާ މަންދޫބުން މެދުވެރިކޮށް ރައްޔިތުންގެ ކަންތައްތައް ހިންގުމުގައި
ބައިވެރިވުމުގެ ޙައްޤުފަދަ ފަރުދީ އަދި ސިޔާސީ ޙައްޤުތައް ދުސްތޫރީ ގޮތުން ސިފަކުރެވެނީ "ސަލްބީ ޙައްޤު" (Negative
Rights(ތަކުގެ ގޮތުގައިކަމާ، އަދި އެ ފަދަ ޙައްޤުތަކަކީ ދައުލަތުން އެ ޙައްޤުތަކަށް ފުރިހަމަޔަށް އިޙް ތިރާމްކުރުން
ލާޒިމްވެގެންވާ، އެ ޙައްޤުތަކާމެދު ތަންޟީމީގޮތުން ކުރެވޭ ޤައިދެއް ފިޔަވައި، އެހެން އެއްވެސް ޤައިދެއް ނުކުރެވޭނެ
"
ޙައްޤުތަކެއްކަން، އިސްތިޤްރާރުވެފައިވާ ދުސްތޫރީ ޢާންމު މަބްދައުތަކަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮންނަ ކަމެވެ. މިފަދައިން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

16 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ބަޔާންކުރަށްވައި، އެ މީހަކު އަމިއްލައަށް، ނުވަތަ އެ މީހަކު މިނިވަންކަމާއެކު އިޚްތިޔާރުކުރާ މަންދޫބުން މެދުވެރިކޮށް
ރައްޔިތުންގެ ކަންތައްތައް ހިންގުމުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ޙައްޤުފަދަ ފަރުދީ އަދި ސިޔާސީ ޙައްޤުތަކަށް ދައުލަތުން ފުރިހަމައަށް
އިޙްތިރާމްކުރުން ލާޒިމުވެގެންވާނެކަމަށާއި، އަދި އެފަދަ ޙައްޤުތައް ކަށަވަރުކޮށްދިނުމުގެ ބޭނުމުގައި ކުރެވޭ ތަންޟީމީ
ޤައިދެއްފިޔަވައި އެހެން އެއްވެސް ޤައިދެއްކޮށްގެން އެއިން އެއްވެސް ޙައްޤެއްގެ މިންވަރެއްވެސް ނުހިފެހެއްޓޭނެކަމަށް
ކަނޑައަޅުއްވައި ބަޔާންކުރަށްވާފައިވާއިރު،
4.4.5 އަދި، ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި، "ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ކިޔަމަންގަތުން" މިއަރިމަތީ ސުރުޚީގެދަށުން،
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 299 ވަނަ މާއްދާގެ ޞަރީޙަ ނައްޞުގައި؛
"ވެރިކަން ހިންގާ ފަރާތުންނާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުންނާއި ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމްކުރުމުގެ ބާރުންނާއި މުސްތަޤިއްލު
ކޮމިޝަންތަކުންނާއި މުސްތަޤިއްލު މަޤާމްތަކުގައި ތިބި މީހުންނާއި ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާ ތަކުންނާއި ދައުލަތުގެ މަޤާމްތަކާ ޙަވާލުވެ
ތިބި މީހުންނާއި އެންމެހައި ރައްޔިތުން މި ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ޢަމަލުކުރާން ފެށުމާއެކު މި ޤާނޫނުއަސާސީގައިވާ އެންމެހައި
ކަންތައްތަކަށް ފުރިހަމައަށް ކިޔަމަންވެ ޢަމަލުކުރާންވާނެއެވެ. ޤާނޫނެއް ހެދިފައި ނެތުމަކީ މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
"
އަސާސީ ހައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމަށް ބުރުލެއް އަރާފަދަ ޢަމަލެއް ހުއްދަ ވާނޭކަމެއް ނޫނެވެ.
މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށް، ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންމެހައި ކަންތައްތަކަށް، ފުރިހަމައަށް ކިޔަމަންވުމާއެކު
އެކަންކަމަށް ޢަމަލުކުރުމަކީ، ދައުލަތުގެ އެންމެހައި ބާރުތަކުގެ މައްޗަށާއި، ދައުލަތުގެ އެންމެހައި މުއައްސަސާތަކާއި، ދައުލަތުގެ
މަޤާމްތަކާ ޙަވާލުވެ ތިބި މީހުންނާއި އަދި އެންމެހައި ރައްޔިތުންގެ މައްޗަށްވެސް، ދުސްތޫރުން މަތިކޮށްފައިވާ އިލްތިޒާމް
constitutional obligation))އަކަށް ވާއިރު،
އަދިހަމަ، "ސްޕްރިމެސީ އޮފް ކޮންސްޓިޓިއުޝަން" ގެ މަބްދައު ބަޔާންކޮށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 268 ވަނަ މާއްދާގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ހަދާ އެންމެހައި ޤާނޫނުތައް ހަދާންވާނީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންވެގެންވާ ގޮތުގެމަތީން އަދި ޤާނޫނުއަސާސީން ލާޒިމްކުރާ އެންމެހައި
ކަންކަން ފުރިހަމަ ކޮށްގެންކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފުވާ ގޮތަށް ހަދާ ކޮންމެ ޤާނޫނެއް، ނުވަތަ ޤާނޫނަކުން ބައެއްވިޔަސް ވާނީ
ބާޠިލް އެއްޗަކަށްކަމަށާއި އަދި އެފަދަ ޤާނޫނެއް، ނުވަތަ ޤާނޫނެއްގެ ބައެއްގެ ބާރެއް ނުހިނގާނެކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފަށް
ކުރާ ކޮންމެ ކަމަކީ ބާޠިލް ކަމެއްކަމަށްވެސް، ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން،
4.4.6 އެއީ ވޯޓު ނެގުމުގައި ނުވަތަ ގުނުމުގައި ނުވަތަ އެހެންވެސް ކަމެއް އަދާކުރުމުގައި ނަމަވެސް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 26 ވަނަ
މާއްދާއިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤުތައް ކަށަވަރުކޮށްދެވޭކަން ކަށަވަރު ހިފުމުފެ ގޮތުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ދުސްތޫރީ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

17 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
އިލްތިޒާމްތަކާއި ޤާނޫނީ އިޖުރާއާތްތައް އަދާކުރުމުގައި މަސްއޫލުވެރިފަރާތުގެ ޤަޞްދެއް، ނުވަތަ؛ އިހުމާލު ނުވަތަ ތަޤްޞީރީ
މަސްއޫލިއްޔަތު (މިސްފީސެންސް) ގެސަބަބުންވެސް އިންތިޚާބުތަކުގައި މިނިވަންކަމާއެކު ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤާއި،
އިންތިޚާބުތަކުގައި އެކިއެކި މަޤާމުތަކަށް ކުރިމަތިލުމުގެ ޙައްޤާއި އަދި އެ މީހަކު އަމިއްލައަށް، ނުވަތަ އެ މީހަކު މިނިވަންކަމާއެކު
އިޚްތިޔާރުކުރާ މަންދޫބުން މެދުވެރިކޮށް ރައްޔިތުންގެ ކަންތައްތައް ހިންގުމުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ޙައްޤުފަދަ އަސާސީ ޙައްޤުތަކަށް
އެއްވެސް އުނިކަމެއް އަތުވެދާނެ ޢަމަލެއްކުރުމާއި، އެފަދަ ޢަމަލެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީވެސް ދުސްތޫރީ އިލްތިޒާމުން ނަހީކޮށްފައިވާ
)forbidden)ކަންތައްތައްކަން އެނގިގެންދާއިރު، އެފަދަ ޙައްޤުތަކާ ގުޅިގެން މަސްއޫލުވެރިފަރާތްތަކާ މަތިކުރެވިގެންވާ ޤާނޫނީ
އިލްތިޒާމަކީ، އެޙައްޤުތަކަށް ފުރިހަމައަށް އިޙްތިރާމްކުރުމާއެކު އެޙައްޤުތައް ފުރިހަމައަށް ޙިމާޔަތްކޮށް، ކުރިއެރުވުންކަންވެސް
އެނގިގެންދާއިރު، ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާ މީހުންނަށް އެމީހުންގެ ފުރިހަމަ އިޚްތިޔާރާއެކު ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤުއަދާކުރެވޭނެ
އުޞޫލަކުން، އަދި އިންތިޚާބުގައި ވޯޓުދިން މީހުންގެ ޙަޤީޤީ އިޚްތިޔާރު އޮޅުވާނުލެވޭނެފަދަ ގޮތަކަށް އިންތިޚާބުގެ ވޯޓުނެ ގުމާއި
ވޯޓުގުނުން ކުރިއަށް ގެންދެވިފައި ނުވުމަކީ، އެއިންތިޚާބަކީ ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފު، ޣައިރުދުސްތޫރީ އިންތިޚާބަކަށް
ވެގެންދާނެކަން އެނގޭހިނދު؛
4.5 ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ހިންގައި ބަލަހައްޓަންޖެހޭ އެންމެހައި އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ
ޢާންމު އުޞޫލުތަކާއި ކަންކަން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށް ޤާނޫނީ އޮނިގަނޑެއް ޤާއިމުކުރުމުގެވެސް އަސާސީ މަޤްޞަދަކީ،
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބާއްވާ އިންތިޚާބުތަކަކީ ދީމިޤްރާޠީ އަސާސްތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ސީދާ ރައްޔިތުންގެ ބައިވެރިވުން އޮންނަ،
މިނިވަން، އިންސާފުވެރި، ހާމަކަން ބޮޑު އަދި އިތުބާރުކުރުވަނިވި ގޮތުގެމަތިން ބާއްވާ އިންތިޚާބުތަކެއްކަން ޔަޤީންކުރުން
ކަމުގައިވާއިރު، މިނިވަން، އިންސާފުވެރި، ހާމަކަން ބޮޑު އަދި އިތުބާރުކުރުވަނިވި އިންތިޚާބެއްކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް ޤާނޫނުގައި
ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިލްތިޒާމްތަކާއި އިޖްރާއާތުތައް، ޚާއްޞަކޮށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ ޢަމަލުތަކާއި
ތަޞައްރުފާތުތަކުގެ ސަބަބުން، ނަފީވެފައިވާ އިންތިޚާބަކީ، އެއިންތިޚާބުގެ މަޝްރޫޢިއްޔަތު (ލެޖިޓިމެސީ) ނަފީވެދިއުމުގެ ސަބަބުން
ޞައްޙަކަން ގެއްލިފައިވާ، ބާޠިލު އިންތިޚާބެއްކަން؛
4.5.1 ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ތަޢާރުފްކޮށްދީ އެޤާނޫނުގެ ފުރަތަމަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި؛ އެ
ޤާނޫނަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ހިންގައި ބަލަހައްޓަންޖެހޭ އެންމެހައި
އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު އުޞޫލުތަކާއި ކަންކަން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކުރާ ޤާނޫނު ކަމަށް ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކުރުމަށްފަހުގައި
ޖެހިގެން އައި 2 ވަނަ މާއްދާގައި އެޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދު ބަޔާންކޮށް؛ "މި ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބާއްވާ
އިންތިޚާބުތަކަކީ ދީމިޤްރާޠީ އަސާސްތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ސީދާ ރައްޔިތުންގެ ބައިވެރިވުން އޮންނަ، މިނިވަން،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

18 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
އިންސާފުވެރި، ހާމަކަން ބޮޑު އަދި އިތުބާރުކުރުވަނިވި ގޮތުގެމަތިން ބާއްވާ އިންތިޚާބުތަކެއްކަން ޔަޤީންކުރުމަށްޓަކައި، އެފަދަ
އުޞޫލުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ޤާނޫނީ އޮނިގަނޑެއް ޤާއިމުކުރުމެވެ." މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު،
4.5.2 ޤާނޫނުއަސާސީގެ 231 ވަނަ މާއްދާގައި ކައުންސިލްތައް އިންތިޚާބުކުރާނެ ގޮތް ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުރުމާއި، 274
؛ ""އި "
ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި އިންތިޚާބު މާނަކޮށްދީ ބަޔާންކުރުމުގައި ންތިޚާބު ކަމުގައި ބުނެފައި އެވަނީ، ލާމަރުކަޒީ
އުޞޫލުން އިދާރީ ދާއިރާތައް ހިންގުމަށް ހަދާ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޢާންމުކޮށް ރައްޔިތުން ވޯޓުލައިގެން، އެކިއެކި ކައުންސިލްތަކަށް
މެންބަރުން ހޮވުމަށް ބާއްވާ އިންތިޚާބުތަކަށާއި، ".......... މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، ލޯކަލްކައުންސިލްތަކަށް
މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށްބޭއްވޭ އިންތިޚާބަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ބޭއްވޭ އިންތިޚާބެއްކަމާއި، އެއިންތިޚާބުގެ ޢާންމު
އުޞޫލުތަކާއި ކަންކަން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކުރާ ޤާނޫނެއް އެކުލަވާލުމުގެ މަޤްޞަދަކީ، އެއިންތިޚާބަކީ ދީމިޤްރާޠީ އަސާސްތަކުގެ
މައްޗަށް ބިނާކޮށް ސީދާ ރައްޔިތުންގެ ބައިވެރިވުން އޮންނަ، މިނިވަން، އިންސާފުވެރި، ހާމަކަން ބޮޑު އަދި އިތުބާރުކުރުވަނިވި
ގޮތުގެމަތިން ބާއްވާ އިންތިޚާބެއްކަން ޔަޤީންކުރުންކަން އެނގިގެންދާއިރު،
4.5.3 ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ބާރުލިބިގެން "ޤާނޫނު" އެއްގެ
މަފްހޫމުގައި އެކުލަވާލެވިފައިވާ ޤަވާޢިދު ނަމްބަރު -48R2020/(އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ގަވާއިދު(56 ވަނަ މާއްދާގައި
"އިންތިޚާބުގެ މަސައްކަތުގައި ޙަރަކާތްތެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ ސުލޫކީ މިންގަނޑު" ގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށް އެފަރާތްތަކާ
މަތިކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ އިލްތިޒާމުތަކުގެ ގޮތުގައި އެމާއްދާގެ 7 ވަނަ ނަމްބަރުގައި؛ އިންތިޚާބަކީ ނުފޫޒުން އެއްކިބާވެފައިވާ،
މިނިވަން އިންސާފުވެރި، ދެފުށް ފެންނަ އިންތިޚާބަކަށް ހެދުމަށް މަސައްކަތް ކޮށް އެކަމަށް ބާރުއެޅުން ، މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި
ބަޔާންކޮށްފައިވުމުގެ އިތުރުން، އެމާއްދާގެ 2 ވަނަ ނަމްބަރުގައި؛ ވޯޓުދޭ މީހުންނާއި ކެނޑިޑޭޓުންނާއި ކެނޑިޑޭޓުންގެ
މަންދޫބުންނާއި އޮބްޒާވަރުންނާއި މޮނިޓަރުންނާއި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށް، ޤާނޫނުގެ ދަށުން ލިބިފައިވާ ޙައްޤަކަށް އުނިކަމެއް
ލިބިދާނެ އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރުން، މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، ވޯޓުނެގުމުގައި ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤު
ލިބިގެންވާ މީހުންނަށް އެމީހުންގެ ފުރިހަމަ އިޚްތިޔާރާއެކު ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤުއަދާކުރެވޭނެ އުޞޫލަކުން، އަދި ވޯޓުނެގުމާއި
ވޯޓުގުނުމުގައިވެސް، އިންތިޚާބުގައި ވޯޓުދިން މީހުންގެ ޙަޤީޤީ އިޚްތިޔާރު އޮޅުވާނުލެވޭނެފަދަ ގޮތަކަށް މަސައްކަތްކުރުމުގެ
އިތުރުން އެކަމަށް ބާރުއެޅުމަކީވެސް އިންތިޚާބުގައި ޙަރަކާތްތެރިވާ އިލެކްޝަންސް އޮފިޝަލުންނާ، އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން
އެއޮފިޝަލުން ކުރާ އެންމެހައި މަސައްކަތްތަކުގައިވެސް އެމަގުން ހިނގަން، ސުލޫކީ މިންގަނޑެއްގެ ގޮތުގައި މަތިކޮށްފައިވާ
ޤާނޫނީ އިލްތިޒާމެއްކަން އެނގިގެންދާހިނދުމެ، ލޯކަލްކައުންސިލްތަކަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށްބޭއްވޭ އިންތިޚާބުގެ ޢާންމު
އުޞޫލުތަކާއި ކަންކަން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކުރާ ޤާނޫނެއް ހެދުމުގެ އަސާސީ މަޤްޞަދަކީ، އަދި އަދި އިންތިޚާބުގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

19 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
މަސައްކަތުގައި ޙަރަކާތްތެރިވާ ތަންފީޒީ ފަރާތްތަކުގެ މައިގަނޑު ސުލޫކަކީވެސް ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބަކީވެސް،
ނުފޫޒުން އެއްކިބާވެފައިވާ، މިނިވަން، އިންސާފުވެރި، ދެފުށް ފެންނަ ހާމަކަން ބޮޑު އަދި އިތުބާރުކުރުވަނިވި ގޮތުގެމަތިން
ބާއްވާ އިންތިޚާބުތަކެއްކަން ޔަޤީންކޮށް ކަށަވަރުކުރުންކަން ޔަޤީންވެދާއިރު، މުޅި ޤާނޫނުގެ އަސާސީ މަޤްޞަދާއި އެޤާނޫނު
ތަންފީޒުކުރަންތިބޭ މަސްއޫލުވެރިފަރާތްތަކުގެ މައިގަނޑު ސުލޫކާ، ނުނިޔަތް އެކުލެވި ތަކުރާރުވެފައިވާ ތަޤްޞީރީ މަޞްއޫލިއްޔަތު
(މިސްފިސެންސް) އާއެކު، ޚިލާފުވެގެން ބާއްވާފައިވާ އިންތިޚާބަކީ، އެފަދަ އިންތިޚާބެއްގައި އިލެކްޓޮރޭޓުންގެ ނިންމުމުގެ
ނަމުގައި ނިންމިފައިވާ ނަތީޖާއަކީ އިބްތިދާއީ (އިނީޝިއަލީ) ގޮތުންވެސް ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ކަށަވަރުކުރެވިފައިވާ ޔަޤީނެއްކަމަށް
ބެލެވޭނެ ހަމައެއް ނޯންނާނެތީވެ، މަޝްރޫޢިއްޔަތު (ލެޖިޓިމެސީ) ލިބިގެންވާ އިންތިޚާބެއްކަމަށް ބެލެވޭނެ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ
ހަމައެއް ނޯންނާނެހިނދު؛
4.6 ވޯޓުތައް ބަލައި، ވޯޓު ގުނައި، ޢަދަދުކޮށް ނަތީޖާ ހޯދައި، ނަތީޖާ އިޢުލާންކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްދާއިރު، ވޯޓުލާ އެ
މަރުކަޒެއްގައި އެކަންކަން ކުރާތަން ރަނގަޅަށް އަދި ވީހާވެސް ގާތުން ފެންނަ ތަނެއްގައި ތިބެގެން އެ މަރުކަޒެއްގައި ކަންހިނގާގޮތް
ބެލުމުގެ ފުރުޞަތު، ކެންޑިޑޭޓުންނަށާއި، ކެންޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންނަށާއި، އިންތިޚާބު މޮނިޓަރުކުރުމަށް އިލެކްޝަންސް
ކޮމިޝަނުން ހުއްދަދޫކޮށްފައިވާ މީހުންނަށް ލިއްބައިނުދީ، އަދި ވޯޓުލާ އެ މަރުކަޒަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން
ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ އިސް ފަރާތާއި، އެ މަރުކަޒެއްގައި ވޯޓު ގުނުމުގައި ބައިވެރިވި މީހުންގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން 2 މީހުން)ދެ
މީހުން(ސޮއިކޮށްފައި ނުވާ ޝީޓަކުން އިޢުލާނުކޮށްފައިވާ ނަތީޖާއަކީ، ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ގުނައި ޢަދަދުކޮށް ނަތީޖާ ހޯދައިގެން
ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް އިޢުލާނުކޮށްފައިވާ ނަތީޖާއެއްކަމުން، އެނަތީޖާއަކީ ޤާނޫނީ ގޮތުން ޞައްޙަ ނަތީޖާއެއްކަމަށް ބެލެވޭނެ ޤާނޫނީ
އަދި ޝަރުޢީ ހަމައެއްނެތްކަން؛
4.6.1 ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 231 ވަނަ މާއްދާގައި، " ކައުންސިލްތައް އިންތިޚާބުކުރުން" މިއަރިމަތީ ސުރުޚީގެ
ދަށުން އެމާއްދާގެ (ރ) ގައި؛ އިދާރީ ދާއިރާތައް ހިންގުމަށްޓަކައި އުފައްދާ ކައުންސިލްތައް އިންތިޚާބުކުރުމާބެހޭ ޤާނޫނެއް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާންވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ޤާނޫނު ނަމްބަރު 10/2010)ލޯކަލް
ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ޤާނޫނު(ގެ އެޤާނޫނު ތަޢާރުފުކޮށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގައި، އެޤާނޫނަކީ؛
އަތޮޅު ކައުންސިލްތަކާއި ސިޓީ ކައުންސިލްތަކާއި ރަށު ކައުންސިލްތަކަށް މެންބަރުން ހޮވުމަށް ބާއްވާ އިންތިޚާބު ބާއްވައި އަދި
އެ އިންތިޚާބުގެ އެންމެހައި އުޞޫލުތަކާއި ކަންކަން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކުރާ ޤާނޫނުކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އެޤާނޫނުގެ
2 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި؛ "ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބާގުޅޭގޮތުން މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޚާއްޞަ
އުޞޫލުތަކާއި ކަންކަމާގުޅޭ ގޮތުން ޢަމަލުކުރަންވާނީ މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

20 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ގޮތުގެމަތިންނެވެ. އަދި މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިނުވާ ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިގެން އެހެންގޮތަކަށް ބުނެފައިނުވާ
އެންމެހައި އުޞޫލުތަކާއި ކަންކަމާގުޅޭ ގޮތުން ޢަމަލުކުރަންވާނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008)އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު
ޤާނޫނު(ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ." މިފަދައިންނާއި، 20 ވަނަ މާއްދާގެ)ހ(ގައި؛ "މި ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ
މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންތައް ފިޔަވައި، ތާއީދު ހޯދުމަށް މަސައްކަތްކުރުމާއި، ވޯޓު ނެގުމަށް ތައްޔާރުވުމާގުޅޭ ގޮތުންނާއި،
ވޯޓު ނެގުމާއި، ވޯޓު ގުނުމާއި، ނަތީޖާ އިޢުލާންކުރުމާއި، އިންތިޚާބާބެހޭ ޝަކުވާއާއި، ފައިސާއާއި، މާލީކަންކަމާގުޅޭ ގޮތުންނާއި،
އިންތިޚާބާބެހޭ ކުށާއި އަދަބާގުޅޭ ގޮތުން ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގައި ޢަމަލުކުރަންވާނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008
"
(އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގައި އެކަންކަމާގުޅޭ ގޮތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ. މިފަދައިން، ކަނޑައަޅައި
ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދިހަމަ، އެ ޤާނޫނަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ހިންގައި
ބަލަހައްޓަންޖެހޭ އެންމެހައި އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު އުޞޫލުތަކާއި ކަންކަން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކުރާ ޤާނޫނުކަމަށް އެޤާނުގެ
ތަޢާރުފުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގައި؛
"އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު އުޞޫލުތައް ކަނޑައަޅާނީ އެ އިންތިޚާބަކާ ބެހޭ ޚާއްޞަ ޤާނޫނެއްގައި އެހެންގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފައި
ނުވާހާހިނދަކު މި ޤާނޫނުންނެވެ. އަދި އެ އިންތިޚާބަކާ ބެހޭ ޢާންމު ކަންތައްތައް ކުރަމުން ގެންދަންވާނީ އެ އިންތިޚާބަކާބެހޭ
"
ޚާއްޞަ ޤާނޫނެއްގައި އެހެންގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފައި ނުވާހާހިނދަކު މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީންނެވެ.
މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު،
4.6.2 ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި؛ ވޯޓު ގުނުމަށްޓަކައި،
ވޯޓުފޮށި ހުޅުވައި، ވޯޓުތައް ބަލައި، ވޯޓު ގުނައި، ޢަދަދުކޮށް ނަތީޖާ ހޯދައި، ނަތީޖާ އިޢުލާންކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްދާއިރު،
ވޯޓުލާ އެ މަރުކަޒެއްގައި އެކަންކަން ކުރާތަން ރަނގަޅަށް އަދި ވީހާވެސް ގާތުން ފެންނަ ތަނެއްގައި ތިބެގެން އެ މަރުކަޒެއްގައި
ކަންހިނގާގޮތް ބެލުމުގެ ފުރުޞަތު ، ކެންޑިޑޭޓުންނަށާއި، ކެންޑިޑޭޓުންގެ ރަސްމީ އިންތިޚާބީ އޭޖެންޓުންނަށާއި، ކެންޑިޑޭޓުންގެ
މަންދޫބުންނަށާއި، އިންތިޚާބުގެ އޮބްޒާވަރުންނަށާއި، އިންތިޚާބު މޮނިޓަރުކުރުމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ހުއްދަދޫކޮށްފައިވާ
މީހުންނަށް ލިބިގެންވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ޤާނޫނު ނަމްބަރު 10/2010 (ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ޤާނޫނު)
ގައި "ބާޠިލު ވޯޓާއި ނުދޭ ވޯޓު" މި އަރިމަތީ ސުރުޚީގެ ދަށުން 18 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި؛ ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ
އިންތިޚާބުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 56 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް އޮންނަ ވޯޓުތަކުގެ އިތުރުން އެ ކައުންސިލަކަށް ނުވަތަ އެ މަޤާމަކަށް އިންތިޚާބުކުރަންޖެހޭ ޢަދަދަށްވުރެ
ގިނަ ކެންޑިޑޭޓުންގެ ނަމާ ދިމާގައި ރަނގަޅު ފާހަގަ ޖަހާފައި އޮންނަ ކޮންމެ ވޯޓަކީ ބާޠިލު ވޯޓެއްކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރުއާއި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

21 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 56 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވެސް؛ ވޯޓުގުނުމުގައި
ތިރީގައިމިވާ ގޮތްތަކުގެ ތެރެއިން ގޮތަކަށް އޮންނަ ކޮންމެ ވޯޓަކީ، ބާޠިލު ވޯޓެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން،
ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި "ވޯޓު ގުނުމަށްޓަކައި،
"
ވޯޓުފޮށި ހުޅުވައި، ވޯޓުތައް ބަލައި، މި ބަހުގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި، ބާޠިލުވޯޓު ކަނޑައެޅުމާއި އަދި ވޯޓުކަރުދުާހގައި
ކެނޑިޑޭޓުންނަށް ވޯޓު ދީފައިވާ ގޮތް ކަށަވަރުކުރުންވެސް ހިމެނޭކަމާއި، އަދި ބާޠިލު ވޯޓެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅޭ ވޯޓު އޮތީ
އެވޯޓަކީ ވޯޓެއް ބާޠިލުވާނެކަމަށް ޤާނޫނުގައި ބުނެފައިވާ ގޮތަށް ތޯއާއި އަދި ވޯޓުކަރުދާހުގައި ކެނޑިޑޭޓުންނަށް ވޯޓު ދީފައިވާ
ގޮތްވެސް، ރަނގަޅަށް އަދި ވީހާވެސް ގާތުން ފެންނަ ތަނެއްގައި ތިބެގެން ބަލައި ކަށަވަރުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ،
ކެންޑިޑޭޓުންނަށާއި، ކެންޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންނަށާއި، އިންތިޚާބުގެ އޮބްޒާވަރުންނަށާއި، އިންތިޚާބު މޮނިޓަރުކުރުމަށް
އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ހުއްދަދޫކޮށްފައިވާ މީހުންނަށް ލިއްބައިނުދީ ގުނިގެން ހޯދިފައިވާ ނަތީޖާއަކީ، ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ
ހަމަތަކާ އެއްގޮތަށް ހޯދިފައިވާ ނަތީޖާއެއް ނޫންކަން އެނގިގެންދާހިނދު،
4.6.3 އަދި، "ވޯޓުނެގުމާއި ވޯޓުގުން" މި އަރިމަތީ ސުރު ޚީގެ ދަށުން ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 171 ވަނަ މާއްދާގެ
(ށ) ގެ ނައްޞުގައި؛ "ކޮންމެ ވޯޓެއް ނަގައި ނިމުމާއެކު، ވޯޓުލާ ކޮންމެ މަރުކަޒެއްގައިމެ، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އެ
މަރުކަޒެއް ޙަވާލުކޮށްފައިވާ މީހަކު، ކުރިމަތިލީ ކެންޑިޑޭޓުން ނުވަތަ ކެންޑިޑޭޓުން ކަނޑައަޅާ މީހުން ތިބިނަމަ، އެ ބައެއްގެ
ހާޒިރުގައި އަދި އެ ވޯޓެއް ގުނުމުގެ ކަންތައްތައް ބެލުމަށް ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ އެނޫންވެސް ބައެއްގެ ހާޒިރުގައި އެ މަރުކަޒެއްގެ
ވޯޓު ގުނައި، ކޮންމެ ކެންޑިޑޭޓަކަށް އެ މަރުކަޒަކުން ލިބުނު ވޯޓުގެ ޢަދަދު ނުވަތަ ރައްޔިތުންގެ ޚިޔާލުހޯދުމުގެ ޢާންމު ވޯޓަށް
ހުށަހެޅިފައިވާ ސުވާލަށް ލިބިފައިވާ ވޯޓުގެ ޢަދަދު ލިޔެ ބަލަހައްޓައި، އެ މަރުކަޒެއްގައި ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ އެ މަރުކަޒެއްގައި
އިޢުލާންކުރާންވާނެއެވެ ". މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށް، "ފްރީ އެންޑް ފެއަރ" އިންތިޚާބަކަށްވުމަށް ދުސްތޫރީ ގޮތުން
ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ރުކުނެއްގެ ގޮތުގައި، އިންތިޚާބުގައި ވޯޓުދިން މީހުންގެ ޙަޤީޤީ އިޚްތިޔާރު އޮޅުވާނުލެވޭނެފަދަ ގޮތަކަށްކަން
ކަށަވަރުކުރެވިގެންދާނެ ބީދައިން، އިންތިޚާބެއްގައި ނެގުނު ވޯޓު ގުނައި ޢަދަދުކުރުމުގެ ކަންތައްތައް އެކަމުގެ ޤާނޫނީ މަސްލަޙަތު
ހުރި ފަރާތްތަކަށް ފެނި، ބެލި އަދި ދެނެގަނެވޭނެ ގޮތައް ވޯޓުގުނުމުގެ ކަންތައްތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން ދުސްތޫރީ އިލްތިޒާކަމުން
ލާޒިމުކޮށްފައިވާ ކުރުމުންނާއި،
4.6.4 ވޯޓުނެގުމުގެ އެންމެހައި އިޖްރާއާތުތަކަކީ އެންމެހައި ރައްޔިތުންނާއި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށް އިތުބާރުހިފޭ އަދި ބަރޯސާކުރެވޭ
އިޖްރާއާތުތަކެއް ކަން ކަށަވަރު ކޮށްދިނުމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބާއްވާ އިންތިޚާބުތަކަކީ ދީމިޤްރާތީ އަސާސްތަކުގެ މައްޗަށް
ބިނާކޮށް ސީދާ ރައްޔިތުންގެ ބައިވެރިވުން އޮންނަ، މިނިވަން އިންސާފުވެރި، ހާމަކަން ބޮޑު އަދި އިތުބާރުކުރުވަނިވި ގޮތެއްގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

22 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
މަތިން ބާއްވާ އިންތިޚާބުތަކެއްކަން ޔަޤީންކުރުމަށްޓަކައި ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، އިންތިޚާބުތަކާއިބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޞޫލުތަކަށާއި، އިންސާފުވެރި މިނިވަން އަދި ނަޒާހާތްތެރި އިންތިޚާބުތައް ބޭއްވުމުގައި ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަން
ގެ ފްރޭމް ވޯރކުތެރޭގައި ޤަބޫލުކުރެވިފައިވާ މަބްދައުތަކަށް ބަލާއިރު މިނިވަން އިންސާފުވެރި އިންތިޚާބުތަކުގައި ފުރިހަމަވުން
ލާޒިމުވާ ރުކުނެއްގެ ގޮތުގައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަމްބަރު 2013/SC-C/42 ޤަޟިއްޔާއިން ބައްލަވާފައިވާ ދުސްތޫރީ
މައްސަލައިގެ ނިންމެވުމުގައި ކަނޑައަޅުއްވައި އެކްރައިޓީރިއާ ބަޔާންކުރަށްވާފައި ވުމުންވެސް، ބާޠިލު ވޯޓެއްގެ ގޮތުގައި
ކަނޑައެޅޭ ވޯޓު އޮތީ އެވޯޓަކީ ވޯޓެއް ބާޠިލުވާނެކަމަށް ޤާނޫނުގައި ބުނެފައިވާ ގޮތަށް ތޯއާއި، އަދި ވޯޓުކަރުދާހުގައި
ކެނޑިޑޭޓުންނަށް ވޯޓު ދީފައިވާ ގޮތް (ފާހަގަޖަހާފައިވާ ގޮތް) ވެސް، ރަނގަ ޅަށް އަދި ވީހާވެސް ގާތުން ފެންނަ ތަނެއްގައި
ތިބެގެން ބަލައި ކަށަވަރުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު، ކެންޑިޑޭޓުންނަށާއި، ކެންޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންނަށާއި އަދި އިންތިޚާބު
މޮނިޓަރުކުރުމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ހުއްދަދޫކޮށްފައިވާ މީހުންނަށް ލިއްބައިނުދީ ވޯޓުގުނިގެން ހޯދާފައިވާ ނަތީޖާއަކީ،
ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުން ބަލާއިރު ޞައްޙަ ނަތީޖާއެއް ނޫންކަން އިތުރަށް ކަށަވަރުވާހިނދު އާއި އަދި ބާތިލު ކަމެއްގެ
މައްޗަށް ތަރުތީބު ވެގެން އަންނަ ނަތީޖާ އަކީވެސް ބާތިލު ނަތީޖާއެއް ނޫން ކަމަށް ބެލެވޭނެ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމައެއް
ނެތް ކަން އެނގޭހިނދުމެ، އެފަދައިން ނަތީޖާއެއްގެ މައްޗަށް ތަރުތީބުވެފައިވާ އިންތިޚާބަކީ ބާޠިލު އިންތިޚާބެއްކަން
އެނގިގެންދާހިނދު؛
4.7 އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅިގެން ދެބަސްވުންތަކާއި ޝަކުވާ ޙައްލުކުރެވޭނެ އިންތިޒާމުތައް ހަރުދަނާކަމާއެކު ހަމަޖެހިފައި އޮތުމާއި، ވޯޓުލުމުގެ
ފަރުދީ ޙައްޤު ގެއްލިފައިވާކަމަށް ނުވަތަ ސިޔާސީ ޙައްޤަކަށް އުނިކަމެއް އައިސްފައިވާކަމަށް ދެކިގެން ހުށަހަޅާ ޝަކުވާއަށް ޤާނޫނީ
ޙައްލު ހޯދުމަށް ޤާނޫނީގޮތުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަކި ފަރާތަކަށް ބުރަނުވާ މިނިވަން މުސްތަޤިއްލު ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމުގެ އިދާރާއަށް
ނުވަތަ ކަމާބެހޭ ކޯޓަށް ވާސިލުވުމުގައި އެއްވެސް ހުރަހެއް އޮވެގެން ނުވާނެކަމާއި އަދި ޝަކުވާ ހުށަހަޅާކަމެއް އެގޮތަށް ހުރިނަމަ
އެކަމެއް އިސްލާޙުކުރެވުން ކަށަވަރުވެފައި އޮތުމަކީ، ލެޖިޓިމެސީ (މަޝްރޫޢިއްޔަތު) ލިބިގެންވާ އިންތިޚާބެއްގެ
ރުކުންތައްކަމަށްވީހިނދު، މި ރުކުންތައް ނަފީވެފައިވާ އިންތިޚާބަކީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުން ޞައްޙަ އިންތިޚާބަކަށް
ނުވާނެކަން؛
4.7.1 ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި، "އިންތިޚާބާބެހޭ ޝަކުވާ" މިއަރިމަތީ ސުރުޚީގެ ދަށުން އެޤާނޫނުއަސާސީގެ 171
ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި، ކޮންމެ އިންތިޚާބަކާ ނުވަތަ ރައްޔިތުންގެ ޚިޔާލު ހޯދުމުގެ ކޮންމެ ޢާންމު ވޯޓަކާ ގުޅޭގޮތުން
އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ނިންމުމަކާމެދު، ނުވަތަ އިންތިޚާބެއްގެ ނަތީޖާއަކާމެދު، ނުވަތަ އިންތިޚާބާބެހޭ ކަމެއްގައި ޤާނޫނާއި
ޤަވާޢިދާ ޚިލާފަށް ހިނގައިފައިވާ ކަމަށް އެ ފަރާތަކުން ޤަބޫލުކުރާ ކަމަކާމެދު އުފަންވާ ޝަކުވާތަކާމެދު ޢަމަލުކުރާނޭ ގޮތް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

23 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
އިންތިޚާބާބެހޭ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅައިފައި އޮންނާންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އަދި ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008
(އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) "އިންތިޚާބާބެހޭ ޝަކުވާ" ގެ ނަމުގައި ބަނދެވިފައިވާ ބާބުގައި، އެޤާނޫނުގެ 62 ވަނަ
މާއްދާގެ (ހ) ގައި؛ އިންތިޚާބެއް ހިނގަމުންދާއިރު، އެ އިންތިޚާބަކާ ގުޅޭ އެއްވެސް ކަމަކާ ގުޅިގެން ޝަކުވާ ހުށަހަޅަން
ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ފަސޭހައިން އެ ޝަކުވާ ހުށަހެޅޭނެ އަދި އެ
ޝަކުވާތައް އަވަހަށް ބަލައި ފިޔަވަޅުއެޅޭނެ ނިޒާމެއް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ޤާއިމުކުރަންޖެހޭނެކަމަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރުއާއި،
4.7.2 ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 171 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ނައްޞުގައި؛ "ކޮންމެ އިންތިޚާބަކާ ނުވަތަ ރައްޔިތުންގެ
ޚިޔާލު ހޯދުމުގެ ކޮންމެ ޢާންމު ވޯޓަކާ ގުޅޭގޮތުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ނިންމުމަކާމެދު ، ނުވަތަ އިންތިޚާބެއްގެ
ނަތީޖާއަކާމެދު، ނުވަތަ އިންތިޚާބާބެހޭ ކަމެއްގައި ޤާނޫނާއި ޤަވާޢިދާ ޚިލާފަށް ހިނގައިފައިވާ ކަމަށް އެ ފަރާތަކުން ޤަބޫލުކުރާ
"
ކަމަކާމެދު ޝަކުވާއެއް އޮތްނަމަ އެ ޝަކުވާއަކާމެދު ގޮތެއް ނިންމައިދިނުން އެދި އެ ފަރާތަކުން ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ
މިފަދައިން، އަދި ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 64 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ
ނައްޞުގައި؛ "މި ޤާނޫނާއި ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާއި ނުވަތަ އެ އިންތިޚާބަކާބެހޭ ޚާއްޞަ ޤާނޫނާއި ނުވަތަ
އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް އެއްވެސް ކަމެއް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ކޮށްފިނަމަ، ނުވަތަ އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން މި
ޤާނޫނުގެ 62 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅި ޝަކުވާއަކާ ގުޅިގެން އެ ކޮމިޝަނުން ނިންމި
ނިންމުމަކާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭނަމަ، ނުވަތަ އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާއާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭނަމަ، އެ މައްސަލައަކާމެދު ގޮތެއް
"
ނިންމައިދިނުން އެދި އެފަރާތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ. މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން،
އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅިގެން ވޯޓުލުމުގެ ފަރުދީ ޙައްޤު ގެއްލިފައިވާކަމަށް ނުވަތަ ސިޔާސީ ޙައްޤަކަށް އުނިކަމެއް އައިސްފައިވާކަމަށް
ދެކިގެން، އިދާރީ އިންތިޒާމުގެ ތެރެއިންނާއި ޤަޞާއީ ނިޒާމުގެ ތެރެއިން ޤާނޫނީ ޙައްލުހޯދުމަށްއެދި ޝަކުވާ/ މައްސަލަ
ހުށައެޅުމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ދުސްތޫރީ ގޮތުންނާއި ޤާނޫނުތަކުން ޤާނޫނީ ގޮތުން ލިއްބައިދީފައިވާ ޙައްޤެއްކަން
އެނގިގެންދާއިރުއާއި،
4.7.3 އިންތިޚާބާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅާ ޝަކުވާއެއް ފުރިހަމައަށް ތަޙްޤީޤުކޮށް ޤާނޫނުގައިވާ
ގޮތުގެމަތިން ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ބާރު އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވާކަމާއި، އެގޮތުން ތަޙްޤީޤުކުރުމުގައި، އިލެކްޝަންސް
ކޮމްޕްލެއިންޓްސް ބިއުރޯތައް މެދުވެރިކޮށް ނުވަތަ ތަޙްޤީޤުކުރުމަށް އެކުލަވާލެވޭ ކޮމިޓީއަކުން ތަޙްޤީޤުކުރުމަށް ކަނޑައެޅުމުގެ
ބާރުވެސް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވާކަމަށާއި، އެފަދަ މައްސަލަތައް ތަޙްޤީޤުކުރުމުގައި ދައުލަތުގެ އެއްވެސް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

24 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
އިދާރާއެއްގެ އެހީތެރިކަމަށް އެ ކޮމިޝަނުން އެދިއްޖެ ޙާލަތެއްގައި އެފަދަ އެހީތެރިކަން ވީއެންމެ އަވަހަކަށް
ފޯރުކޮށްދޭންވާނެކަމަށާއި، އެގޮތުން ޚާއްޞަކޮށް، މައްސަލަ ތަޙްޤީޤުކުރުމާއި، ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހުން ނުވަތަ ހެކިން
ޙާޟިރުކުރުމާއި، ތަންތަން ބަލައި ފާސްކުރުމާއި، ފޮރެންސިކް ތަޙްލީލްކުރުންފަދަ ކަންކަމުގައި އެފަދަ އިދާރާތަކުން
އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އެދިއްޖެ ޙާލަތެއްގައި އެފަދަ އެހީތެރިކަން ވީއެންމެ އަވަހަކަށް ފޯރުކޮށްދޭންވާނެކަމަށްވެސް، ޤާނޫނު
ނަމްބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 62 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާދި (ރ) ގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށް،
އިންތިޚާބާބެހޭ ގޮތުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައަޅާ ޝަކުވާތައް، ފުރިހަމައަށް ތަޙްޤީޤުކުރުމާއި އަދި އެގޮތުން
ތަޙްޤީޤުކުރުމަށް ބޭނުންވާ އެންމެހައި ވަޞީލަތްތައްވެސް އެކޮމިޝަނަށް ޤާނޫނުން ލިއްބައިދީފައިވާއިރުއާއި،
4.7.4 އިންތިޚާބާބެހޭ ގޮތުން އިލެކްޝަންސް ކޮމްޕްލެއިންސް ބިއުރޯއަށް (އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް) ހުށައެޅޭ މައްސަލައަކީ،
އެބިއުރޯގެ އިޚްތިޞާޞުން ބޭރު މައްސަލައެއްނަމަ، ނުވަތަ އެހެން އިދާރާއަކަށް ނުވަތަ މުއައްސަސާއަކަށް ހުށައެޅަންޖެހޭ
މައްސަލައެއް ނަމަ، އެކަން އެގޮތަށް ބަޔާންކޮށްވެސް މައްސަލަ ހުށައެޅާ ފަރާތައް 02 (ދޭއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ލިޔުމުން
އަންގަންވާނެކަމަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 62 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން
ބަރުލިބިގެން އެކުލަވާލައި ގެޒެޓުކޮށް ޢަމަލުކުރެވެމުންދާ ޤަވާޢިދު ނަމްބަރު -15R2020/(އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅިގެން ޝަކުވާ
ނުވަތަ މައްސަލަ ހުށައެޅުމާއި، އެކަންކަން ބެލުމުގައި ޢަމަލުކުރާނޭ އިޖުރާއަތުތައް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު(ގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ
(ށ) ގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ޖެހިގެން އައި 11 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ހަމަތަކަށްބާލާއިރު، ކޮމްޕްލެއިންސް ބިއުރޯއިން ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ލިބޭ މައްސަލައެއް ނުވަތަ ޝަކުވާއެއް ނަމަ
އެމައްސަލައެއް ނުވަތަ ޝަކުވާއެއް ބަލަން ކަނޑައަޅައި ރެޖިސްޓްރީކުރިކަންވެސް އެމައްސަލައެއް ނުވަތަ ޝަކުވާއެއް ހުށައެޅި
ފަރާތައް، އެމައްސަލައެއް ނުވަތަ ޝަކުވާއެއް ހުށައެޅި ތާރީޚުންފެށިގެން 02 (ދޭއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އަންގަންވާނެކަމަށް
ބަޔާންކޮށް، ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ބާރުލިބިގެން
"ޤާނޫނު" އެއްގެ މަފްހޫމުގައި އެކުލަވާލެވިފައިވާ ޤަވާޢިދު ނަމްބަރު -48R2020/(އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ގަވާއިދު(47
ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި، އިންތިޚާބާބެހޭ ގޮތުން ހުށައަޅާ މައްސަލައާ މެދު ޢަމަލުކުރެވުނު ގޮތް، މައްސަލަ ހުށައެޅި ފަރާތައް،
އެމައްސަލަ ހުށައެޅި ތާރީޚުންފެށިގެން 05 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ލިބޭނެގޮތް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން
ހަމަޖައްސަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، އިންތިޚާބާބެހޭ ޝަކުވާ ރެޖިސްޓްރީކުރިކަމުގެ ލިޔުން (ސްލިޕް) ނުވަތަ
އިޚްތިޞާޞް ނުލިބޭކަމަށް ކަނޑައެޅި ލިޔުން ދޫކުރުމުގެ މުހުލަތަކީ 02 (ދޭއް) ދުވަސްކަމާއި، ޝަކުވާ ނުވަތަ މައްސަލައިގެ
ޖަވާބު، ޝަކުވާ ނުވަތަ މައްސަލައާ މެދު އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން މައުޞޫޢީ ގޮތުން ޢަމަލުކުރެއްވި ގޮތެއް، 05 (ފަހެއް)
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

25 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ޝަކުވާ ނުވަތަ މައްސަލަ ހުށައެޅިފަރާތައް ލިބޭނެގޮތް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ހަމަޖައްސަން
ޖެހޭނެކަމަށްވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު،
4.7.5 އަދި، "ޝަކުވާތަކާއި މައްސަލަތައް ބަލައި ފިޔަވަޅު އެޅުން" މި އަރިމަތީ ސުރުޚީގެ ދަށުން، ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008
(އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ބާރުލިބިގެން "ޤާނޫނު" އެއްގެ މަފްހޫމުގައި އެކުލަވާލެވިފައިވާ
ޤަވާޢިދު ނަމްބަރު -48R2020/(އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ގަވާއިދު(48 ވަނަ މާއްދާގައި؛ "އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން ފޯކަލް
ޕޮއިންޓު/ ކޮމިޓީ/ ވޯޓުލާ މަރުކަޒުތަކުގައި ތިބޭ ކޮމްޕްލެއިންޓްސް އޮފިސަރުން/ ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިން/ އަތޮޅު/ސިޓީ އިލެކްޝަންސް
ކޮމްޕްލެއިންޓްސް ބިއުރޯތަކާއި، ޤައުމީ އިލެކްޝަންސް ކޮމްޕްލެއިންޓްސް ބިއުރޯއަށް ހުށަހެޅޭ ޝަކުވާތައް ބަލައި، ވަގުތުން
ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭ ޝަކުވާތަކަށް ފިޔަވަޅުއަޅަންވާނެއެވެ. މިގޮތުން މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސުލޫކީ މިންގަނޑާ
"
ޚިލާފުވެގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް އަވަހަށް ބަލައި، ވަގުތުން ފިޔަވަޅު އަޅަންވާނެއެވެ. މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރުއާއި،
4.7.6 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ޤާއިމުކޮށްފައިވާ "އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން" ގެ
މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި، ބާރުތަކާއި، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ މަސައްކަތުގެ ދާއިރާއާއި، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ
މެންބަރުންގެ ކިބައިގައި ހުންނަންވާނެ ޝަރުޠުތަކާއި، ސުލޫކީ މިންގަނޑުތައް ކަނޑައެޅުމުގެ ޤާނޫނުކަމަށް އެ ޤާނޫނުގެ
ފުރަތަމަ މާއްދާގައި ތަޢާރުފް ކޮށްދީފައިވާ ޤާނޫނު ނަމްބަރު 8/2008 (އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ ޤާނޫނު) ގައި
"ޒިންމާއަދާކުރުމުގައި ހިފަހައްޓަންޖެހޭ ހަމަތައް" މި ސުރުޚީގެ ދަށުން 17-6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، ކޮމިޝަންގެ
މެންބަރުން، އެމީހުންގެ މަޤާމުގެ ޒިންމާތަކާއި ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމުގައި ހިފަހައްޓަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ހަމަތަކުގެތެރޭގައި، އެއަކުރުގެ 2 ވަނަ ނަމްބަރުން؛ ޒާތީ އެއްވެސް ތަޢައްޞުބަކާ ނުލައި، އަދި ހަމައެކަނި ކުރިމަތީގައިވާ
ހެކީގެ މައްޗަށް ނިންމުންތައް ނިންމުމާއި، އެކަން ކުރުމުގައި ތިމާގެ މަސައްކަތަށާއި ތިމާގެ ވާޖިބަށް އިޚްލާޞްތެރިވުމާއި،
އިންސާފުވެރިވުމާއި ފަރުވާތެރިވުން؛ ލާޒިމުކޮށްފައިވާއިރު، އަދި އެ މާއްދާގެ (ށ) ގައި؛ "މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ޒިންމާތަކަކީ، ކޮމިޝަންގެ ރައީސާއި ކޮމިޝަންގެ މެންބަރުންނާއި ކޮމިޝަންގެ މުވައްޒަފުންގެވެސް ވަޒީފާގެ މައިގަނޑު އެއް
އަސާސް ކަމުގައި ބެލެވޭނެކަމާއި، އެއީ، ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް ނެތްނަމަވެސް، އަދި އޮތް ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގައި އެއިން
"
ކަމެއް ހިމެނިފައިނުވި ނަމަވެސްމެއެވެ. މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު،
4.7.7 އަދި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބާއްވާ އިންތިޚާބުތަކަކީ ދީމިޤްރާތީ އަސާސްތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ސީދާ ރައްޔިތުންގެ ބައިވެރިވުން
އޮންނަ، މިނިވަން އިންސާފުވެރި، ހާމަކަން ބޮޑު އަދި އިތުބާރުކުރުވަނިވި ގޮތެއްގެ މަތިން ބާއްވާ އިންތިޚާބުތަކެއްކަން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

26 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ޔަޤީންކުރުމަށްޓަކައި ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، އިންތިޚާބުތަކާއިބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޞޫލުތަކަށާއި،
އިންސާފުވެރި މިނިވަން އަދި ނަޒާހާތްތެރި އިންތިޚާބުތައް ބޭއްވުމުގައި ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަން ގެ ފްރޭމް ވޯރކުތެރޭގައި
ޤަބޫލުކުރެވިފައިވާ މަބްދައުތަކަށް ބަލާއިރު މިނިވަން އިންސާފުވެރި އިންތިޚާބުތަކުގައި ފުރިހަމަވުން ލާޒިމުވާ ރުކުންތަކުގެ
ގޮތުގައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަމްބަރު 2013/SC-C/42 ޤަޟިއްޔާއިން ބައްލަވާފައިވާ ދުސްތޫރީ މައްސަލައިގެ ނިންމެވުމުގައި
ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކުރަށްވާފައިވާ ކްރައިޓީރިއާތަކުގެ 4 ވަނަ ކްރައިޓީރިއާގައި؛ "އިންތިޚާބުގެ އެންމެހައި ދުސްތޫރީ އަދި
ޤާނޫނީ އިޖްރާއާތުތަކަކީ ދުސްތޫރީ ގޮތުން އަދި ޤާނޫނީ ގޮތުން ޞައްޙަ އިޖްރާއާތުތަކަކަށްވުން ޝަރުޢުވެގެންވާކަމާއި، ވަކި
ފަރާތަކުން އެފަރާތެއްގެ ވޯޓުލުމުގެ ފަރުދީ ޙައްޤު ގެއްލިފައިވާކަމަށް ނުވަތަ ސިޔާސީ ޙައްޤަކަށް އުނިކަމެއް އައިސްފައިވާކަމަށް
ދެކިގެން ހުށަހަޅާ ޝަކުވާއަށް ޤާނޫނީ ޙައްލު ހޯދުމަށް ޤާނޫނީގޮތުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަކި ފަރާތަކަށް ބުރަނުވާ މިނިވަން
މުސްތަޤިއްލު ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމުގެ އިދާރާއަށް ނުވަތަ ކަމާބެހޭ ކޯޓަށް ވާސިލުވުމުގައި އެއްވެސް ހުރަހެއް އޮވެގެން ނުވާނެކަމާއި
"
އަދި ޝަކުވާ ހުށަހަޅާކަމެއް، އެގޮތަށް ހުރިނަމަ އެކަމެއް އިސްލާޙުކުރެވުން ކަށަވަރުވެފައި އޮތުން މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި
ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން،
އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅިގެން އުފެދޭ ދެބަސްވުންތަކާ ގުޅިގެން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅޭ ޝަކުވާތައް އަވަހަށް ބަލައި
ފުރިހަމަށް ތަޙްޤީޤުކޮށް، ހަމައެކަނި ކުރިމަތީގައިވާ ހެކީގެ މައްޗަށް ނިންމުންތައް ނިންމައި އެޝަކުވާއަށް ޤާނޫނީ ޙައްލު ހޯދުމުގައި
ވަކި ފަރާތަކަށް ބުރަނުވެ މިނިވަންކަމާ މުސްތަޤިއްލުކަމާ އެކު ޢަމަލުކޮށް، ޝަކުވާހުށައެޅުނު ކަންތައް އިޞްލާޙުކުރެވުން ކަށަވަރުވެފައި
އޮތުމަކީ މިނިވަން އަދި އިންސާފުވެރި އިންތިޚާބެއްކަން ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުން ބެލުމަށް އަސާސީ ރުކުނެއްކަން
އެނގިގެންދާހިނދު، އަދި ވަކިން ޚާއްޞަކޮށް، ހުށައެޅުނު އެޝަކުވާބިނާވަނީ ތިންވަނަ ފަރާތުގެ ޢަމަލަކަށް ނުވަތަ ތަޞައްރުފާތަކަށް
ނުވެމެ ޚުދު އިންތިޚާބުގެ މަސައްކަތުގައި ޙަރަކާތްތެރިވާއިރު އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ އޮފިޝަލުންގެ ޢަމަލުތައް އެސުލޫކެއްގެ
މަތީގައި ބެހެއްޓުމަށް ޤާނޫނުގައި ލާޒިމުކޮށްފައިވާ ސުލޫކީ މިންގަނޑުތަކާއި ޚިލާފަށް އެއޮފިޝަލުން ކޮށްފައިވާ ޢަމަލުތަކަކާއި
ތަޞައްރުފާތުތަކެއްގެ މައްޗަށްކަމަށްވާއިރު، އިސްވެބަޔާންވެދިޔަ ދުސްތޫރީ، ޤާނޫނީ އަދި ޝަރުޢީ އުޞޫލީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް،
އަސާސީ ރުކުނެއް ނެތިކޮށް، ކުރިއަށްގެންގޮސްފައިވާ އިންތިޚާބަކީ ޞައްޙަ އިންތިޚާބަކަށްވާނެ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމައެއް
ނޯންނާނެހިނދު؛ އަދި؛
2021 4.8 އޭޕްރީލް 10 ވީ ހޮނިހިރު ދުވަހު ބޭއްވުނު ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށުކައުންސިލަށް
މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ބޭއްވުނު އިންތިޚާބުގައި ވުޖޫދުވެފައިވާ ވާޤިޢީ ޙަޤާއިޤުތައް، އިސްވެ 4.1) ވަނަ ނަމްބަރުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

27 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ފެށިގެން 4.8 ވަނަ ނަމްބަރުގެ ނިޔަލަށް(ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އިލްތިޒާމްތަކާއި ޞިފަތަކާއި ޚިލާފަށް، އަންނަވި
ބީދައިން ހުރުމުން؛ ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށުކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް
ކުރިއަށްގެންދިޔަ އިންތިޚާބުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ ވޯޓު ނެގުމުގައި ވޯޓު ފޮއްޓާ ޙަވާލުވެރި
އިލެކްޝަންސް ގެ އިސް އޮފިޝަލު ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވުމާއި، އެޢަމަލު ވެރިޔާކޮށްފައިވާ ގޮތުން، ވޯޓު ފޮށީގެ
ވެރިޔާ ތަބާވާންޖެހޭ އެންމެހައި ސުލޫކުތަކާއި، އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށްވާ ދުސްތޫރީ
އިލްތިޒާމްތަކާއި އަދި އިންތިޚާބާބެހޭ ޤާނޫނުތަކުގެ މަޤާޞިދުތަކާއި ޚިލާފުވެފައިވުން؛
4.8.1.1 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށު ކައުންސިލަށް
މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ނެގުނު ވޯޓުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި N6-1))އަށް ވޯޓުލުމަށް ތ.ކަނޑޫދޫ
ކުދިމާގޭ ޢާއިޝަތު ޝާޢިރާ ގޮވައިގެން އައި ތ.ކަނޑޫދޫ އިރުދޭމާގޭ ޔޫސުފް ޙުސައިން އަކީ، ވޯޓުކަރުދާހުގައި
ފާހަގަޖެހުމަށް ޖިސްމާނީ ގޮތުން ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރި މީހެއްކަމަށް ބަލައިގެން އެހެންމީހަކު އެހީތެރިކަން
ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ހުއްދަދެވޭނެ ކަމަށް ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 76 ވަނަ
މާއްދާގެ ދަށުން ބާރުލިބިގެން "ޤާނޫނު" އެއްގެ މަފްހޫމުގައި އެކުލަވާލެވިފައިވާ ޤަވާޢިދު ނަމްބަރު 2020/R-48
(އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ގަވާއިދު) 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބުނެފައިވާ ޙާލަތްތަކުންކުރެ ޙާލަތެއްގައިވާ ފަރާތެއް
ނޫންނަމަވެސް، ޔޫސުފް ޙުސައިން އަކީ ލިޔަންކިޔަން ނުދަންނަ މީހެއްކަމާއި، ޔޫސުފް ޙުސައިން އަމިއްލައަށް
ފާހަގަޖަހައިގެން ލާ ވޯޓަކީ އޭނާލައްވައި ވަކިގޮތަކަށް ވޯޓުލުމަށް ބޭނުންވާ ބަޔަކު އެދޭގޮތަށް ލެވިދާނެ ވޯޓަކަށް ނުވެދާނެކަން
އެންމެނަށްވެސް އެނގޭތީވެ، ޢާއިޝަތު ޝާއިރާ ބޭނުންވާ ގޮތަކަށް ޔޫސުފް ޙުސައިންގެ ވޯޓުކަރުދާހުގައި ފާހަގަޖެހުމުގެ
އެފުރުޞަތު ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާ ޢާއިޝަތު ޝާޢިރާއަށް ދީފައި ވާއިރު،
4.8.1.2 ޔޫސުފް ޙުސައިންގެ ވޯޓުކަރުދާހުގައި ފާހަގަޖެހުމުގެ ހުއްދަ ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާ ޢާއިޝަތު ޝާޢިރާއަށް ދީފައިވަނީ،
ޔޫސުފް ޙުސައިންއަކީ ލޮލަށް ނުފެނުމުގެ ސަބަބުން ވޯޓުކަރުދުާހގައި ފާހަގަ ޖެހޭވަރު ނުވާ މީހެއްކަމަށް ޢާއިޝަތު ޝާއިރާ
ބުނިބުނުމަށްކަމާއި، އަދި އެކަން ކަށަވަރު ހިފިކަން ދެއްކުމުގެ ބޭނުމުގައި، ޔޫސުފް ޙުސައިން އަތަށް އެހެން ގަނޑެއްގައި
ގޮޅިއެއްކުރަހައި ފާހަގަޖަހަން ދެއްކުމުން އެގޮޅީގެ ތެރޭގައި ޔޫސުފް ހުސައިން އަމިއްލަ އަށް ފާހަގައެއް ޖަހާފައި ވަނިކޮށް
ކަން ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމްގެ ފަރާތުން ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާއާ ސުވާލުކުރުމުން ޚުދު ވެރިޔާވެސް އެހެން ބުނެވިފައި
ވުމުން ނާއި، ވޯޓުނެގުމުގެ ކަންކަން އެވަގުތު މޮނިޓަރކުރަމުން ގެންދިޔަ ޢުމަރު ޢަރީފަށްވެސް މިކަން މިގޮތަށް
ހިނގާފައިވާކަމާއި، ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމްގެ ފަރާތުން އެކަމުގެ ޝަކުވާ ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާއަށް ހުށައެޅިކަމާއި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

28 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
އަދި އެޝަކުވާއާ ގުޅިގެން ވެރިޔާ ޖަވާބުދީފައިވާކަންވެސް އެނގޭނެހިނދު މިޝަކުވާއަކީ ޙަޤީޤަތުގައިވެސް އެކަން
އެބީދައިން ހިނގައި ދިއުމުން ހުށައަޅާފައިވާ ޝަކުވާއެއްކަންވެސް އެނގޭހިނދު، ޔޫސުފް ހުސައިންގެ ވޯޓުކަރުދުާހގައި
ފާހަގަޖެހުމަށް ޢާއިޝަތު ޝާއިރާއަށް ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާ ހުއްދަދީފައިވަނީ، މުޅި ވާޤިޢުގެ ޙަޤީޤަތް އެތެރެފުށާއި
ބޭރުފުށުންވެސް އެނގިހުރެމެ، ޤަވާޢިދު ނަމްބަރު -48R2020/(އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ގަވާއިދު(35 ވަނަ މާއްދާގެ
(ނ) އާއި ކަނޑައެޅިގެން ޚިލާފަށްކަން ހާމަވާއިރުއާއި،
4.8.1.3 ޢާއިޝަތު ޝާޢިރާއަކީ މިއިންތިޚާބުވެސް ހިމެނޭގޮތުން ކޮންމެ އިންތިޚާބެއްގައިވެސް މޯލްޑިވިއަން ޑިމޮކްރެޓިކް ޕާޓީއަށް
ފާޅުކަން ބޮޑުގޮތެއްގައި ކެމްޕޭންކުރަމުން ގެންދާ ފަރާތަކަށް ވާއިރުއާއި، އަދި ޢާއިޝަތު ޝާޢިރާއާއެކު ޔޫސުފް ޙުސައިން
ފޮނުވާފައިވާނީވެސް ލޯކަލްކައުންސިލް އިންތިޚާބުގެ ވޯޓުނެގުނުހިނދު އެމަރުކަޒު ބޭރުގައި މޯލްޑިވިއަން ޑިމޮކްރެޓިކް ޕާޓީގެ
ކެނޑިޑޭޓުންގެ މަޞްލަޙަތުގައި އިސްކޮށް ޙަރަކާތްތެރިވެފައިވާ، ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާ އަޒްމާ ޢުމަރާއި އެއްބަނޑު އެއްބަފާ
ބޭބެ އިބްރާހީމް ރިޔާޒު ޢުމަރުކަމާއި، ވޯޓުނެގެމުންދިޔަ އިރުވެސް ދޭތެރެއަކުން އިބްރާހީމް ރިޔާޒް ޢުމަރު އަޒްމާ ޢުމަރަށް
ގުޅަމުން ގޮސްފައިވާކަންވެސް، ތ.ކަނޑޫދޫ އިންޖީނުގޭގެ އޮޕަރޭޝަންސް މެނޭޖަރެއްގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތް ކުރަށްވާ
ތ.ކަނޑޫދޫ މިދިލިމާގެ އާދަމް ނަޞީރު އާއި، ވޯޓު ފޮށި ބެހެއްޓިފައިހުރި ތ.ކަނޑޫދޫ ސްކޫލްގެ އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް
އޮފިސަރެއްގެ މަޤާމުއަދާކުރަމުން ގެންދާ ތ.ކަނޑޫދޫ އުސްގޭ މުޙައްމަދު ޢާމިރުގެ އިތުރުން، އެހެން މީހުންނަށްވެސް
ފާހަގަވެފައިވާކަމުގެ ވާހަކަތައް، އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން ހުށައެޅުނު ޝަކުވާތަކަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ޙައްލު
ހޯދައިދީފައިނުވާކަން ކެނޑިޑޭޓުންގެ ފަރާތުންނާއި ރައްޔިތުންގެ ފަރާތުންވެސް އެފަރާތްތަކަށް އެނގުމުން، ރަށުތެރޭގައި
ދައްކާފައިވާއިރުއާއި،
4.8.1.4 ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމްގެ ފަރާތުން ނަމްބަރު & ECB/LCE
WDCE/2020/EC/06 ޝަކްވާ ފޯމުން 2021 އޭޕްރީލް 12 ވަނަދުވަހު އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި
ޝަކުވާއަށް އެކޮމިޝަނުން ދީފައިވާ ނަމްބަރު 17(NECB/LCE&WDC/2020/133 އޭޕްރީލް (2021
ޖަވާބުގައި، އެކޮމިޝަނުން މައްސަލަބަލައި ނިންމި ގޮތް ބިނާކޮށް، "ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާ ތ.ކަނޑޫދޫ/ ރާސްޕަރީގެ، ޢަޒުމާ
ޢުމަރު A086715))އަށް ގުޅައި، މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރުމުން ވޯޓުނެގުމުގެ މަރްޙަލާ އަދި ވޯޓުގުނުމުގެ މަރްޙަލާގައިވެސް
"
އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޝަކުވާއެއް ކޮށްފައިނުވާކަމަށާއި މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ
އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމްގެ ފަރާތުން 2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހުގެ 13:43 ގައި
(ވޯޓުނަގަމުން ގެންދިޔަ ހިނދު) އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ޝަކުވާ ހުށައަޅާފައިވާކަން އެކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

29 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
WDCE/2020/EC/01 & ECB/LCE ސްލިޕް އިން ކަށަވަރުވާއިރުއާއި، ހުށައަޅާފައިވާ އެޝަކުވާގައި، ވޯޓުލާ
މަރުކަޒުގެ ވެރިޔާއަށް ޝަކުވާ ހުށައެޅުމަށް ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް އަނގަބަހުން ހުށައަޅާފައިވާކަންވެސް
ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށްފައި ވުމުން، ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާ ދީފައިވާ މައުލޫމާތަކީ ޙަޤީޤަތާއި ޚިލާފަށް ދީފައިވާ މައުލޫމާތުކަން،
ސަބަބުވެރި އިންސާނެއްގެ ވިސްނުމުން ވިސްނިނަމަވެސް އެނގިގެންދާއިރު،
4.8.1.5 ޔޫސުފް ޙުސައިންގެ ވޯޓު ކަރުދުާހގައި ފާހަގަ ޖެހުމަށް ޢާއިޝަތު ޝާޢިރާއަށް ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް
ހުއްދަދީ، ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ކޮށްފައިވާ މިޢަމަލަކީ، ޤަވާޢިދު ނަމްބަރު -48R2020/(އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ގަވާއިދު(
56 ވަނަ މާއްދާއިން، ތަބާވާންޖެހޭނެ ސުލޫކީ މިންގަނޑުތަކެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅައި ވެރިޔާއާ މަތިކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ
އިލްތިޒާމްތައްކަމުގައިވާ؛
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/12008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) އާއި، މި
ގަވާއިދާއި ، އެ އިންތިޚާބަކާ ބެހޭ ޚާއްޞަ ޤާނޫނާއި، އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދައިފައިވާ ގަވާއިދާއި، އިންތިޚާބު ހިންގުމަށް
އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން އެ މީހަކާ ހަވާލުކުރެވޭ މަސްއޫލިއްޔަތު ފުރިހަމައަށް
އަދާކުރުން، އާއި
ވޯޓުދޭ މީހުންނާއި ކެންޑިޑޭޓުންނާއި ކެންޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންނާއި އޮބްޒާވަރުންނާއި މޮނިޓަރުންނާއި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށް، ޤާނޫނުގެ
ޕާޓީތަކަށް، ޤާނޫނުގެ ދަށުން ލިބިފައިވާ ޙައްޤަކަށް އުނިކަމެއް ލިބިދާނެ އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރުން، އާއި
އިންތިޚާބުގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ހަވާލުކުރާ މަސައްކަތް، ތެދުވެރިކަމާއި އިޚްލާސްތެރިކަމާއެކު ކުރުން، އާއި
އިންތިޚާބުގެ މަސައްކަތުގައި އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ނުފޫޒަކަށް ތަބާ ނުވުން، އާއި
އިންތިޚާބުގެ މަސައްކަތުގައި ވަކި ކެންޑިޑޭޓަކަށް، ނުވަތަ ކެންޑިޑޭޓަކަށް ތާއީދުކުރާ ފަރާތަކަށް، ނުވަތަ ތާއީދު ނުކުރާ ފަރާތަކަށް
ބުރަނުވުން، އާއި
އިންތިޚާބުގެ މަސައްކަތާ ހަވާލުވާ ވަގުތުން ފެށިގެން އިންތިޚާބުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ފަރާތްތަކަކީ ވަކިފަރާތަކަށް ނުޖެހި ތިބޭ ބައެއްކަމުގައި
ވުން، އާއި
އަދި، އިންތިޚާބަކީ ނުފޫޒުން އެއްކިބާވެފައިވާ، މިނިވަން، އިންސާފުވެރި، ދެފުށް ފެންނަ އިންތިޚާބަކަށް ހެދުމަށް މަސައްކަތްކޮށް،
އެ ކަމަ ށް ބާ ރު އެ ޅު ން، މި 7 ސުލޫކީ މިންގަޑާވެސް ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާ ޚިލާފުވުމެއްކަމަށްވެސް ވެގެންދާހިނދު،
4.8.1.6 ޔޫސުފް ޙުސައިންގެ ވޯޓު ކަރުދުާހގައި ފާހަގަ ޖެހުމަށް ޢާއިޝަތު ޝާޢިރާއަށް ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓު ފޮށީގެ
ވެރިޔާ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ހުއްދަދީ، ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވުމަކީ، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

30 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
އިންތިޚާބުކުރުމަށް ބޭއްވުނު އިންތިޚާބުގައި، ޤާނޫނު އަސާސީގައި ބަޔާންކޮށް ނަގަހައްޓާފައިވާ "ޔުނިވާރަސަލް ސަފްރޭޖް"
އުޞޫލާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ގެ ތަރަހައިގެ އެއްބައިކަމުގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ޑިމޮކްރެސީ" ގެ
މަބްދައާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 4 ވަނަ މާއްދާއިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައި އޮންނަ ރައްޔިތުންގެ
ސިޔާދަތު މަބްދައާއި ޚިލާފަށް، އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 170 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން އާ
މަތިކޮށްފައިވާ، އިންތިޚާބުތަކުގެ ވޯޓުނުގުމަށް އެ ކޮމިޝަނުން ކުރާ ޢަމަލުތަކާއި ހިންގާ ތަޞައްރުފާތުތަކަކުގެ
އިތުރުންވެސް، އިންތިޚާބުތަކުގެ ވޯޓުތަކުގެ ކަންތައްތައް ހިނގަނީވެސް؛ އިންޞާފުވެރިކަމާއެކު، ނުރަނގަޅު ނުފޫޒެއް،
އަދި ކޮރަޕްޝަނެއް ނެތި މިނިވަންކަމާއެކު ރައްޔިތުންނަށް ވޯޓުލުމުގެ ޙައްޤު ފުރިހަމައަށް އަދާކުރެވޭ ގޮތަށްކަން
ކަށަވަރުކުރުން، މިދުސްތޫރީ މަސްއޫލިއްޔަތާވެސް ކަނޑައެޅިގެން ޚިލާފަށް، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން
އިންތިޚާބުކުރުމަށް ބޭއްވުނު އިންތިޚާބުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓު ފޮއްޓަށް ވޯޓުނެގުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު
ޙަވާލުވެހުރި އެންމެ އިސްވެރިޔާ ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަން އެގިގެންދެއެވެ.
4.8.2 ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށުކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ކުރިއަށްގެންދިޔަ
އިންތިޚާބުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ ބާކީ ވޯޓުކަރުދާހާއި ކައުންޓަރ ފޮއިލްގެ ޢަދަދު ހާމަކޮށްދިނުމެއް
ނެތްހިނދު، ޤާނޫނުގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެތަކެއްޗާމެދު ޢަމަލުކޮށްފައި ނުވުމާއި، އަދި އެކަމާމެދު ސުވާލުކޮށް
ޝަކުވާކުރުމުން އެޝަކުވާ އަށް ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާ ދީފައިވާ ޖަވާބުތަކުން ޝަކުވާއަށް ޙައްލެއްލިބިގެން ގޮސްފައިނުވެމެ
ޖަވާބުދިނުމުގައި ވެރިޔާ ޢަމަލުކުރިގޮތުން އިތުރަށް ސުވާލު އުފެދިފައި ވަނިކޮށް، ވޯޓުލީ މަރުކަޒުގައި އިޢުލާނުކުރި ނަތީޖާ
ޝީޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޢަދަދުތަކުންވެސް ކައުންޓަރ ފޮއިލްއާ ވޯޓާ ދިމާނުވާއިރު އެނަތީޖާއަށް ބިނާކޮށް ދާއިމީ ނަތީޖާ
އިޢުކާނުކޮށްފައިވުން؛
4.8.2.1 ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށުކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް
ކުރިއަށްގެންދިޔަ އިންތިޚާބުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ ވޯޓުނަގައި ނިމި، ޤާނޫނު ނަމްބަރު
11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 53 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ވާގޮތަށް، ވޯޓުކަރުދާސްކޮޅު ވައްޓާލުމަށް
ވޯޓުފޮށީގެ މަތިގަނޑުން ކަނޑާލާފައިވާ ތަން ބަންދުކުރުމަށްފަހު އެތަނުގައި ޕްލާސްޓިކް ޕުލްޓައިޓްސީލް އަޅުވައި ވޯޓުފޮށި
ބަންދުކުރުމާއެކު، ވޯޓުލީ މީހުންގެ ޖުމްލަ ކަށަވަރުކުރުމުގެ ގޮތުން، އެފޮއްޓަށް އެންމެފަހުން ވޯޓުލާފައިވާ މީހާގެ ކިޔު
ނަމްބަރަކީ ކޮބާތޯ، އޮބްޒާވަރެއްކަމުގައިވާ ތ.ކަނޑޫދޫ ބަގީޗާގޭ މުޙައްމަދު ޢަރީފް ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިއާއާ ސުވާލުކުރުމުން
"އޮޅިގެން" އުޅޭތީ ސާފުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ސާފުކުރާތީ މިވަގުތު އެޢަދަދު ބުނެދެވެންނެތްކަމާއި ފަހުން ކިޔައިދޭނެކަމަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

31 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ބުނެފައިވެއެވެ. އަދި ވޯޓުގުނަންވެގެން އަލުން ފޮށި ހުޅުވައި ވޯޓުތައް އޮއްސާލި އިރުވެސް އެމައުލޫމާތު ބުނެދީފައި
ނުވެއެވެ.
4.8.2.2 ވޯޓުތައް ބައިކޮށް ބޮނޑިބޮނޑިއަށް އަޅައި ގުނަން ފަށަން ތައްޔާރު ވީއިރުވެސް، ފޮށްޓަށްލިބުނު ވޯޓުކަރުދުާހގެ ފުރިހަމަ
މައުލޫމާތާއި ފޮއްޓަށް ވޯޓުލީ މީހުންގެ ފައިނަލް ޢަދަދު (ކައުންޓަރ ފޮއިލް) ތަކުގެ ޢަދަދުތައް ކިޔައިދީފައި ނުވާކަން
އެނގުމާއެކު، ވޯޓު ގުނިތަނަށް ވަންނަން ދާއިރާގެ ޢާންމުންގެ ތެރެއިން މަދުބަޔަކަށް ލިބިގެންދިޔަ ފުރުޞަތުގައި އެތަނަށް
ވަތް ތ.ކަނޑޫދޫ މެނީލާ މުޙައްމަދު ތަސްލީމް، ފޮއްޓަށް ލިބުނީ ކިތައް ވޯޓުކަރުދާސްތޯއާއި ފޮށީގެ ކައުންޓަރ ފޮއިލްގެ
ޢަދަދަކީ ކޮބައިތޯ އަހައި އެސުވާލުތައް ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާއާ ކުރުމުން، އެތަނަށް ވަދެއިން އޮބްޒާވަރެއް/މަންދޫބެއް
ކަމުގައިވާ ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލްގެ ރައީސް، ތ.ކަނޑޫދޫ ގުޑްލަކް، ޢަލީ ނާޞިޙްވެސް އެމައުލޫމާތަކީ ވޯޓުގުނުމުގެ
ކުރިން ކިޔާދޭންޖެހޭ މައުލޫމާތުކަމަށް ބުނެ ތަސްލީމް ހުށައެޅި ޝަކުވާއަށް ތާޢީދުކުރިއެވެ. އަދި އެޝަކުވާގެ ސުވާލުތަކަށް
ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާ ދިން ޖާވާބުތަކުގައި، ފޮށްޓަށްލިބުނު ޖުމްލަ ވޯޓުކަރުދާހުގެ ޢަދަދު)ހުރިހާ ދާއިރާތަށް ވަކިވަކިން އަދި
ހުރިހާ ދާއިރާތަށް އެއްކޮށްވެސް(ބުނެދީފައިނުވާކަމާއި، ފުރަތަމަ ޖަވާބުދެމުން، ކައުންޓަރ ފޮއިލްގެ ޢަދަދު ބުނެފައިވަނީ
މުޅި ވޯޓުފޮށީގެ ޖުމްލަ ކައުންޓަރ ފޮއިލް (ހުރިހާ ދާއިރާއެއް އެއްކޮށް ވޯޓުލީ މީހުން) ގެ ޢަދަދު، އަދި ފޮށްޓަށް ލިބުނު
ވޯޓުކަރުދާހުގެ ޢަދަދުވެސް ބުނެދީފައިވަނީ ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލްގެ ދާއިރާގެ ވޯޓުކަރުދާހުގެ ޢަދަދު އެކަންޏެވެ. "މިހާރު،
"
އެކިދާއިރާތައް އެއްކޮށް ޓޯޓަލް ނަހަދާ އިނީމަ، ހަދާލާފަ މިބުނަނީ އިނގޭ މިހެން ބުނުމަށްފަހުގައިވެސް ހަމަ
ތަކުރާރުކޮށްވެސް ބުނެދީފައިވަނީ ހަމައެކަނި ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލްގެ ދާއިރާއަށް ލިބުނު ޖުމްލަ 288 ވޯޓުކަރުދުާހގެ
ޢަދަދު އެކަންޏެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އިންތިޚާބުތަކުގައި، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ވޯޓު ނެގުމުގެ ކަންތައްތައް
ބަލަހައްޓަން ވޯޓުލާ މަރުކަޒުތަކުގައި ތިބޭ އިސް ފަރާތްތަކަށް އެ އިންތިޚާބެއް ބޭއްވުމުގެ ކުރިން ފޮނުވަންޖެހޭނެކަމަށް
ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 53 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން ކަނޑައަޅާފައިވާ
ތަކެތީގެ ތެރޭގައި، އެއަކުރުގެ 3 ވަނަ ނަމްބަރުގެ ނައްޞުގައި؛ "އެ މަރުކަޒަކަށް ފޮނުވުނު ވޯޓު ފޮށީގެ ޢަދަދާއި، ވޯޓު
ކަރުދާހުގެ ޢަދަދާއި، ވޯޓު ކަރުދާސް ޗާޕްކޮށްފައިވާ ފޮތްތަކުގެ ބޭރުގައި ޖަހާފައިވާ ވޯޓު ކަރުދާހުގެ ސީރިއަލް ނަންބަރުތައް
އެނގޭ ގޮތަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ރަސްމީ ލިޔުމެއް." މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު،
ވޯޓުލާން ފެށުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ގަޑީގެ 15 (ފަނަރަ) މިނެޓުކުރިން އެ ވޯޓު ފޮށްޓަކަށް ވޯޓުލުމަށްޓަކައި އިލެކްޝަންސް
ކޮމިޝަނުން ފޮނުވާފައިވާ ވޯޓުކަރުދާސް ޕެކެޓްތައް ހުޅުވައި، ހުރިހާ ވޯޓުކަރުދާހެއް ވޯޓު ނެގުމުގެ ކަންތައްތައް ބަލަހައްޓަން
ތިބޭ މީހުންގެ ތެރެއިން އިސްވެރިޔާ ކަނޑައަޅާ ބަޔަކު ގުނަންވާނެކަމަށާއި، އެގޮތަށް ގުނާއިރު އެ ގަޑީގައި ކެންޑިޑޭޓުންގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

32 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
މަންދޫބުން ނުވަތަ އޮބްޒާވަރުން އެ ވޯޓު ފޮށި ކައިރީގައި ތިބިނަމަ، ވޯޓުކަރުދާސްތައް ގުނަންވާނީ އެމީހުންގެ ޙާޟިރުގައެވެ .
މިފަދައިންވެސް ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ފޮއްޓަށް ލިބުނު ވޯޓުކަރުދުާހގެ ޖުމްލަ
ބުނެދޭން ނޭނގޭކަމަށްބުނެ ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާ ދީފައިވާ އިސްވެދިޔަ ޖަވާބަކީ، ޤާނޫނީހަމަތަކުން ޞައްޙަ ޖަވާބެއް ނޫންކަން
އެނގިގެންދާއިރު،
4.8.2.3 ފޮށްޓަށްލިބުނު ވޯޓުކަރުދުާހގެ ޖުމްލަ ޢަދަދާމެދު ސުވާލުކުރެވުމުން ފު ރަތަމަ ޖަވާބުދެމުން؛ "މިހާރު، އެކިދާއިރާތައް އެއްކޮށް
"
ޓޯޓަލް ނަހަދާ އިނީމަ ހަދާލާފަ މިބުނަނީ އިނގޭ މިފަދައިން ބުނެ، ދެދާއިރާއެއްގެ އަދަދުކިޔާލުމަށްފަހުގައި އަނެއްކާވެސް
ހަމައެކަނި ތ.ކަނޑޫދޫ ދާއިރާގެ ވޯޓުކަރުދާހުގެ ޢަދަދު އެކަނި ބުނެދީފައިވަނިކޮށް، ތަކުރާރުކޮށް ކުރެވުނު ސުވާލުތަކުގެ
ޖަވާބުގައި؛ "އެއީ އަސްލު ޝީޓުގައި އިންނަ ގޮތް. ޝީޓްގަ އިންނަނީ، ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ ޖުމްލަ ކިތައް ކަރުދާސްތޯ،
ލޯކަލް އިންތިޚާބުގެ (އަންހެނުން ކޮމިޓީ އިންތިޚާބުގެ) ކިތައް ކަރުދާސްތޯ. ދެން ދާއިރާތައް ވަކިން އަންނާނީ ގުނާ
"
ނިމުނީމަ މިފަދައިން ބުނެފައިވުމުން، ވޯޓުގުނަންފެށުނުއިރު ހުށައެޅުނު ޝަކުވާތަކާ ގުޅިގެން ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާ
ދެއްވާފައިވާ ޖަވާބުތަކުގައި ބޮޑެތި ޖައުހަރީ ފުށުއެރުންތަކެއް ހުރިކަން އެނގިގެންދާއިރު، ވޯޓު ގުނަންފެށީވެސް އޭގެ
މާކުރިން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ޤާނޫނީ އިޖުރާއަތެއް ފުރިހަމަނުކޮށްމެ އަދިހަމަ ފަހުން އެފުރުޞަތު ލިބުމުންވެސް އެކަންވެސް
ނުކޮށްކަން އެނގިގެންދެއެވެ.
4.8.2.4 އަދި، ކައުންޓަރ ފޮއިލްގެ ޢަދަދު ބުނެދިނުމުގައި ފޮށީގެ ޖުމްލަ ކައުންޓަރ ފޮއިލް)ހުރިހާދާއިރާއަކުން ވޯޓުލީ މީހުންގެ
ޢަދަދު(ބުނެދިނުމުން، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ދާއިރާގެ ކައުންޓަރ ފޮއިލްގެ ޢަދަދު ބުނެދިނުމަށް އެދުމުން؛ "ކައުންޓަރ
ފޮއިލް.........ކައުންޓަރ ފޮއި ލް ދާއިރާއްތައް ވަކިންނެއް ނެތް. ކައުންޓަރ ފޮއިލް އިނީ ޖުމްލަކޮށް ނަގާފަ....އެކަމު މިކޮޅުން
އެބެން މައުލޫމާތަށްޓަކައި އޭތި ބައިންދާލާފަ. މިހާރު އަނެއް، ލޯކަލް ކައުންސިލްގަ ބާކީ ވޯޓުކަރުދާސް އެބޮތް 21
ކަރުދާސް. ކައުންޓަރ ފޮއިލް އެބޮތް ދުއިސައްތަ ފަސްދޮޅަސް ހަތެއް (267). ހަމަ މިނަމްބަރު އިނީ އަންހެނުންގެ
ކޮމިޓީއަށްވެސް. އެއީ މިދާއިރާ. އަސްލު މިއީ ވަކިން ޝީޓެއްގަ ހުންނަންޖެހޭ އެއްޗްިއސެއް ނޫން . އެކަމު އަމިއްލަ
"
މައުލޫމާތަށްޓަކައި ވަކިން ނޯޓުކޮށްލާފައި ހުރީ. މިފަދައިން، ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާ ބުނެ، ތަކުރާރުކޮށް ހުށައެޅުނު ޝަކުވާއަށް
ޖަވާބުދީފައި ވީނަމަވެސް، ވޯޓުނެގުން ނިމުމުން ވޯޓުފޮށި ބަންދުކުރުމާއެކު، ވޯޓުނެގުމަށް ބޭނުންކުރި ތަކެއްޗާއި، ބާކީހުރި
ވޯޓުކަރުދާހާއި، ކައުންޓަރ ފޮއިލް، އެކަމަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ސެކިއުރިޓީ އުރައިގައި ބަންދުކޮށް ސީލްކުރަންވާނެކަމަށް،
ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 53 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަ
އޮތުމާއި، އަދި އޭގެ ކުރިއަށް، އެޤާނޫނުގެ 46 ވަނަ މާއްދާއިން؛ ވޯޓުލާން ފެށުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ގަޑީގެ 15 (ފަނަރަ)
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

33 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
މިނެޓުކުރިން އެ ވޯޓު ފޮށްޓަކަށް ވޯޓުލުމަށްޓަކައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ފޮނުވާފައިވާ ވޯޓުކަރުދާސް ޕެކެޓްތައް
ހުޅުވައި، ހުރިހާ ވޯޓުކަރުދާހެއް ވޯޓު ނެގުމުގެ ކަންތައްތައް ބަލަހައްޓަން ތިބޭ މީހުންގެ ތެރެއިން އިސްވެރިޔާ ކަނޑައަޅާ
ބަޔަކު ގުނަންވާނެކަމަށާއި، މިގޮތަށް ގުނާއިރު އެ ގަޑީގައި ކެންޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުން ނުވަތަ އޮބްޒާވަރުން އެ ވޯޓު ފޮށި
ކައިރީގައި ތިބިނަމަ، ވޯޓުކަރުދާސްތައް ގުނަންވާނީ އެމީހުންގެ ޙާޟިރުގައިކަމަށް ބަޔާންކޮށް، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނާ
މަތިކޮށްފައިވާ އިލްތިޒާމްތަކުގެ މަޤްޞަދަކީ "އިލެކްޓޯރަލް ފްރޯޑް" ނަފީވެގެން ދިއުން ކަށަވަރުކުރުން ކަމުގައިވާއިރު،
ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާއާ ސުވާލުކުރިމަތިކުރެވި ހުށައެޅުނު ޝަކުވާތަކާ ގުޅިގެން ދީފައިވާ ޖަވާބުތަކަކީ އިލެކްޝަންސް
ކޮމިޝަންގެ އެއޮފިޝަލުންގެ މިސްފީސިއެންސް އާ މެދު ކުރެވުނު ޝަކުވާތަކެއްކަމުގައިވީނަމަވެސް އެކަން
އިޞްލާޙުކުރުމުގެ ބަދަލުގައި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ޚިލާފަށް ޢުޛުރުވެރިވެފައިވާކަން ހާމަވެދެއެވެ.
4.8.2.5 އަދިހަމަ، ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 53 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ނައްޞުގައި؛
"ވޯޓުނެގުން ނިމުމުން ވޯޓުފޮށި ބަންދުކުރުމާއެކު ، ވޯޓުނެގުމަށް ބޭނުންކުރި ތަކެއްޗާއި، ބާކީހުރި ވޯޓުކަރުދާހާއި، ކައުންޓަރ
ފޮއިލް، އެކަމަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ސެކިއުރިޓީ އުރައިގައި ބަންދުކޮށް ސީލްކުރަންވާނެއެވެ. މިގޮތަށް އެތަކެތި ބަންދުކޮށް
ސީލްކުރާއިރު އެ ގަޑީގައި ކެންޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުން ނުވަތަ އޮބްޒާވަރުން އެ ވޯޓު ފޮށި ކައިރީގައި ތިބިނަމަ، އެކަންތައްތައް
"
ކުރަންވާނީ އެމީހުންގެ ޙާޟިރުގައެވެ.
މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށް، ވޯޓުނަގައި ނިމި ވޯޓުފޮށި ބަންދުކުރުމާއެކު، ބާކީހުރި ވޯޓުކަރުދާހާއި އަދި ކައުންޓަރ
ފޮއިލްވެސް އެކަމަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ސެކިއުރިޓީ އުރައިގައި ބަންދުކޮށް ސީލްވެސް ކުރަންވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅައި
ބަޔާންކުރުމަށްފަހުގައި، އެގޮތަށް އެތަކެތި ބަންދުކޮށް ސީލްކުރާއިރު އެ ގަޑީގައި ކެންޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުން ނުވަތަ އޮބްޒާވަރުން
އެ ވޯޓު ފޮށި ކައިރީގައި ތިބިނަމަ، އެކަންތައްތައް ކުރަންވާނީ އެމީހުންގެ ޙާޟިރުގައިކަމަށް ލާޒިމުކޮށް، އެމީހުންނަށް ފެނި
އެނގޭގޮތަށް ސެކިޔުރިޓީ އުރަ ބަންދުކުރުން ލާޒިމުކޮށްފައިވީނަމަވެސް، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓު ފޮށީގެ ބާކީ ވޯޓުކަރުދާހާއި
އަދި ކައުންޓަރ ފޮއިލާމެދެ އެގޮތަށް ޢަމަލުކޮށްފައިނުވެއެވެ. ވޯޓުފޮށީގެ ކައިރީގައި ކެނޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންގެ ގޮތުގައި،
ތ.ކަނޑޫދޫ އަސަރީގެ ޢަލީ ޙުސައިންއާއި، ތ.ކަނޑޫދޫ ބްލޫރޯޒް ސައްފާން ޙުސައިން ގެ އިތުރުން ތ.ކަނޑޫދޫ ޗާންދަނީގެ
ރިޝްވާން މުޙައްމަދު ޝަރީފްއާއި، ޕީޕީއެމް އޮބްސާވަރެއްގެ ގޮތުގައި ތ.ކަނޑޫދޫ ބަގީޗާގެ މުޙައްމަދު ޢަރީފް ގެ އިތުރުން
މިނިވަން ދެ މޮނިޓަރުން ކަމުގައިވާ ތ.ކަނޑޫދޫ ފަށުވިމާގެ ޢަލީ މާހިރުއާއި ތ.ކަނޑޫދޫ ބަގީޗާގެ ޢުމަރު ޢަރީފް
ޙަރަކާތްތެރިވެފައިވީނަމެސް އެއިން އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ޙާޟިރުގައި އެކަންކޮށްފައި ނުވެ، އެޤާނޫނީ އިލްތިޒާމް އަދާކޮށްފައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

34 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ނުވާއިރު، ވޯޓާ ގުޅިގެން ޝަކުވާތަކާއި މައްސަލަތައް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނާއި ކޯޓަށް ހުށައެޅެން ފެށުމުން ވޯޓު ނެގުމުގައި
ބައިވެރިވި އިލެކްޝަންސް ގެ ބައެއް އޮފިޝަލުންނާ ޙަވާލާދީ، ވޯޓު ފޮށީގެ ނަތީޖާ އިޢުލާނުކޮށް ނިމުމުން މެނުވީ ތ.ކަނޑޫދޫ
ވޯޓުފޮށީގެ އެއްވެސް ސެކިޔުރީ އު ރައެއް ސީލްކޮށް ބަންދުކޮށްފައި ނުވާކަމަށާއި، ސެކިޔުރިޓީ އުރަތަކަށް ތަކެތި ލުމަށްފަހުގައި
ފަހުން ބަންދުކުރާނީކަމަށްބުނެ ވެރިޔާ ބަހައްޓާފައި ވާކަމަށްބުނެފައިވާކަމަށްވެސް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވާއިރު، ވޯޓު ފޮށި ހުރި
ތަންކަމުގައިވާ ތ.ކަނޑޫދޫ ސްކޫލްގެ ސެކިޔުރިޓީ ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސައްކަތް ކުރާ، ތ.ކަނޑޫދޫ ބްލޫރޯޒް މުޙައްމަދު
ޙުސައިންވެސް ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ގޮތުގައި ވޯޓުލީ ދުވަހުގެ އަނެއްދުވަހުގެ ހެނދުނު 6 ޖެހިރުވެސް އޮފިޝަލުން ސްކޫލުގައި
މަސައްކަތުގައި ތިބިކަމަށާއި، ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ވޯޓުކަރުދާހާއި ތަކެތި ގެންގޮސްފައިވަނީ 6:15 ހާއިރުއެވެ. އަދި
ތ.ކަނޑޫދޫ އިންޖީނުގޭގައި މަސައްކަތް ކުރާ މުވައްޒަފެއްކަމުގައިވާ ޝާހިދު އިބްރާހީމްވެސް ބުނެފައިވާގޮތުގައި، 2021 އޭޕްރީލް
11 ވަނަ ދުވަހުގެ 04:00 ގައިވެސް އެލެކްޝަންސްގެ އޮފިޝަލުން އެކަނި ވޯޓުލާ މަރުކަޒުގައި ވޯޓުގެ މަސައްކަތުގައި ތިބިކަން
އެނގިގެންދާއިރު،
4.8.2.6 އަދި، ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށުކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް
ކުރިއަށްގެންދިޔަ އިންތިޚާބުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ ވޯޓުލާ މަރުކަޒުގައި އިޢުލާނުކޮށްފައިވާ
ވަގުތީ ނަތީޖާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ ދާއިރާއަށް ވޯޓުލީ މީހުންގެ ޢަދަދަކީ
267 މީހުންކަމަށްވާއިރު، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ ތ.އަތޮޅު ކައުންސިލްގެ ރައީސްކަމުގެ މަޤާމުގެ ނަތީޖާގައި،
ޞައްޙަ ވޯޓުގެ ގޮތުގައި 256 ވޯޓު އަދި ބާޠިލު ވޯޓުގެ ގޮތުގައި 6 ވޯޓު (ނުދޭ ވޯޓެއް ނޯންނާނެ ދާއިރާއެއް)، 262
ޖުމްލަ ވޯޓު އިޢުލާނުކޮށްފައި ވުމުން 5 ވޯޓެއްގެ (ވޯޓު ކަރުދާހެއްގެ) ނަތީޖާ ހިމެނިފައި ނުވާކަން އެނގިގެންދާއިރު،
އަދި ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލްގެ މެމްބަރުކަމުގެ ބައިގައިވެސް، ޞައްޙަ ވޯޓުގެ ގޮތުގައި 500 ވޯޓު، ބާޠިލު ވޯޓުގެ ގޮތުގައި
17 ވޯޓު އަދި ނުދޭ ވޯޓުގެ ގޮތުގައި 7 ވޯޓު ކަނޑައަޅައި ޖުމްލަ ވޯޓަކީ 524 ކަމަށް ބުނެފައިވާއިރުއާއި، އަދި
އެކައުންސިލްގެ އަންހެނުންގެ ޚާއްޞަ ގޮނޑީގެ ބައިންވެސް ޞައްޙަ ވޯޓުގެ ގޮތުގައި 487 ވޯޓު، ބާޠިލު ވޯޓުގެ ގޮތުގައި
16 ވޯޓު އަދި ނުދޭ ވޯޓުގެ ގޮތުގައި 21 ވޯޓު ކަނޑައަޅައި ޖުމްލަ ވޯޓަކީ 524 ކަމަށް ބުނެފައިވީނަމަވެސް،
އެދެބައިގެވެސް ޖުމްލަ ވޯޓުގެ ޞައްޙަ ޢަދަދަކަށްވާނީ 534)ކޮންމެ މީހަކަށް ދެވޭނެ ވޯޓުގެ ޢަދަދު * ވޯޓުލީ މީހުންގެ
ޢަދަދު(ކަމުން، އެތިން ބައިގެ ނަތީޖާގައިވެސް 5 މީހުންގެ ވޯޓު ހިމެނިފައި ނުވާކަން ކަށަވަރުވެގެންދާކަމާއި، އަދި
އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން އިން ރަސްމީ ނަތީޖާ އިޢުލާނުކޮށްފައިވަނީވެސް ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ފޮށީގެ ނަތީޖާގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

35 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ގޮތުގައި އެމަރުކަޒުގައި އިޢުލާނުކުރެވުނު ޝީޓުގައިވާ ނަތީޖާއާ ހަމަ އެއޮތް ގޮތަށްކަންވެސް އެނގިގެންދާއިރު، ތ.ކަނޑޫދޫ
1 ނަމްބަރު ވޯޓު ފޮށީގެ ނަތީޖާގައި ނުހިމެނޭ 5 ވޯޓެއް ވާކަން ހާމަވެގެން ދާހިނދު،
4.8.2.7 ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށުކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް
ކުރިއަށްގެންދިޔަ އިންތިޚާބުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ ވޯޓުކަރުދާހައި ކައުންޓަރ ފޮއިލްގެ
މައުލޫމާތު ޤާނޫނީ އިލްތިޒާމްތަކާ އެއްގޮތަށް ހާމަކޮށްފައިނުވެމެ، އަދި އެތަކެއްޗާމެދު ޢަމަލުކުރުމަށް ޤާނޫނުގައި ބުނެފައިވާ
ހަމަތަކުން ޢަމަލުކޮށްފައިނުވާއިރު އާއި، ވޯޓުކަރުދާހާއި ވޯޓުލީ މީހުންނާ ގުޅޭ ގޮތުން އެކިފަރާތްތަކުން ކުރި ސުވާލުތަކަށް
ޖަވާބުދިނުމުގައިވެސް ހާމަކުރުމުގެ ބަދަލުގައި ހިފެހެއްޓުމުގެ އުޞޫލު ގެންގުޅި ފުރިހަމައަށް އެމައުލޫމާތު އެއްވެސް
މަރްޙަލާއެއްގައި ސާފުކޮށްދިނުމެއްނެތި އިޢުލާނުކޮށްފައިވާ ވަގުތީ ނަތީޖާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޢަދަދުތަކަށް ބެލިނަމަވެސް
5 ވޯޓުކަރުދާހަކާމެދު ސުވާލު އުފެދޭކަން ކަށަވަރުވާހިނދު، ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ
ރަށުކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ކުރިއަށްގެންދިޔަ އިންތިޚާބުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި N6-)
(1 ގެ ނަތީޖާއަކީ "އިލެކްޓޯރަލް ފްރޯޑް" ނަފީކުރުމުގެ ގޮތުން ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަމަތައް ނަފީވެފައިވާ
އިންތިޚާބެއްކަން ހާމަވެދާހިދުވެސްމެ،
4.8.2.8 އަދި، ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށުކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިކާބުކުރުމަށް ނެގި ވޯޓުގައި ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށީގެ
ނަތީޖާގައި 33 ވޯޓު ބާޠިލުގެ ގޮތުގައި އަދި 28 ވޯޓު ނުދޭވޯޓުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާއިރުއާއި، ތ.ކަނޑޫދޫ
ރަށުކައުންސިލްގެ މެމްބަރުކަމަށް ވާދަކުރި މެމްބަރުން (ފިރިހެން އަންހެން އެއްކޮށް) ގެ ބައިން 2 ވަނައަށް އެންމެ ގިނަ
ވޯޓުލިބުނު ކެނޑިޑޭޓް ނައުޝާދު ޢަބްދުاله އާއި 3 ވަނަ އަށް އެންމެ ގިނަ ވޯޓުލިބުނު، ޝަކުވާ ހުށައެޅި އަދި ދަޢުވާކުރާ
ކެންޑިޑޭޓް، މުޙައްމަދު އާދަމާ ދެމެދުގައިވަނީ އެންމެ 7 (ހަތެއް) ވޯޓުގެ ކުޑަ ފަރަގެއްކަމަށްވާއިރުއާއި، އަދި ކައުންސިލް
މެމްބަރުންގެ ތެރެއިން އަންހެނުން ނަށް ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ ގޮނޑިއަށް ވާދަކުރި ކެނޑިޑޭޓުންގެ ތެރެއިން 2 ވަނައަށް އެންމެ
ގިނަ ވޯޓުލިބުނު ފަރީޝާ ޢަބޫބަކުރާއި ޝަކުވާހުށައަޅައި ދަޢުވާކުރާ ސިފްނާ ޢަބްދުاله އާ ދެމެދުގައިވަނީ އެންމެ 6
(ހައެއް) ވޯޓުގެ ތަފާތެއްކަމަށްވާއިރުއާއި، އަދި ދަޢުވާ ފޯމުގެ 4 ވަނަ ނަމްބަރުގެ ދަށުން ތަފްޞީލްކޮށް ބަޔާންކޮށްދެވިފައިވާ
ދުސްތޫރީ އިލްތިޒާމްތަކާއި، އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޤާނޫނޫގެ އަސާސީ މަޤްޞަދާއި، ޝަރުޢީ އިސްތިޤްރާރީ އުޞޫލުތަކާއި
ހަމަތާކާއި ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވުމުން، އެއިންތިޚާބަކީ ޤާނޫނުއަސާސީއާ، އަދި ޤާނޫނުތަކާ ކަނޑައެޅިގެން ޚިލާފަށް،
ޤާނޫނުއަސާސީގެ ތަފާތު ބަޔާންކުރުންތަކުން ކަށަވަރުހިފިގެން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 26 ވަނަ މާއްދާއިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ
އަސާސީ ޙައްޤުތަކަށް އުނިކަންއަންނާނޭ ބީދައިން ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވާ، ބާޠިލު އިންތިޚާބެއްކަން އެނގިގެންދެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

36 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
4.8.3 ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށުކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ކުރިއަށްގެންދިޔަ
އިންތިޚާބުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށު ކައުންސިލް ބައިގެ ބާޠިލު ވޯޓު
ކަނޑައެޅުމުގައި؛ ވޯޓުކަރުދާސް ބާޠިލުވާ ސަބަބު ބުނެދީފައި ވީނަމަވެސް އެސަބަބު އެ 5 ވޯޓު ކަރުދާސް ކޮޅުތަކުގައި ވާކަން
ނުވަތަ ނޫންކަން ފެނި އެނގޭގޮތައް ވޯޓުކަރުދާސްތައް ދައްކާފައި ނުވާއިރު، ވޯޓުކަރުދުާހގައި ހިމެނޭ ވަކިވަކި ބައިތަކުގެ ވޯޓު
ބާޠިލުކަމަށް ކަނޑައެޅި ސަބަބު ބުނެދީފައިވައިނުވެ އަދި އެސަބަބު އެ ވޯޓުތަކުގައި ވާކަން ނުވަތަ ނޫންކަން ފެނި އެނގޭގޮތައް
އެވޯޓުކަރުދާސްތައް ދެއްކުމަކާއި ނުލައި ވޯޓުގުނައި ކެނޑިޑޭޓުންނަށް ލިބުނު ވޯޓުގެ ޢަދަދު ލިޔެގެން އިޢުލާނުކޮށްފައިވާ
ނަތީޖާގައި، އަންހެނުންނަށް ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ ބައިގެ ބާޠިލު ވޯޓުގެ ޢަދަދު 16 ކަމުގައާއި ނުދޭ ވޯޓުގެ ޢަދަދު 21 ކަމުގައި،
އަދި ފިރިހެން މެމްބަރުންގެ ބައިގެ ނަތީޖާގައި ބާޠިލު ވޯޓުގެ ގޮތުގައި 17 ވޯޓު އަދި ނުދޭ ވޯޓުގެ ގޮތުގައި 7 ވޯޓު
ކަނޑައަޅާފައިވާއިރު، ފިރިހެނުންގެ ބައިން ދެވަނައަށް ހޮވުނު ކެނޑިޑޭޓާއި ތިންވަނަ އަށް އައި ކެނޑިޑޭޓްގެ ދެމެދުގައި ވާ
ތަފާތަކީ 7 ވޯޓުކަމަށް އަދި އަންހެނުންނަށް ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ ގޮނޑިއަށް ދެވަނައަށް އެންމެގިނަ ވޯޓުލިބުނު ކެނޑިޑޭޓާއި
ދަޢުވާކުރާ ކެނޑިޑޭޓް ސިފްނާ ޢަބްދުاله އާ ދެމެދުވާ ތަފާތަކީވެސް 6 ވޯޓުކަމުގައިވުން؛
4.8.3.1 ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ކުރިއަށްގެންދިޔަ
އިންތިޚާބުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫއިން ވޯޓު ލިބުމުގެ ޙައްޤުލިބިފައިވާ އެންމެ ގިނަ މީހުން ވޯޓުލުމަށްޓަކައި ބެހެއްޓުނު ތ.ކަނޑޫދޫ
1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި N6.1))ގެ ވޯޓު ގުނަން ފެށުމުގެ ކުރިން ބާޠިލު ވޯޓުކަރުދާސްތައް ވަކިކޮށް، އެފޮށްޓަށްލާފައިވާ
ވޯޓު ކަރުދާސްތަކުގެ ތެރެއިން ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލަށް ނިޞްބަތްވާ 5 ވޯޓް ކަރުދާހަކީ، މުޅި ވޯޓު ކަރުދާސް ބާޠިލު
5 ވޯޓު ކަރުދާސްގޮތުގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުންގެ ފަރާތުން އެފޮއްޓާ ޙަވާލުވެހުރި އިސްވެރިޔާ ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.
4.8.3.2 ބުނެވިދިޔަ 5 ވޯޓު ކަރުދާހަކީ ބާޠިލު ވޯޓު ކަރުދާސްތައްކަމަށް ކަނޑައެޅުމަށްފަހުގައި އެކަރުދާސްތައް ވޯޓުގުނި ތަނުގައި
ޙާޟިރުވެތިބި ކެނޑިޑޭޓުންނަށާއި ކެނޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންގެ އިތުރުން އޮބްސާވަރުންނާއި މޮނިޓަރުން އަދި ޢާންމުންނަށް
ވެރިޔާ ފުރަތަމަ ދައްކާފައިވަނީ 10 ވަރަކަށް ފޫޓު ދުރުގައި ހުރެގެން ކަމުން އެވޯޓު ކަރުދާސް ބަޠިލުވާންޖެހުނު ސަބަބު
އެކަރުދާހުގައި ވާކަން ނުވަތަ ނޫންކަންވެސް ޙާޞިރުވެތިބި މީހުންނަށް ނޭނގޭކަމަށްބުނެ އަޑުގަދަކުރަން ފެށުމުން،
އެމޭޒެއްގެ ފަހަތުގައި ހުރެގެން ކުރިން ކަރުދާސްތައް ދެއްކި 3 ފޫޓް ފުޅާ މޭޒުގެ ކުރިމައްޗަށް)އިތުރަށް 3 ފޫޓު
ކައިރިއަށް(ޖެހުމަށްފަހުގައި އެކަރުދާސްކޮޅު ދައްކައި، އެކަރުދާސް ބާޠިލުވެފައިވަނީ ތީރެއް ކުރަހާފައި އިނދެގެންކަމަށްބުނެ
އެކަރުދާހަކީ ބާޠިލު ވޯޓުކަރުދާހެއްކަމަށް ކަނޑައެޅިނަމަވެސް، އެވޯޓު ކަރުދާސްއޮތީ އެގޮތަށް ކަން ފެނި ދެނެގަނެވޭ ވަރަށް
ކައިރިއަށް އައުމަށް ހުންނަން ޖެހޭ ޑިސްޓެންސް ހަމަނުވާކަމަށްބުނެ ވެރިޔާ ޢުޛުރުވެރިވުމަށްފަހުގައި، ކެނޑިޑޭޓުންގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

37 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
މަންދޫބުންނާއި ކެނޑިޑޭޓުންވެސް އެވޯޓު ކަރުދާސްކޮޅު (ތީރު/ކުރެހުން) ނުފެންނަކަމަށް ތަކުރާރުކޮށް ބުނަމުން
ގެންދަނިކޮށްވެސް، އެވޯޓު ކަރުދާސް ފެންނަވަރަށް ކައިރިއަށްޖެހި ދެއްކުމަކާއި ނުލައި، އަދި ބެލުމުގެ ފުރުޞަތުވެސް
ދިނުމަކާއި ނުލައި، އެކަރުދާސްކޮޅުގައި ކުރެހުމެއް އެބައިންކަމަށް ވެރިޔާ ޢަމިއްލައަށް ބުނެ އެކަރުދާސްކޮޅު ބާޠިލުކަމަށް
ކަނޑައެޅި ބީދައިން ފަހަރަކު ކަރުދާސްކޮޅެއް ބާޠިލުކަމަށް ނިންމައި، އެ 5 ވޯޓުކަރުދާސްކޮޅުވެސް ބާޠިލުކަމަށް
ކަނޑައަޅައި، ވޯޓުގުނުން ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވެއެވެ.
4.8.3.3 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށްޓަށްލާފައިވާ ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ ދާއިރާގެ ވޯޓުތަކުން 5 ވޯޓުކަރުދާސް
އެއްކޮށް ބާޠިލުކަމަށް ކަނޑައެޅުމަށްފަހުގައި ޞައްޙަ ކަރުދާސްތައް ގުނުމުގައި ވަކިބައިތަކުގެ ބާޠިލުވޯޓާއި އަދި
ނުދޭވޯޓުވެސް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ، އެހިސާބުގައި ހުރެ ދެއްކުމުން ވޯޓުކަރުދާސް އޮތް ގޮތް/ ޖަހާފައިވާ ފާހަގަ
ނުފެންނަކަމަށް، ވޯޓުގުނި ތަނުގައި ޙާޟިރުވެތިބި ކެނޑިޑޭޓުންނާއި ކެނޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންގެ އިތުރުން
އޮބްސާވަރުންނާއި މޮނިޓަރުން އަދި ޢާންމުންވެސް އަޑުގަދަކޮށް ޝަކުވާ ހުށައެޅި ހިސާބަށް އަނބުރާ ގޮސް އެތަނުގައި
ހުރެގެންކަމަށްވާއިރު، ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށުކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިކާބުކުރުމަށް ނެގި ވޯޓުގައި ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު
ވޯޓުފޮށީގެ ނަތީޖާގައި 33 ވޯޓު ބާޠިލުގެ ގޮތުގައި އަދި 28 ވޯޓު ނުދޭވޯޓުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅުމުގައި، ޚާއްޞަކޮށް
ދަޢުވާފޯމުގެ 4.2 ގެ ދަށުން ތަފްޞީލްކޮށް ބަޔާންކޮށްދެވިފައިވާ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 171 ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފަށް،
އަދިހަމަ ދަޢުވާ ފޯމުގެ 4.1 އިން 4.7 ގެ ނިޔަލަށް ތަފްޞީލްކޮށް ބަޔާންކޮށްދެވިފައިވާ ދުސްތޫރީ އިލްތިޒާމްތަކާއި،
އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޤާނޫނޫގެ އަސާސީ މަޤްޞަދާއި، ޝަރުޢީ އިސްތިޤްރާރީ އުޞޫލުތަކާއި ހަމަތާކާއި ޚިލާފަށް
ޢަމަލުކޮށްފައިވުމުން، އެއިންތިޚާބަކީ ޤާނޫނުއަސާސީއާ، އަދި ޤާނޫނުތަކާ ކަނޑައެޅިގެން ޚިލާފަށް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ ތަފާތު
ބަޔާންކުރުންތަކުން ކަށަވަރުހިފިގެން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 26 ވަނަ މާއްދާއިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤުތަކަށް
އުނިކަންއަންނާނޭ ބީދައިން ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވާ، ބާޠިލު އިންތިޚާބެއްކަން އެނގިގެންދެއެވެ. އިލެކްޝަންސް
ކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު 22((IUL)38-CA/38/2021/283 އޭޕްރީލް (2021 އިޢުލާނުން، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލަށް
ޤާނޫނީ ހަމަތަކުން އިންތިޚާބުވެފައިވާ މެމްބަރުން ކަމަށް ބުނެ ޢާންމުކޮށްފައިވާ އިޢުލާނުގައި ހާމަކޮށްފައިވާ ތ.ކަނޑޫދޫ
ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާގައި ފިރިހެނުންގެ ބައިން ދެވަނައަށް ހޮވުނު ކެނޑިޑޭޓާއި
ތިންވަނަ އަށް އައި ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމްއާ ދެމެދުގައި ވާ ތަފާތަކީ 7 ވޯޓުކަމަށް އަދި އަންހެނުންނަށް
ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ ގޮނޑިއަށް ދެވަނައަށް އެންމެގިނަ ވޯޓުލިބުނު ކެނޑިޑޭޓާއި 4 ވަނަ އަށް އެންމެ ގިނަ ވޯޓުލިބުނު
ކެނޑިޑޭޓް ސިފްނާ ޢަބްދުاله އާ ދެމެދުވާ ތަފާތަކީވެސް 6 ވޯޓުކަމުގައި ވީހިދުވެސްމެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

38 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
4.8.4 ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށުކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ކުރިއަށްގެންދިޔަ
އިންތިޚާބުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށު ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ ދާއިރާގެ ޞައްޙަ
ވޯޓުކަރުދާސްތަކުގައި ދީފައިވާ ވޯޓުތައް ގުނައި އަދި ކެނޑިޑޭޓުންނަށް ލިބުނު ވޯޓުގެ ޢަދަދު ލިޔެ ބަލަހައްޓާފައިވަނީ،
ވޯޓުކަރުދާސް އެއްވެސް ވަރަކަށް ދެއްކުމެއްނެތި ވެރިޔާ އަމިއްލައަށް ކަރުދާހަށް ބަލަންހުރެ ގުނައިގެންކަމާއި، އެގޮތަށް ކަންތައް
ކުރުމަށްފަހުގައިވެސް ވޯޓުކަރުދާސްތައް "ސްލައިޑެއް" ގޮތުގައި "ދައްކާލި" ދެއްކުމަކީވެސް ކެނޑިޑޭޓުންނަށް ވޯޓުދީފައިވާ ގޮތް
ފެނިބަލައި ދެނެގަނެ ކަށަވަރުކުރެވޭނެ ހަމައެއް ނޫންކަން؛
4.8.4.1 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށްޓަށް ލާފައިވާ ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ ދާއިރާގެ ވޯޓުތައް ގުނައި
ކެނޑިޑޭޓުންނަށް ލިބުނު ވޯޓުގެ ޢަދަދުތައް ލިޔެ ބަލަހައްޓައި ނަތީޖާ ސާފުކޮށްފައިވަނީ، އެހިސާބުގައި ހުރެ ދެއްކުމުން
ވޯޓުކަރުދާސް އޮތް ގޮތް/ ޖަހާފައިވާ ފާހަގަ ނުފެންނަކަމަށް، ވޯޓުގުނި ތަނުގައި ޙާޟިރުވެތިބި ކެނޑިޑޭޓުންނާއި
ކެނޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންގެ އިތުރުން އޮބްސާވަރުންނާއި މޮނިޓަރުން އަދި ޢާންމުންވެސް އަޑުގަދަކޮށް ޝަކުވާ ހުށައެޅި
ހިސާބަށް އަނބުރާ ގޮސް އެތަނުގައި ހުރެގެންކަމަށްވާއިރު، އަދި އެތަނަކީ 10 ވަރަކަށް ފޫޓު ދުރުކަމުގައި ވާއިރު،
އެހިސާބުގައި ހުރެ ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާ އަށް އެކަނި ފެންނަގޮތަށް ވޯޓުކަރުދާސްކޮޅު އަތައް ނަގައިގެންހުރެ އެކަރުދާހުގައި
ވޯޓުދީފައިވާ ގޮތް ގުނައި ކެނޑިޑޭޓުންނަށް ލިބުނު ވޯޓުގެ ޢަދަދުތައް ލިޔެ ބެލެހެއްޓުމަށްފަހުގައި، ވޯޓު ކަރުދާސްކޮޅު
"ނަމަކަށް" ޙާޟިރުވެ ތިބި މީހުންނަށް ދެއްކިނަމަވެސް އެކަރުދާހުގައި ވޯޓުދީފައިވާ ގޮތްވެސް ނުފެންނަކަމަށް
ކެނޑިޑޭޓުންނާއި ކެނޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންވެސް ތަކުރާރުކޮށް ޝަކުވާ ހުށައެޅިނަމަވެސް އެކަން އިޞްލާޙުކޮށްފައިނުވެމެ،
ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށީގެ ވޯޓުތައް ގުނައި ނަތީޖާ ސާފުކޮށް އިޢުލާނުކޮށްފައިވަނީ، މައްސަލަ ބިނާކުރާ
ސަބަބުތަކުގެ ގޮތުގައި 4.3 ނަމްބަރުގައި ތަފްޞީލުކޮށް ބަޔާންކޮށްދެވިފައިވާ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 170 ވަނަ މާއްދާގެ
(ހ) ގައި ކަނޑައަޅައި ބާޔަންކޮށްފައިވާ ހަމަތާކާއި، މައްސަލަ ބިނާކުރާ ސަބަބުތަކުގެ ގޮތުގައި 4.5 ވަނަ ނަމްބަރުގެ
ދަށުން ތަފްޞީލްކޮށް ބަޔާންކޮށްދެވިފައިވާ އިންތިޚާބާބެހޭ ޤާނޫނުތަކުގެ މައިގަނޑު މަޤްޞަދުގެ ގޮތުގައި އެޤާނޫނުތަކުގައި
ބަޔާންކޮށް މަތިކޮށްފައިވާ އިލްތިޒާމްތަކުގެ އިތުރުން، މައްސަލަ ބިނާކުރާ ސަބަބުތަކުގެ ގޮތުގައި 4.2 ނަމްބަރުގައި
ތަފްޞީލުކޮށް ބަޔާންކޮށްދެވިފައިވާ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 171 ވަނަ މާއްދާގެ ނައްޞާވެސް ކަނޑައެޅިގެން ޚިލާފަށެވެ.
4.8.5 ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށުކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ކުރިއަށްގެންދިޔަ
އިންތިޚާބުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ ވޯޓުނަގައި، ވޯޓުގުނައި އަދި ނަތީޖާ ސާފުކޮށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

39 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
އިޢުލާނުކުރުމުގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ އޮފިޝަލުން ޢަމަލުކޮށްފައިވަނީ، ޝަކުވާ ހުށައެޅޭ ޙާލަތެއްގައި އެޝަކުވާއަށް
ޙައްލު ލިބިގެންދިއުމަށްވެސް ހުރަސްތައް ކުރިމަތިވާނެ ބީދައިން، ޤާނޫނީ އިލްތިޒާމުތަކާއި ޚިލާފަށްކަން؛
4.8.5.1 ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް 2021 އޭޕްރީލް 10 ވީ ހޮނިހިރުދުވަހު ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު
ވޯޓުފޮށި މެދުވެރިކޮށް ވޯޓުނަގަމުން ދިޔައިރު، ޥޯޓުކަރުދުާހގައި އަމިއްލައަށް ފާހަގަޖެހޭވަރުގެ މީހަކަށް، ޖިސްމާނީ ގޮތުން
ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރި މީހެއްކަމަށް ބަލައިގެން ވޯޓުކަރުދުާހގައި ފާހަގަޖެހުމުގައި އެހީތެރިއަކު ބޭނުންކުރުމުގެ ފުރުޞަތު
ޤާނޫނާ ޙިލާފަށް ދިންކަމުގެ ޝަކުވާއެއް ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމްގެ ފަރާތުން، ޤަވާޢިދު ނަމްބަރު 2020/R-15
)އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅިގެން ޝަކުވާ ނުވަތަ މައްސަލަ ހުށައެޅުމާއި، އެކަންކަން ބެލުމުގައި ޢަމަލުކުރާނޭ އިޖުރާއަތުތައް
ބަޔާންކުރާ ޤަވާޢިދު(ގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ)ޅ(އާ އެއްގޮތަށް ވޯޓުފޮށިގެ ވެރިޔާއަށް އަނގަބަހުން ހުށައަޅައި އެޝަކުވާއާ
ގުޅިގެން ވެރިޔާ ޖަވާބެއްވެސް ދީފައި ވީނަމަވެސް، އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނުގެ 58 ވަނަ މާއްދާގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ކަންހިގާދިޔަ ގޮތުގެ ރިޕޯޓު" ގައި އެޝަކުވާގެ ވާހަކަ ފާހަގަކޮށްގަފައި ނުވާއިރުއާއި،
4.8.5.2 ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް 2021 އޭޕްރީލް 10 ވީ ހޮނިހިރުދުވަހު ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު
ވޯޓުފޮށި މެދުވެރިކޮށް ނެގުނު ވޯޓު ގުނުމުގައި 5 ވޯޓު ކަރުދާހަކީ ބާޠިލު ވޯޓު ކަރުދާސްތައްކަމަށް ކަނޑައެޅުމަށްފަހުގައި
އެކަރުދާސްތައް ވޯޓުގުނި ތަނުގައި ޙާޟިރުވެތިބި ކެނޑިޑޭޓުންނަށާއި ކެނޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންގެ އިތުރުން
އޮބްސާވަރުންނާއި މޮނިޓަރުން އަދި ޢާންމުންނަށް ވެރިޔާ ފުރަތަމަ ދައްކާފައިވަނީ 10 ވަރަކަށް ފޫޓު ދުރުގައި ހުރެގެން
ކަމުން އެވޯޓު ކަރުދާސް ބަޠިލުވާންޖެހުނު ސަބަބު އެކަރުދުާހގައި ވާކަން ނުވަތަ ނޫންކަންވެސް ޙާޞިރުވެތިބި މީހުންނަށް
ނޭނގޭކަމަށްބުނެ އަޑުގަދަކުރަން ފެށުމުން، އެމޭޒެއްގެ ފަހަތުގައި ހުރެގެން ކުރިން ކަރުދާސްތައް ދެއްކި 2 ފޫޓް ފުޅާ
މޭޒުގެ ކުރިމައްޗަށް (އިތުރަށް 2 ފޫޓު ކައިރިއަށް) ޖެހުމަށްފަހުގައި އެކަރުދާސްކޮޅު ދައްކައި، އެކަރުދާސް ބާޠިލުވެފައިވަނީ
ތީރެއް ކުރަހާފައި އިނދެގެންކަމަށްބުނެ އެކަރުދާހަކީ ބާޠިލު ވޯޓުކަރުދާހެއްކަމަށް ކަނޑައެޅިނަމަވެސް، އެވޯޓު ކަރުދާސް
އޮތީ އެގޮތަށް ކަން ފެނި ދެނެގަނެވޭ ވަރަށް ކައިރިއަށް އައުމަށް، ހުންނަން ޖެހޭ ޑިސްޓެންސް ހަމަނުވާކަމަށްބުނެ، ވެރިޔާ
ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ޢުޛުރުވެރިވުމަށްފަހުގައި، ކެނޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންނާއި ކެނޑިޑޭޓުންވެސް އެވޯޓު ކަރުދާސްކޮޅު
(ތީރު/ކުރެހުން) ނުފެންނަކަމަށް ތަކުރާރުކޮށް ބުނަމުން ގެންދަނިކޮށްވެސް، އެވޯޓު ކަރުދާސް ފެންނަވަރަށް ކައިރިއަށްޖެހި
ދެއްކުމަކާއި ނުލައި، އަދި ބެލުމުގެ ފުރުޞަތުވެސް ދިނުމަކާއި ނުލައި، އެކަރުދާސްކޮޅުގައި ކުރެހުމެއް އެބައިންކަމަށް
ވެރިޔާ ޢަމިއްލައަށް ބުނެ އެކަރުދާސްކޮޅު ބާޠިލުކަމަށް ކަނޑައެޅި ބީދައިން ފަހަރަކު ކަރުދާސްކޮޅެއް ބާޠިލުކަމަށް ނިންމައި،
އެ 5 ވޯޓުކަރުދާސްކޮޅުވެސް ބާޠިލުކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ވޯޓުގުނުން ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވާއިރު، ބާޠިލުވޯޓާއި ގުޅިގެން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

40 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
އުފެދި ހުށައެޅުނު ޝަކުވާއެއްވެސް ނެތްކަމަށް ދެއްކުމަށް، އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނުގެ 58 ވަނަ މާއްދާގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށީގެ "ކަންހިގާދިޔަ ގޮތުގެ ރިޕޯޓު" ގައި އެއިން ޝަކުވާއެއްގެ ވާހަކަވެސް
ފާހަގަކޮށްގަފައި ނުވާއިރު،
4.8.5.3 ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމްގެ ފަރާތުން ނަމްބަރު & ECB/LCE
WDCE/2020/EC/06 ޝަކްވާ ފޯމުން 2021 އޭޕްރީލް 12 ވަނަދުވަހު އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި
ޝަކުވާއަށް އެކޮމިޝަނުން ދީފައިވާ ނަމްބަރު 17(NECB/LCE&WDC/2020/133 އޭޕްރީލް (2021
ޖަވާބުގައި، އެކޮމިޝަނުން މައްސަލަބަލައި ނިންމި ގޮތް ބިނާކޮށް، "ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާ ތ.ކަ ނޑޫދޫ/ ރާސްޕަރީގެ، ޢަޒުމާ
ޢުމަރު A086715))އަށް ގުޅައި، މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރުމުން ވޯޓުނެގުމުގެ މަރްޙަލާ އަދި ވޯޓުގުނުމުގެ މަރްޙަލާގައިވެސް
އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޝަކުވާއެއް ކޮށްފައިނުވާކަމަށާއި " މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވުމަކީ، ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ
އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމްގެ ފަރާތުން 2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހުގެ 13:43 ގައި
(ވޯޓުނަގަމުން ގެންދިޔަ ހިނދު) އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ޝަކުވާ ހުށައަޅާފައިވާކަން އެކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު
WDCE/2020/EC/01 & ECB/LCE ސްލިޕް އިން ކަށަވަރުވާއިރުއާއި، ހުށައަޅާފައިވާ އެޝަކުވާގައި، ވޯޓުލާ
މަރުކަޒުގެ ވެރިޔާއަށް ޝަކުވާ ހުށައެޅުމަށް ޤާނޫނުގައި ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް އަނގަބަހުން ހުށައަޅާފައިވާކަންވެސް
ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށްފައި ވުމުން، ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާ ދީފައިވާ މައުލޫމާތަކީ ޙަޤީޤަތާއި ޚިލާފަށް ދީފައިވާ މައުލޫމާތުކަން،
ސަބަބުވެރި އިންސާނެއްގެ ވިސްނުމުން ވިސްނިނަމަވެސް އެނގިގެންދާއިރުއާއި،
4.8.5.4 އިންތިޚާބާބެހޭގޮތުން ހުށައެޅޭ ޝަކުވާތައް ބަލައި ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ އިދާރީ ނިޒާމާއި އަދި ޤަޟާއީ މަރްޙަލާގައިވެސް އެ
މުސްތަނަދަކަށް ޤާނޫނީ ބުރަދަނެއް ދެވޭ މުސްތަނަދެއްކަމުގައިވާ، ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008)އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު
ޤާނޫނު(ގެ 58 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ކަންހިގާދިޔަ ގޮތުގެ ރިޕޯޓު"، އާ ގުޅިގެން ވެރިޔާ
ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭނެކަމަށް އެމާއްދާގެ (ށ) ގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ؛ "މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ރިޕޯޓު
ތައްޔާރުކުރާ ވަގުތު، ވޯޓު ނަގާ ކޮންމެ ސަރަޙައްދެއްގައި އޮފިޝަލުންގެ ގޮތުގައި އެތަނުގައި ތިބުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ
ކެންޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުން ޙާޟިރުވެތިބުމަށް ފުރުޞަތުދީ، އެފަރާތްތައް ޙާޟިރުވެތިބިތޯ ވޯޓު ނަގާ ސަރަޙައްދެއްގައި
ތިބި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ އޮފިޝަލުން ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި ކަންހިނގާދިޔަ ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގައި، މި މާއްދާގެ
(ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ ސަރަޙައްދާ ޙަވާލުވެ ހުރި އެންމެ އިސް މީހާއާއި، އެ ރިޕޯޓު ލިޔުނު މީހާއާއި، އެ ރިޕޯޓު
ޗެކްކުރި މީހާ ސޮއިކުރުމުގެ އިތުރުން، ވޯޓުލާ ސަރަޙައްދުގައި ތިބި ކެންޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންނަށް ސޮއިކުރުމުގެ ފުރުޞަތު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

41 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ދޭންވާނެއެވެ"، މި ޤާނޫނީ އިލްތިޒާމްތަކާއި ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށް، ތ.ކަނޑޫދޫ ވޯޓުފޮށީގެ ވޯޓުލާ ސަރަޙައްދުގައި ތިބި
ޕްރޮގްރެސިވް ޕާޓީ އޮފް މޯލްޑިވްސްގެ ކެނޑިޑޭޓުންގެ ތެރެއިން އެއްވެސް ކެނޑިޑޭޓެއްގެ މަންދޫބަކަށް، ތ.ކަނޑޫދޫ 1
ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށީގެ "ކަންހިގާދިޔަ ގޮތުގެ ރިޕޯޓް" ތައްޔާރުކުރެވުނު ވަގުތުގައި ޙާޟިރުވެތިބުމަށް ފުރުޞަތު
ދީފައިނުވުމާއި، ވޯޓުލީ ސަރަޙައްދާއި ވޯޓު ގުނުމުގެ މަސައްކަތް ކުރެވެމުން ދިޔައިރުވެސް، ކެނޑިޑޭޓު މުޙައްމަދު އާދަމްގެ
މަންދޫބުގެ ގޮތުގައި ހުރި ސައްފާން މުޙައްމަދާއި ކެނޑިޑޭޓް ފާޠިމަތު ރަޝްމާގެ މަންދޫބު ރިޝްވާން މުޙައްމަދު ޝަރީފް
ތިބިނަމަވެސް "ކަންހިގާދިޔަ ގޮތުގެ ރިޕޯޓް" ގައި ސޮއިކުރުމުގެ ފުރުޞަތުވެސް އެއިން އެއްވެސް މަންދޫބަކަށް
ދީފައިނުވާއިރުއާއި،
4.8.5.5 މުޅި ޖުމްލަ 277 މީހުން ވޯޓުލާފައިވާއިރު އޭގެތެރެއިން 267 މީހުންނަކީ ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ
ދާއިރާއަށް ވޯޓުދީފައިވާ މީހުންކަމުގައި ވާއިރު އެދާއިރާގެ ނަތީޖާ 2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭގަނޑުގެ 10:10
ގައި އިޢުލާނުކޮށްފައި ވީނަމަވެސް އެފޮއްޓަށް ވޯޓުލާފައިވާ މީހުންގެ ވޯޓު ކަރުދާސްތައް، ވޯޓުކަރުދާސް ބަންދުކުރުމަށް
ޚާއްޞަ ކުރެވިފައިވާ ސެކިއުރިޓީ އުރައިގައި ބަންދު ކުރުމެއްނެތި ގަޑިއިރުތަކެއް ފާއިތުވެގޮސްފައިވުމުން އެކަމާ ކެނޑިޑޭޓް
މުޙައްމަދު އާދަމް ތަކުރާރުކޮށް ސުވާލުކުރިނަމަވެސް އަދި ބަންދުނުކުރެވޭކަމަށާއި އެކަން "ހަމަޖެހިފައިވާ" އުޞޫލުން
ކުރާނެކަމަށް ފޮށީގެ ވެރިޔާ ބުނެފައިވާއިރު، އަދި އެރޭގެ ފަތިސްވެގެން ދިޔައިރުވެސް ސެކިއުރީ އުރަ ބަންދުކޮށްފައި
ނުވުމަކީ، ވޯޓުފޮށްޓެއްގެ ވޯޓު ގުނައި ނިމި އެ ފޮށްޓެއްގެ ނަތީޖާ އެ މަރުކަޒެއްގައި އިޢުލާންކޮށް ނިމުމުން ލަސްނުކޮށް
އެ ފޮށްޓަކަށް ލާފައިވާ ވޯޓުކަރުދާސް، ވޯޓުކަރުދާސް ބަންދުކުރުމަށް ޚާއްޞަ ކުރެވިފައިވާ ސެކިއުރިޓީ އުރައިގައި ބަންދު
ކުރަންވާނެ ކަމަށް ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން
އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ އޮފިޝަލުންނާ މަތިކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ އިލްތިޒާމް އަދާކޮށްފައިނުވުމުން، އެމާއްދާގެ
މަޤްޞަދުކަމުގައިވާ (އިލެކްޓޯރަލް ފްރޯޑް) އަށް ފުރުޞަތު ނުދީ އެކަން ނަފީކުރުމުގެ މަޤްޞަދުވެސް ނަފީވެގެން
ގޮސްފައިވާއިރު،
4.8.5.6 އިސްވެބަޔާންވެދިޔަ 4.8.4.1(އިން 4.8.4.5 ގެ ނިޔަލަށް) ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ޙަޤާއިޤުތައް އެބީދައިން ހުރުމުން،
ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ފޮށްޓަށް ވޯޓުނަގައި ދާއިމީ ނަތީޖާ އިޢުލާނުކޮށްފައި ވަނީ، މަ އް ސަ ލަ ބި ނާ ކު ރާ ސަ ބަ ބުތަ ކު ގެ
ގޮތު ގައި 4.3 ނަމްބަރުގައި ތަފްޞީލުކޮށް ބަޔާންކޮށްދެވިފައިވާ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 170 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި
ކަނޑައަޅައި ބާޔަންކޮށްފައިވާ ހަމަތާކާއި، މައްސަލަ ބިނާކުރާ ސަބަބުތަކުގެ ގޮތުގައި 4.5 ވަނަ ނަމްބަރުގެ ދަށުން
ތަފްޞީލްކޮށް ބަޔާންކޮށްދެވިފައިވާ އިންތިޚާބާބެހޭ ޤާނޫނުތަކުގެ މައިގަނޑު މަޤްޞަދުގެ ގޮތުގައި އެޤާނޫނުތަކުގައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

42 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ބަޔާންކޮށް މަތިކޮށްފައިވާ އިލްތިޒާމްތަކުގެ އިތުރުން، ޝަރުޢީ އިސްތިޤްރާރީ އުޞޫލުތަކާއި ހަމަތާކާއި ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށް
ކަމުން، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް 2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވި އިންތިޚާބަކީ،
ޤާނޫނުއަސާސީއާ އަދި ޤާނޫނުތަކާ ކަނޑައެޅިގެން ޚިލާފަށް، އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ތަފާތު ބަޔާންކުރުންތަކުން
ކަށަވަރުހިފިގެން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 26 ވަނަ މާއްދާއިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤުތަކަށް އުނިކަންއަންނާނޭ
ބީދައިން ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވާ، ބާޠިލު އިންތިޚާބެއްކަން އެނގިގެންދެއެވެ.
4.8.6 ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ބޭއްވި އިންތިޚާބުގައި ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށީގެ ވޯޓާގުޅިގެން،
އިބްތިދާއީ ގޮތެއްގައި ނުވަތަ ފެށުމުގައިވެސް، އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނާ މަތިކުރެވިފައިވާ ދުސްތޫރީ އަދި
ޤާނޫނީ ޒިންމާ ފުރިހަމައަށް އަދާކުރުމަށް އެކޮމިޝަނުން ނުކުޅެދިގެން ދިއުމުގެ ސަބަބުން އަސާސީ ޙައްޤުތަކަށް އުނިކަން
ލިބިގެން ހިނގައިދާނޭފަދަ ކަމެއް މެދުވެރިވެއްޖެކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވި އަދި އެކަން ބަޔާންކުރެވިގެން ކޮމްޕްލެއިންޓްސް
ބިއުރޯއަށްވެސް ޝަކުވާ ހުށައެޅުމުންވެސް، ދު ސްތޫރީ ރޫޙާއި އަދި މަ ފްހޫ މު ގެ އިތު ރު ން ޤާ ނޫ ނު ގައި ބަ ޔާ ންވެ ފައިވާ އި ޖު ރާއީ
ހަ މަ ތަކާ އެއްގޮތަ ށް ޢަ މަ ލު ކު ރު މެ އް ނެތި، ފާ ޅު ކަ ން ބޮޑުގޮ ތެ އް ގައި ފެ ން ނަ ންހުރި ޙަޤީ ޤަތާ ޚިލާ ފު ސަ ބަ ބުތަ ކަކަ ށް
ބިނާކޮ ށް ގޮ ތް ނި ން މު މު ގެ ސަ ބަ ބު ން، ދު ސްތޫރީ ރޫޙާއި އަދި މަ ފްހޫ މު ގެ އިތުރުން ޤާނޫނުގައި ބަޔާންވެފައިވާ ހަމަތާ
އެއްގޮތަށް މައުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަންވެސް ކަށަވަރުކޮށްދީފައި ނުވުން، ދުސްތޫރީ ގޮތުން ސަލްބީ ޙައްޤު ތަކެއްގެ ގޮތުގައި
ސިފަކޮށް، ޤާނޫނުއަސާސީ އިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤުތައް fundamental rights))އަށް އުނިކަން އައިސް
އެޙައްޤުތައް މަޙްރޫމްވެގެން ދިއުމުގެ ފުރުޞަތު އިންތިހާއަށް ބޮޑަށް ވުޖޫދުވެގެން ގޮސްފައިވުން؛
4.8.6.1 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށު ކައުންސިލަށް
މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ނެގުނު ވޯޓުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި N6-1))އަށް ވޯޓުލުމަށް ތ.ކަނޑޫދޫ
ކުދިމާގޭ ޢާއިޝަތު ޝާޢިރާ ގޮވައިގެން އައި ތ.ކަނޑޫދޫ އިރުދޭމާގޭ ޔޫސުފް ޙުސައިން އަކީ، ވޯޓުކަރުދުާހގައި
ފާހަގަޖެހުމަށް ޖިސްމާނީ ގޮތުން ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރި މީހެއްކަމަށް ބަލައިގެން ޔޫސުފް ޙުސައިންގެ ވޯޓު ކަރުދާހުގައި
ފާހަގަޖެހުމަށް ޢާއިޝަތު ޝާޢިރާއަށް ހުއްދަ ދީފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބާޔާންކުރެވިގެން އަދި އެކަން
ސާބިތުކުރުމަށް ހެއްކާވެސް އެކު، އިންތިޚާބާބެހޭ ޤާނޫނުތަކާއި ޤާވާޢިދުތަކުގެ ތެރެއިން ލިބިގެންވާ ޙައްގެއްގެ
ބޭނުންކޮށްގެން ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމްގެ ފަރާތުން އެޝަކުވާ އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް، 2021 އޭޕްރީލް 10
ވަނަ ދުވަހުގެ މެންދުރު 13:43 ގައި ލިބި ރެޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވާކަން އެކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު & ECB/LCE
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

43 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
WDCE/2020/EC/01 ސްލިޕް އިންނާއި މުޙައްމަދު އާދަމް ހުށައެޅި ޝަކުވާ ފޯމާއި އެފޯމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ހެކިތަކުން އެނގިގެންދާއިރު،
4.8.6.2 އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު WDCE/2020/EC/01 & ECB/LCE ސްލިޕް އިން އެކޮމިޝަނަށް
ބަލައިގެންފައިވާ ޝަކުވާއާ ގުޅިގެން އެކޮމިޝަނުން ޢަމަލުކުރި ގޮތް މުޙައްމަދު އާދަމްއަށް އެކޮމިޝަނުން އަންގާފައިވަނީ،
އިންތިޚާބުގެ ދާއިމީ ނަތީޖާވެސް އިޢުލާނުކޮށް ނިންމުމަށްފަހުގައި، 2021 އޭޕްރީލް 27 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭގެ 10:16
ގައި ކަން، މުޙައްމަދު އާދަމް ޝަކުވާ ހުށައެޅި މެއިލް com.gmail@malas.kandoodhooއަށް އިލެކްޝަންސް
ކޮމިޝަންގެ mv.gov.elections@infoމެއިލް އިން ފޮނުވާފައިވާ އީމެއިލް އެނގިގެންދާއިރުއާއި،
4.8.6.3 އެމެއިލާއެކު އެއްކަރުދާސްކޮށްފައިވާ އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު 21(NECB/LCE&WDCE/2020/92
އޭޕްރީލް (2021 "މައްސަލަ/ޝަކުވާ ޖަވާބު" ގައި އެޝަކުވާއާ ގުޅިގެން ގޮތްނިންމާފައިވަނީ ޝަކުވާ ހުށައެޅި ދުވަސް
ކަމުގައިވާ 2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހުގައިކަން ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، ޝަކުވާއާމެދު ގޮތް ނިންމިކަމަށް ބުނާ
ތާރީޚުންފެށިގެން 10 ވަރަކަށް ދުވަސްފަހުން ޝަކުވާގެ ނިންމުން އެކުލަވާލައި ސޮއިކޮށްފައިވުމުންނާއި، ޝަކުވާ ހުށައެޅި
ދުވަހުން ފެށިގެން 17 ދުވަސް ފާއިތުވެގެންދިޔައިރުވެސް ޝަކުވާގެ ޖަވާބު، ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008
(އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ބާރުލިބިގެން "ޤާނޫނު" އެއްގެ މަފްހޫމުގައި
އެކުލަވާލެވިފައިވާ ޤަވާޢިދު ނަމްބަރު -48R2020/(އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ގަވާއިދު(47 ވަނަ މާއްދާގެ)ބ(ގައި،
އިންތިޚާބާބެހޭ ގޮތުން ހުށައަޅާ މައްސަލައާ މެދު ޢަމަލުކުރެވުނު ގޮތް މައްސަލަ ހުށައެޅި ފަރާތައް، އެމައްސަލަ ހުށައެޅި
ތާރީޚުންފެށިގެން 05 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ލިބޭނެގޮތް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ހަމަޖައްސަންވާނެކަމަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވާކުރުމާއި ޚިލާފަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަން އެނގިގެންދާއިރު، ތ.ކަނޑޫދޫ
ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށްޓަށް ވޯޓުނެގުމުގައި ޢަމަލުކޮށްފައިވާ ގޮތާ
ގުޅިގެން ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމް ހުށައެޅި އިންތިޚާބީ ޝަކުވާބެލުމުގައި އިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން، ޤާނޫނުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިޖުރާއާތުތައް ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދާއެއްގޮތަށް އަދާކޮށް ފުރިހަމަކޮށްފައި ނުވާކަން އެނގިގެންދެއެވެ.
4.8.6.4 އަދި، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު 21(NECB/LCE&WDCE/2020/92 އޭޕްރީލް (2021
"މައްސަލަ/ޝަކުވާ ޖަވާބު" ގެ ނިންމުމުގައި؛
2021" އެޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބާއި އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ
ކޮމިޓީގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި ތ.ކަނޑޫދޫ އިރުދޭމާގެ، ޔޫސުފް ޙުސައިންއަށް ވޯޓު ކަރުދާހުގައި ފާހަގަ ޖެހުމަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

44 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ޖިސްމާނީގޮތުން ނުކުޅެދިގެންވާ މީހެއްކަމަށް ކަނޑައަޅާ ކަރުދާހުގައި ފާހަގަ ޖެހުމަށް ހުއްދަދީފައިވާކަމަށްބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ
ޝަކުވާއާ ގުޅިގެން މި ބިއުރޯއިން ބެލިބެލުމުން، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަންބަރު ވޯޓު ފޮށި (6.1N(ގެ "ކަން ހިނގާދިޔަގޮތުގެ
ރިޕޯޓު" އިން ޔޫސުފް ޙުސައިން ގެ ޢުމުރުކީ 79 އަހަރު ކަން އެނގެން އޮތުމުން، ގަވާއިދު ނަންބަރު: 6 /2020R-(ލޯކަލް
ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގަވާއިދު(ގެ 40 ވަނަ މާއްދާގެ)ހ(ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "މުސްކުޅިވެ
ގައިބާރު ދެރަވުމުގެ ސަބަބުން އެ މީހެއްގެ އަތުން ވޯޓު ކަރުދުާހގައި ފާހަގައެއް ޖެހޭވަރު ނުވާ މީހުން" ގެ ޝަރުޠު ޔޫސުފް
"
ޙުސައިން ގެ ފުރިހަމަވާކަން އެނގޭކަމާއި...
މިފަދައިން ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށް، ޔޫސުފް ހުސައިންގެ ވޯޓުކަރުދާހުގައި ފާހަގަޖެހުމުގައި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް
ޢާއިޝަތު ޝާޢިރާއަށް ހުއްދަދީފައިވަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށްކަމަށް ނިންމި ނިންމުން ބިނާކޮށްފައިވަނީ، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަންބަރު
ވޯޓު ފޮށި (6.1N(ގެ "ކަން ހިނގާދިޔަގޮތުގެ ރިޕޯޓު" ގައި ޔޫސުފް ޙުސައިންގެ ޢުމުރަކީ 79 އަހަރުކަން އެނގެން އޮތުމުގެ
މައްޗަށް އެކަނި ބިނާކޮށް، މުސްކުޅިވެ ގައިބާރު ދެރަވުމުގެ ސަބަބުން އެ މީހެއްގެ އަތުން ވޯޓު ކަރުދާހުގައި ފާހަގައެއް ޖެހޭވަރު
ނުވާ މީހެއްގެ ޝަރުޠު ޔުސުފް ޙުސައިންގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވާކަމަށް ކަނޑައަޅައިގެންކަން އެނިގެންދާއިރު،
4.8.6.5 ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ޤަވާޢިދުގެ 40 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 3 ވަނަ ނަމްބަރާއި، ޤަވާއިދު ނަމްބަރު
-48R2020/(އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤަވާޢިދު(ގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ)ށ(ގައިވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެޝަރުތު
ނުވަތަ ޙާލަތުގައި، ދެ އުންޞުރެއް ފުރިހަމަވާންޖެހޭނެކަމާއި އަދި އެ ދެއުންޞުރަކީ މުސްކުޅިވުމުގެ އިތުރުން މުސްކުޅިވެ
ގައިވާރުދެރަވުމުގެ ސަބަބުން އެމީހެއްގެ އަތުން ވޯޓު ކަރުދުާހގައި ފާހަގައެއް ޖެހޭވަރު ނުވުންކަން، ޤާނޫނީ ހަމަތަކުން
ވިސްނާއިރު އެއްވެސް ސުވާލެއް ނެތްމިންވަރަށް އެނގޭކަމާއި، އަދި ޢުރުފީ (އާދަކާދައިގެ) ހަމަތަކުން ވިސްނި ނަމަވެސް
ޢުމުރުން ދުވަސްވުމަކީ އޭގެ ޒާތުގައި އަމިއްލަ އަތުން ފާހަގަ ނުޖެހޭނެ ސަބަބެއް ނޫންކަން އެނގޭކަމާއި،
4.8.6.6 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ފޮށްޓަށް ވޯޓުލީ ޢުމުރުން ދުވަސްވީ އެހެންމީހުންކަމުގައިވާ؛ ތ.ކަނޑޫދޫ ފިނިވާގެ، ޚަދީޖާ ޢަލީ
ގެ ޢުމުރަކީ 80 އަހަރުނަމަވެސް އޭނާވެސް ވޯޓުލާފައިވަނީ އެހީތެރިއަކު ނެތި އަމިއްލައަށްކަމާއި، އަދިހަމަ، ޢުމުރުން
76 އަހަރުގެ، ވީލްޗެއަރގައި އިންނަ ވީލްޗެއަރގައި ވޯޓުވެސްލާންވެސް ގެންދިޔަ، ތ.ކަނޑޫދޫ މޭވާގަސްދޮށުގޭ
ޢަބްދުއްރަޙްމާން އާދަމް އަކީ ޢުމުރުން ދުވަސްވުމުގެ އިތުރުންވެސް ބަލިޙާލަތުގެ ސަބަބުންވެސް އަމިއްލައަށް ހިނގައި
ބިނގައި ނޫޅެވޭ މީހަކަށްވެ، ވޯޓުކަރުދާހުގައި ފާހަގަޖެހުމަށް އެހީތެރިއަކަށް އެދުމުންވެސް، އެފުރުޞަތު ދީފައި ނުވުމުން
ވޯޓުކަރުދުާހގައި ފާހަގަޖަހާފައިވަނީ އޭނާ އަމިއްލައަށް ކަމުގައި ވީހިނދުވެސްމެ، ގަވާއިދު ނަންބަރު (2020/R-6 ލޯކަލް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

45 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގަވާއިދު(ގެ 40 ވަނަ މާއްދާގެ)ނ(ގައާއި އަދި
(އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ގަވާއިދު) ގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ނައްޞުންވެސް، ވޯޓުކަރުދުާހގައި ފާހަގަޖެހުމުގައި
ޖިސްމާނީގޮތުން ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރި މީހެއްކަމަށް ބަލައިގެން، ވޯޓުކަރުދުާހގައި އަމިއްލައަށް ފާހަގަޖެހޭވަރުގެ މީހަކަށް،
ވޯޓުކަރުދުާހގައި ފާހަގަޖެހުމުގައި އެހީތެރިއަކު ބޭނުންކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ވޯޓުލާ މަރުކަޒުގެ ވެރިޔާ ދީގެން ނުވާނެކަމަށް
ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުރުމާއި ޚިލާފަށްކަން އެނގިގެންދާހިނދުއާއި،
4.8.6.7 އަދި، 2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށު
ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ނެގުނު ވޯޓުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި N6-1))އަށް ވޯޓުލުމަށް
ތ.ކަނޑޫދޫ ކުދިމާގޭ ޢާއިޝަތު ޝާޢިރާ ގޮވައިގެން އައި ތ.ކަނޑޫދޫ އިރުދޭމާގޭ ޔޫސުފް ޙުސައިން އަކީ، ވޯޓުކަރުދުާހގައި
ފާހަގަޖެހުމަށް ޖިސްމާނީ ގޮތުން ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރި މީހެއްކަމަށް ބަލައިގެން ޔޫސުފް ޙުސައިންގެ ވޯޓު ކަރުދާހުގައި
ފާހަގަޖެހުމަށް ޢާއިޝަތު ޝާޢިރާއަށް އެވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާ ހުއްދަ ދީފައިވުމުން ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާ ގެ މިޢަމަލާގުޅިގެން
މުޙައްމަދު އާދަމްގެ ފަރާތުން ޤާނޫނުގައިބަޔާންވެފައިވާ ގޮތަށް ވެރިޔާއަށް ޝަކުވާހުށައަޅުމުން ވެރިޔާދިން ޖަވާބާވެސްއެކު،
ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)އަށް ވޯޓުލުމަށް ތ.ކަނޑޫދޫ ކުދިމާގޭ ޢާއިޝަތު ޝާޢިރާ ގޮވައިގެން އައި
ތ.ކަނޑޫދޫ އިރުދޭމާގޭ ޔޫސުފް ޙުސައިން އަކީ، ވޯޓުކަރުދާހުގައި ފާހަގަޖެހުމަށް ޖިސްމާނީ ގޮތުން ނުކުޅެދުންތެރިކަން
ހުރި މީހެއްކަމަށް ބަލައިގެން ޔޫސުފް ޙުސައިންގެ ވޯޓު ކަރުދާހުގައި ފާހަގަޖެހުމަށް ޢާއިޝަތު ޝާޢިރާއަށް އެވޯޓު ފޮށީގެ
ވެރިޔާ ހުއްދަ ދީފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބާޔާންކުރެވިގެން، އަދި އެކަން ސާބިތުކުރުމަށް، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު
ވޯޓުފޮށީގެ ކަންކަން އޮބްޒާވްކުރުމަށް ހުއްދަދެވިފައިވާ މިނިވަން މޮނިޓަރަކާއެކު އެހެން ފަރާތެއްވެސް ހެކިބަސްދޭނެ
ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި ހިމަނައިގެން ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމް ހުށައަޅައި އެކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު ECB/LCE
10 (&WDCE/2020/EC/01 އޭޕްރީލް (2021 ސްލިޕް އިން އެ ޝަކުވާ ބަލައިގެންކަން މުޙައްމަދު އާދަމް އަށް
އަންގާފައިވާ ޝަކުވާއާ ގުޅިގެން ކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު 3004498 ފޯނުން ހެކި ޢުމަރު ޢަރީފްގެ 9633588 ނަމްބަރު
ފޯނަށް 2021 އޭޕްރީލް 15 ވަނަ ދުވަހު ހެނދުނު 11:09 ގައި ގުޅުމުން ޢުމަރު ޢަރީފް ފޯނަށް ޖަވާބުދިނުމާގުޅިގެން،
ތ.ކަނޑޫދޫ ވޯޓުފޮށްޓާ ގުޅިގެން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅިފައިވާ އިންތިޚާބީ ޝަކުވާގެ މައްސަލައެއްގައި
ހެއްކެއްގެ ގޮތުގައި ޢުމަރު ޢަރީފް ހުށައަޅާފައިވާތީ ޢުމަރު ޢަރީފްގެ ބަޔާނެއް ނަގަން ބޭނުންވާކަމާއި، އަދި އެކަމަށްޓަކައި
ހަމަ އެދުވަހުގެ މެންދުރުފަހު 2 ޖަހާކަންހާއިރު ގުޅާނެކަމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ބުނުމަށްފަހުގައި އަދިއަދަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

46 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ދާންދެންވެސް ޚަބަރެއްވެސް ވެފައިނުވެމެ، އެއްވެސް ހެއްކެއްގެ ބަޔާނެއް ކީއްކުރަން ބަހެއްވެސް ހޯދުމަކާއި ނުލައި،
މުޙައްމަދު އާދަމް ހުށައެޅި މިޝަކުވާއާ ގުޅިގެން އެކޮމިޝަނުން މައްސަލަ ބަލައި ނިންމާފައިވާއިރުއާއި،
4.8.6.8 އިންތިޚާބީ އެޝަކުވާ ބަލައި ނިންމާފައިވަނީ، އެޝަކުވާ ހުށައެޅުނު ދުވަސްކަމުގައިވާ 2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ
ދުވަހުގައިކަމަށްވެސް، މައްސަލަ ބަލައި ނިންމި ގޮތް މުޙައްމަދު އާދަމަށް އަންގައި 2021 އޭޕްރީލް 27 ވަނަ ދުވަހުގެ
ރޭ 10:01 ގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ info@elections.gov.mv އިން މުޙައްމަދު އާދަމްގެ
malas.kandoodhoo@gmail.com އީމެއިލަށް ފޮނުވާފައިވާ އެކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު ނަންބަރު
21(NECB/LCE&WDCE/2020/92 އޭޕްރީލް (2021 "ޝަކުވާ/ މައްސަލައިގެ ޖަވާބު" ގައި ބަޔާންކޮށްފައި
ވީނަމަވެސް، ޝަކުވާއާ ގުޅިގެން ހެކިންނަށް ގުޅާފައިވަނީ މައްސަލަ ނިމުނު ތާރީޚުކަމަށް އެޖަވާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހުގެވެސް 05 ދުވަސް ފަހުން 2021 އޭޕްރީލް 15 ވަނަ ދުވަހުގައި ކަންވެސް ޚުދު
އެޖަވާބުންވެސް އެނގިގެންދާހިނދު، އެޝަކުވާ ބަލައި ގޮތް ނިންމާފައިވަނީ މައްސަލަ ހުށައެޅި ފަރާތުން ހެކިބަސްދިނުމަށް
ހުށައެޅި ހެކިންގެ ހެކިބަހެއް ޤަޞްދުގައި ނެގުމަކާއި ނުލައި، އަދި ޤާނޫނީ އިލްތިޒާމުތަކުން ބޭރުން ތައްޔާރުކުރުމުގެ
ސަބަބުން، ހުށައެޅޭ ޝަކުވާތައް ފައިޞަލާކުރުމުގައި މުސްތަނަދަކަށް ބެލުމުގެ މަޝްރޫޢީ އޯތެންޓިސިޓީ ގެއްލިފައިވާ
"ކަންހިނގާދިޔަ ގޮތުގެ ރިޕޯޓް" އެއްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ޝަކުވާއާ މެދު ޤާނޫނީ ނިންމުމެއް ބިނާކުރުމަށް ވަހުމެއްމެނުވީ
ނުމެލިބޭ ބަޔާންކުރުމަކަށް އެކަނިމެ ބިނާކޮށް، އެ ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރި ފަރާތަށް ނިޞްބަތްވާގޮތައް ހުށައެޅުނު ޝަކުވާއާމެދު
ގޮތް ނިންމާފައިވުމަކީ، އިންތިޚާބުގެ ވޯޓު ނެގެމުންދިޔައިރު މުޙައްމަދު އާދަމް ހުށައެޅި ޝަކުވާބެލުމުގައި އިޖްރާއީ
ޢަދުލުވެރިކަމުގެ އިތުރުން މައުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަންވެސް ކަށަވަރުކޮށްދީފައި ނުވުންކަން އެނގިގެންދާއިރު،
4.8.6.9 އަދިހަމަ، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން ހޮވުމަށް 2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވި އިންތިޚާބާބެހޭ
ގޮތުން، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮއްޓާ ގުޅިގެންވެސް، އެވޯޓު ފޮށީގެ ބާޠިލު ވޯޓު ކަނޑައަޅައި ގުނާފައިވާގޮތާއި،
ވޯޓުތައް ގުނައި ޢަދަދުކޮށްފައިވާ ގޮތާއި، ޖުމްލަ ވޯޓު ކަރުދުާހގެ ޢަދަދާއި، ކައުންޓަރ ފޮއިލްގެ ޢަދަދާއި، ބާކީ ކަރުދުާހގެ
ޢަދަދު ދާއިރާތައް ވަކިން ހާމަކޮށްދީފައި ނުވުމުންނާއި، ވޯޓުކަރުދުާހގެ ޢަދަދާބެހޭގޮތުން ވޯޓު ގުނަމުންދިޔަ އިރު އުފުލި
ޝަކުވާއާ ގުޅިގެން ވެރިޔާ ހާމަކުރި ޢަދަދުތަކަށްބަލާއިރު، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ފޮށީގެ ޖުމްލަ ކައުންޓަރ ފޮއިލްގެ
ޢަދަދާއި ބާކީ ވޯޓުކަރުދާހުގެ ޢަދަދުކަމަށް ބުނެދިން ޢަދަދުތަކަށްބަލާއިރު 5 ވޯޓު ކަރުދާހަކާމެދު ސުވާލުއުފެދޭއިރުއާއި،
ފާސްދޫކުރެވިފައިވާ ފަރާތްތަކަށްވެސް ފާހަގަ ފެންނަ ހިސާބަށްވުރެ ދުރުން، ކަރުދާސް ދެއްކުމެއްނެތި އަމިއްލައަށް
ގުނުމަށްފަހު ސްލައިޑެއްގޮތައް ކަރުދާސް ދައްކާލަމުން ގުނަމުން ދިއުމާއި، ގުނުން ލަސްވަނީކަމަށްބުނެ ރަނގަޅަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

47 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ކަރުދާސްތައް ދައްކާފައިނުވާއިރު، ސާފުކުރެވިފައިވާ ވަގުތީ ނަތީޖާއަށް ބަލާއިރު؛ ކައުންސިލް މެމްބަރުކަމަށް ވާދަކުރި
މެމްބަރުން (ފިރިހެން އަންހެން އެއްކޮށް) ގެ ބައިން 2 ވަނައަށް އެންމެ ގިނަ ވޯޓުލިބުނު ކެނޑިޑޭޓް ނައުޝާދު ޢަބްދުاله
އާއި 3 ވަނަ އަށް އެންމެ ގިނަ ވޯޓުލިބުނު، ޝަކުވާ ހުށައެޅި ކެންޑިޑޭޓްގެ، މުޙައްމަދު އާދަމާ ދެމެދުގައިވަނީ އެންމެ
7 (ހަތެއް) ވޯޓުގެ ކުޑަ ފަރަގެއްކަމަށްވާއިރުއާއި، އަދި ކައުންސިލް މެމްބަރުންގެ ތެރެއިން އަންހެނުންނަށް
ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ ގޮނޑިއަށް ވާދަކުރި ކެނޑިޑޭޓުންގެ ތެރެއިން 2 ވަނައަށް އެންމެ ގިނަ ވޯޓުލިބުނު ފަރީޝާ ޢަބޫބަކުރާއި
ޝަކުވާހުށައެޅި ސިފްނާ ޢަބްދުاله އާ ދެމެދުގައިވަނީ އެންމެ 6 (ހައެއް) ވޯޓުގެ ތަފާތެއްކަމަށްވާއިރު، އެ ދެކެނޑިޑޭޓުންގެ
އަސާސީ ޙައްޤައް އުނިކަން އައިސް އެޙައްޤުން މަޙްރޫމްވެގެން ދިއުމުގެ ފުރުޞަތު އިންތިހާއަށް ބޮޑު ކަމަށް ބަޔާންކޮށް،
ހެކިބަސްދޭނެ ޝަފަވީ ހެކިންގެ ގޮތުގައި، ކެނޑިޑޭޓުން ވާދަކުރި ސިޔާސީ ޕާޓީގެ އޮބްޒާވަރު ތ.ކަނޑޫދޫ ބަގީޗާގެ
މުޙައްމަދު ޢަރީފް އާއި ކެނޑިޑޭޓްގެ މަންދޫބު ތ.ކަނޑޫދޫ ބްލޫރޯޒް ސައްފާން މުޙައްމަދުގެ އިތުރުން މީޑިއާގެ
މޮނިޓަރެއްކަމުގައިވާ ތ.ކަނޑޫދޫ ފަށުވިމާގޭ ޢަލީ މާހިރު، ހެކިބަސްދޭ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި ހިމަނައިގެން، އަދި 3 ވީޑިއޯ
ކްލިޕް ހެކީގެގޮތުގައިވެސް ހުށައަޅައިގެން، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ޝަކުވާ ހުށައަޅާފައި ވީނަމަވެސް،
4.8.6.10 ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމްގެ ފަރާތުން 2021 އޭޕްރީލް 11 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭގެ ދަންވަރު 12:30 ގައި އެޝަކުވާ
ކޮމިޝަނަށް ހުށައަޅާފައިވާކަން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން އިން އެޝަކުވާ ރެޖިސްޓްރީކޮށް ދޫކޮށްފައިވާ އެކޮމިޝަންގެ
ނަމްބަރު WDCE/2020/EC/06 & 12(ECB/LCE އޭޕްރީލް (2021 ސްލިޕް އިން ކަށަވަރުވާ
ޝަކުވާއާގުޅިގެން އެކޮމިޝަނުން ނިންމި ގޮތް މުޙައްމަދު އާދަމްއަށް އަންގާފައިވަނީ، ޝަކުވާ ހުށައެޅިތާ 11
ދުވަސްފަހުން، 2021 އޭޕްރީލް 22 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭގެ 12:44 ގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ އީމެއިލް
info@elections.gov.mv އިން މުޙައްމަދު އާދަމްގެ އީމެއިލް malas.kandoodhoo@gmail.com އަށް
ފޮނުވާފައިވާ އެކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު ނަންބަރު 17(NECB/LCE&WDCE/2020/133 އޭޕްރީލް (2021
"ޝަކުވާ/ މައްސަލައިގެ ޖަވާބު" އިން ކަމުގައިވާއިރު، ކެނޑިޑޭޓް ސިފްނާ ޢަބްދުاله ގެ ފަރާތުން 2021 އޭޕްރީލް 11
ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭގެ ދަންވަރު 01:30 ގައި އެޝަކުވާ ކޮމިޝަނަށް ހުށައަޅާފައިވާކަން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން އިން
އެޝަކުވާ ރެޖިސްޓްރީކޮށް ދޫކޮށްފައިވާ އެކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު WDCE/2020/EC/07 & 12(ECB/LCE
އޭޕްރީލް (2021 ސްލިޕް އިން ކަށަވަރުވާ ޝަކުވާއާ ގުޅިގެން އެކޮމިޝަނުން ނިންމި ގޮތް ސިފްނާ ޢަބްދުاله އަށް
އަންގާފައި ވަނީ، 2021 އޭޕްރީލް 29 ވަނަ ދުވަހުގެ ހަވީރު 3:12 ގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ އީމެއިލް
info@elections.gov.mv އިން ސިފްނާ ޢަބްދުاله ގެ އީމެއިލް uk.sifna@gmail.com އަށް ފޮނުވާފައިވާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

48 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
އެކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު ނަންބަރު 20(NECB/LCE&WDCE/2020/136 އޭޕްރީލް (2021 "ޝަކުވާ/
މައްސަލައިގެ ޖަވާބު" އިން ކަމުގައިވާއިރު، އިންތިޚާބާބެހޭ މިޝަކުވާތަކާ ގުޅިގެން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން
ޢަމަލުކޮށްފައިވަނީ، ޝަކުވާބެލުމުގައި ޢަމަލުކުރަން ޤާނޫނުން އެކޮމިޝަނާ މަތިކޮށްފައިވާ އިލްތިޒާމްތަކާ ޚިލާފަށް، އިޖްރާއީ
ޢަދުލުވެރިކަން ނެތިގެންދާގޮތަށްކަން އެނގިގެންދާއިރުއާއި،
4.8.6.11 އަދި، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން ހޮވުމަށް 2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވި އިންތިޚާބާބެހޭ ގޮތުން ،
ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮއްޓާ ގުޅިގެން ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމާއި އަދި ކެނޑިޑޭޓް ސިފްނާ ޢަބްދުاله،
ހެކިބަސްދޭނެ ޝަފަވީ ހެކިންގެ ގޮތުގައި، ކެނޑިޑޭޓުން ވާދަކުރި ސިޔާސީ ޕާޓީގެ އޮބްޒާވަރު ތ.ކަނޑޫދޫ ބަގީޗާގެ
މުޙައްމަދު ޢަރީފާއި، ކެނޑިޑޭޓްގެ މަންދޫބެއްކަމުގައިވާ ތ.ކަނޑޫދޫ ބްލޫރޯޒް ސައްފާން މުޙައްމަދުގެ އިތުރުން މީޑިއާގެ
މޮނިޓަރެއްކަމުގައިވާ ތ.ކަނޑޫދޫ ފަށުވިމާގޭ ޢަލީ މާހިރު، ހެކިބަސްދޭ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި ހިމަނައިގެން އަދި 3 ވީޑިއޯ
ކްލިޕް ހެކީގެގޮތުގައިވެސް ހިމަނައިގެން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި މި ޝަކުވާތަކާ ގުޅިގެން އެކޮމިޝަނުން
މައުޞޫޢީ ގޮތުން ގޮތް ނިންމައި، ވޯޓު އަލުން ގުނަންނުޖެހޭކަމަށް ކަނޑައަޅުން ބިނާކޮށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކަކީ،
ވާޤިޢީ ޙަޤީޤަތާއި ޚިލާފަށް އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ޚިލާފަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކެއްކަން ޚުދު އިލެކްޝަންސް
ކޮމިޝަން އިން އެޝަކުވާއާ ގުޅިގެން މުޙައްމަދު އާދަމަށާއި ސިފްނާ ޢަބްދުاله އާ، ކިތާބީ މުސްތަނަދުގެ ގޮތުގައި ބެލެވޭނެ
ގޮތަށް، ކޮށްފައިވާ މުޢާމަލާތްތަކުން އެނގިގެންދެއެވެ. އެހެނީ؛
- މުޙައްމަދު އާދަމް ހުށައެޅި ޝަކުވާތަކާ ގުޅިގެން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ނިންމެވި ގޮތް އެކޮމިޝަންގެ
ނަންބަރު 17(NECB/LCE&WDCE/2020/133 އޭޕްރީލް (2021 "ޝަކުވާ/ މައްސަލައިގެ ޖަވާބު" ގައި،
އެކޮމިޝަނުގެ ނިންމުން ބިނާކުރި ސަބަބުތައް ބަޔާންކުރުމުގައި؛
"ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާ ތ.ކަނޑޫދޫ ރާސްޕަރީގެ، ޢަޒުމާ ޢުމަރު (086715A(އަށް ގުޅައި، މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރުމުން ވޯޓުނެގުމުގެ
މަރުޙަލާ އަދި ވޯޓުގުނުމުގެ މަރުޙަލާގައިވެސް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޝަކުވާއެއްކޮށްފައި ނުވާކަމަށާއި، ބާޠިލު ވޯޓާއި ޞައްޙަ
ވޯޓު ކަނޑައަޅައި، ގުނާފައިވާނީ ހާޒިރުވެތިބި އެންމެންނަށް ފެންނާނެހެން ހާމަކަންބޮޑު ގޮތެއްގައިކަމަށާއި، ބާޠިލުވޯޓާ ގުޅިގެން
އެއްވެސް ޝަކުވާއެއް ލިޔުމުން ނުވަތަ އަނގަބަހުންވެސް ހުށަހެޅިފައި ނުވާކަމަށް ބުނެފައިވާކަމަށާއި،"
މިފަދައިން އަދި، ސިފްނާ ޢަބްދު اله ހުށައެޅި ޝަކުވާތަކާ ގުޅިގެން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ނިންމެވި ގޮތް އެކޮމިޝަންގެ
ނަންބަރު 20(NECB/LCE&WDCE/2020/136 އޭޕްރީލް (2021 "ޝަކުވާ/ މައްސަލައިގެ ޖަވާބު" ގައި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

49 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
"މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން އިތުރު މަޢުލޫމާތު ހޯދުމަށްޓަކައި ވޯޓުލާ މަރުކަޒުގެ ވެރިޔާ، ރާސްޕަރީގެ / ތ.ކަނޑޫދޫ، ޢަޒުމާ
ޢުމަރު (086715A(އަށް، ފޯނުން ގުޅައި މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރެވުނުކަމާއި، އެގޮތުން، ވޯޓުގުނުމުގެ މަރުޙަލާގައި އެއްވެސް
ފަރާތަކުން ޝަކުވާއެއްކޮށްފައި ނުވާކަމަށާއި، ބާޠިލުވޯޓާއި ޞައްޙަވޯޓު ކަނޑައަޅައި، ގުނާފައިވާނީ ހާޒިރުވެތިބި ފަރާތްތަކަށް
"
ފެންނާނެހެން ހާމަކަންބޮޑު ގޮތެއްގައިކަމަށް އޭނާ ބުނެފައިވާކަމާއި،
މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމްގެ ފަރާތުން
2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހުގެ 13:43 ގައި (ވޯޓުނަގަމުން ގެންދިޔަ ހިނދު) އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ލިޔުމުން
ޝަކުވާ ހުށައަޅާފައިވާކަން އެކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު WDCE/2020/EC/01 & ECB/LCE ސްލިޕް އިން
ކަށަވަރުވާއިރުއާއި، ހުށައަޅާފައިވާ އެޝަކުވާގައި، ވޯޓުލާ މަރުކަޒުގެ ވެރިޔާއަށް ޝަކުވާ ހުށައެޅުމަށް ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ގޮތަށް އަނގަބަހުން ހުށައަޅާފައިވާކަންވެސް ސާފުކޮށް އެޝަކުވާގއި ބަޔާންކޮށްފައި ވުމުންނާއި، ވޯޓުފޮށީގެ ވެރިޔާ ދީފައިވާ
މައުލޫމާތަކީ ޙަޤީޤަތާއި ޚިލާފަށް ދީފައިވާ މައުލޫމާތުކަން، ސަބަބުވެރި އިންސާނެއްގެ ވިސްނުމުން ވިސްނިނަމަވެސް
އެނގިގެންދާއިރުއާއި، އަދި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި N6.1))ގެ ވޯޓު ގުނަން ފެށުމުގެ ކުރިން ބާޠިލު ވޯޓުކަރުދާސްތައް
ވަކިކޮށް، އެފޮށްޓަށްލާފައިވާ ވޯޓު ކަރުދާސްތަކުގެ ތެރެއިން ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލަށް ނިޞްބަތްވާ 5 ވޯޓް ކަރުދާހަކީ، މުޅި
ވޯޓު ކަރުދާސް ބާޠިލު 5 ވޯޓު ކަރުދާސްގޮތުގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުންގެ ފަރާތުން އެފޮއްޓާ ޙަވާލުވެހުރި އިސްވެރިޔާ
ކަނޑައެޅުމަށްފަހުގައި، ވޯޓުގުނި ތަނުގައި ޙާޟިރުވެތިބި ކެނޑިޑޭޓުންނަށާއި ކެނޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންގެ އިތުރުން
އޮބްޒާވަރުންނާއި މޮނިޓަރުން އަދި ޢާންމުންނަށް އެކަރުދާސްތައް ވެރިޔާ ފުރަތަމަ ދައްކާފައިވަނީ 10 ވަރަކަށް ފޫޓު ދުރުގައި
ހުރެގެން ކަމުން އެވޯޓު ކަރުދާސް ބަޠިލުވާންޖެހުނު ސަބަބު އެކަރުދާހުގައި ވާކަން ނުވަތަ ނޫންކަންވެސް ޙާޞިރުވެތިބި މީހުންނަށް
ނޭނގޭކަމަށްބުނެ އަޑުގަދަކުރަން ފެށުމުން، އެމޭޒެއްގެ ފަހަތުގައި ހުރެގެން ކުރިން ކަރުދާސްތައް ދެއްކި 2 ފޫޓް ފުޅާ މޭޒުގެ
ކުރިމައްޗަށް (އިތުރަށް 2 ފޫޓު ކައިރިއަށް) ޖެހުމަށްފަހުގައި އެކަރުދާސްކޮޅު ދައްކައި، އެކަރުދާސް ބާޠިލުވެފައިވަނީ ތީރެއް
ކުރަހާފައި އިނދެގެންކަމަށްބުނެ އެކަރުދާހަކީ ބާޠިލު ވޯޓުކަރުދާހެއްކަމަށް ކަނޑައެޅިނަމަވެސް، އެވޯޓު ކަރުދާސްއޮތީ އެގޮތަށް
ކަން ފެނި ދެނެގަނެވޭ ވަރަށް ކައިރިއަށް އައުމަށް ހުންނަން ޖެހޭ ޑިސްޓެންސް ހަމަނުވާކަމަށްބުނެ ވެރިޔާ
ޢުޛުރުވެރިވުމަށްފަހުގައި، ކެނޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންނާއި ކެނޑިޑޭޓުންވެސް އެވޯޓު ކަރުދާސްކޮޅު (ތީރު/ކުރެހުން) ނުފެންނަކަމަށް
ތަކުރާރުކޮށް ބުނަމުން ގެންދަނިކޮށްވެސް، އެވޯޓު ކަރުދާސް ފެންނަވަރަށް ކައިރިއަށްޖެހި ދެއްކުމަކާއި ނުލައި، އަދި ބެލުމުގެ
ފުރުޞަތުވެސް ދިނުމަކާއި ނުލައި، އެކަރުދާސްކޮޅުގައި ކުރެހުމެއް އެބައިންކަމަށް ވެރިޔާ ޢަމިއްލައަށް ބުނެ އެކަރުދާސްކޮޅު
ބާޠިލުކަމަށް ކަނޑައެޅި ބީދައިން ފަހަރަކު ކަރުދާސްކޮޅެއް ބާޠިލުކަމަށް ނިންމައި، އެ 5 ވޯޓުކަރުދާސްކޮޅުވެސް ބާޠިލުކަމަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

50 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ކަނޑައަޅައި، ވޯޓުގުނުން ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވާކަމާއި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށްޓަށްލާފައިވާ ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް
ނިޞްބަތްވާ ދާއިރާގެ ވޯޓުތަކުން 5 ވޯޓުކަރުދާސް އެއްކޮށް ބާޠިލުކަމަށް ކަނޑައެޅުމަށްފަހުގައި ޞައްޙަ ކަރުދާސްތައް ގުނުމުގައި
ވަކިބައިތަކުގެ ބާޠިލުވޯޓާއި އަދި ނުދޭވޯޓުވެސް ކަނޑައަޅުމާއި ކެނޑިޑޭޓުންނަށް ލިބުނުވޯޓު ވޯޓު ވެރިޔާ އެކަނި ގުނައި ޢަދަދުކޮށް،
ލިޔެބަލަހައްޓާފައިވަނީ، އެހިސާބުގައި ހުރެ ދެއްކުމުން ވޯޓުކަރުދާސް އޮތް ގޮތް/ ޖަހާފައިވާ ފާހަގަ ކެނޑިޑޭޓުންނަށް
ނުފެންނަކަމަށް، ވޯޓުގުނި ތަނުގައި ޙާޟިރުވެތިބި ކެނޑިޑޭޓުންނާއި ކެނޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންގެ އިތުރުން އޮބްސާވަރުންނާއި
މޮނިޓަރުން އަދި ޢާންމުންވެސް އަޑުގަދަކޮށް ޝަކުވާ ހުށައެޅި ހިސާބަށް އަނބުރާ ގޮސް އެތަނުގައި ހުރެގެންކަން، އިލެކްޝަންސް
ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާއާއެކު ހެކީގެ ގޮތުގައި ހުށައަޅުނު 002 ނަމްބަރު ވީޑިއޯއިންވެސް ހާމަވާހިނދުމެއެވެ.
- މުޙައްމަދު އާދަމް ހުށައެޅި ޝަކުވާތަކާ ގުޅިގެން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ނިންމެވި ގޮތް އެކޮމިޝަންގެ
ނަންބަރު 17(NECB/LCE&WDCE/2020/133 އޭޕްރީލް (2021 "ޝަކުވާ/ މައްސަލައިގެ ޖަވާބު" ގައި،
އެކޮމިޝަނުގެ ނިންމުން ބިނާކުރި ސަބަބުތައް ބަޔާންކުރުމުގައި؛
" ޝަކުވާ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ހެކީގެ ގޮތުގައި ހުށަހެޅި ތ.ކަނޑޫދޫ ބަގީޗާގެ، މުޙައްމަދު އަރީފް A089917((އާއި،
ތ.ކަނޑޫދޫ ފަށުވިމާގެ، ޢަލީ މާހިރު A153840(،(މިދެފަރާތަށް 2021 އޭޕްރިލް 17 ވަނަ ދުވަހު ގުޅަން
މަސައްކަތްކުރެވުނުކަމާއި، އެ ދެފަރާތުން ފޯނަށް ޖަވާބުދީފައި ނުވާތީ، މިމައްސަލާގައި އެ ދެފަރާތުގެ ބަހެއް ހޯދިފައިނުވާކަމާ"
މިފަދައިން ބުނެފައިވީނަމަވެސް، މުޙައްމަދު ޢަރީފާއި ޢަލީ މާހިރަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު 3004490 ނަމްބަރު
ފޯނުން ގުޅާފައިވަނީ، 2021 އޭޕްރީލް 19 ވަނަ ދުވަހުގެ ޢަޞުރުނަމާދަށް އެދެމީހުން ތިއްބައި ހަވީރު 3:25 އާއި 3:28 އާ
ދެމެދުގެ ވަގުތެއްގައިކަމާއި، އަދި ނަމާދު ނިންމާފައި، 3:50 ގައާއި 3:51 ގައިވެސް މުޙައްމަދު ޢަރީފްގެ ފަރާތުން އެނަމްބަރަށް
ދެފަހަރަކަށް ގުޅާފައި ވީނަމަވެސް އެނަމްބަރަކީ އޮޓަމެޓިކް މެސެޖެއްދޭގޮތަށް އެވަގުތު ހަދާފައިވާ ނަމްބަރެއްކަމުން އެއްވެސް
ފަރާތަކާ ވާހަކަދެއްކިފައި ނުވާކަން، މުޙައްމަދު ޢަރީފްގެ ނަމްބަރު 7858287 ފޯނުގެ ކޯލް ލޮގުން އެނގޭއިރުއާއި، މުޙައްމަދު
އާދަމް ހުށައެޅި ޝަކުވާތަކާ ގުޅިގެން އެކޮމިޝަންގެ ނަންބަރު 17(NECB/LCE&WDCE/2020/133 އޭޕްރީލް
(2021 "ޝަކުވާ/ މައްސަލައި ގެ ޖަވާބު" ގައި، މައްސަލަ ނިންމި ތާރީޚަކީ 2021 އޭޕްރީލް 17 ވަނަދުވަސްކަމުގައި
ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، މުޙައްމަދު އާދަމްގެ ނަމްބަރު 7903198 ފޯނަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން 2021 އޭޕްރީލް
20 ވީ އަންގާރަދުވަހު މެންދުރު 1:43 ގައި ކޮށްފައިވާ މެސެޖްގައިވެސް؛ "ތިޔަ ފަރާތުން ޤައުމީ އިލެކްޝަންސް ކޮމްޕްލެއިންސް
ބިއުރޯއަށް ހުށައަޅުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ތަޙްޤީޤުކުރުމަށްފަހު ޖަވާބެއް އެންގޭނެ ވާހަކަ ދެންނެވީމެވެ" ބަޔާންކޮށް މައްސަލަ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

51 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ތަޙްޤީޤުކުރެވެމުންދާކަމަށް، ޝަކުވާ ހުށައެޅިފަރާތައް އެސްއެމްއަކުން އަންގާފައިވީހިނދުމެ، ޝަކުވާއާ ގުޅިގެން ނިންމި
ނިންމުމުގައި؛ "ޝަކުވާ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ހެކީގެ ގޮތުގައި ހުށަހެޅި ތ.ކަނޑޫދޫ ބަގީޗާގެ، މުޙައްމަދު އަރީފް(089917A(
އާއި، ތ.ކަނޑޫދޫ ފަށުވިމާގެ، ޢަލީ މާހިރު(153840A(، މިދެފަރާތަށް 2021 އޭޕްރިލް 17 ވަނަ ދުވަހު ގުޅަން
"
މަސައްކަތްކުރެވުނުކަމާއި، އެ ދެފަރާތުން ފޯނަށް ޖަވާބުދީފައި ނުވާތީ، މިމައްސަލާގައި އެ ދެފަރާތުގެ ބަހެއް ހޯދިފައިނުވާކަމާ
މިހެން ބުނެފައިވާ ބުނުމަކީ، ޙަޤީޤަތާއި ޚިލާފަށް އަދި ޤަޞްދާއެކު ވެފައިވާ ބޮޑު މިސްފީސެންސް އެއްކަން ހާމަވެގެންދާހިނދުމެ،
4.8.6.12 އަދި، "ޒާތީ އެއްވެސް ތަޢައްޞުބަކާ ނުލައި، އަދި ހަމައެކަނި ކުރިމަތީގައިވާ ހެކީގެ މައްޗަށް ނިންމުންތައް ނިންމުމާއި،
އެކަން ކުރުމުގައި ތިމާގެ މަސައްކަތަށާއި ތިމާގެ ވާޖިބަށް އިޚްލާޞްތެރިވުމާއި ، އިންސާފުވެރިވުމާއި ފަރުވާތެރިވުން؛"
މިއަސާސީ ސުލޫކާއިވެސް ޚިލާފަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ޢަމަލުކޮށް، އިންތިޚާބެއްގެ އިންޓެގްރިޓީ ކަނޑައެޅުމުގައި
ބަލަންޖެހޭ އެއްއަސާސްކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަމްބަރު 2014/SC-SM/15 ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމެވުމުގައި ކަނޑައަޅައި،
މިނިވަން އިންސާފުވެރި އިންތިޚާބުތަކުގައި ފުރިހަމަވުން ލާޒިމުވާ ރުކުންނެއްގެ ގޮތުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަމްބަރު
2013/SC-C/42 ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމެވުގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ؛ ރިވިޔު ނިޒާމުގެ ތެރެއިން އިންތިޚާބީ
ޝަކުވާތަކަށް ޙައްލު ލިބިދެވޭކަން ޔަޤީންކުރުން، މިއަސާސީ ރުކުން، ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށުކައުންސިލަށް މެމްބަރުން
އިންތިޚާބުކުރުމަށް ބޭއްވި އިންތިޚާބުގައި ނަފީވެފައިވާކަން އެނގި ހާމަވާހިނދު، އަދި ވަކިން ޚާއްޞަކޮށް، ހުށައެޅުނު
އެޝަކުވާތައް ބިނާވަނީ ތިންވަނަ ފަރާތުގެ ޢަމަލަކަށް ނުވަތަ ތަޞައްރުފާތަކަށް ނުވެމެ ޚުދު އިންތިޚާބުގެ މަސައްކަތުގައި
ޙަރަކާތްތެރިވާއިރު އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ އޮފިޝަލުންގެ ޢަމަލުތައް އެސުލޫކެއްގެ މަތީގައި ބެހެއްޓުމަށް ޤާނޫނުގައި
ލާޒިމުކޮށްފައިވާ ސުލޫކީ މިންގަނޑުތަކާއި ޚިލާފަށް އެއޮފިޝަލުން ކޮށްފައިވާ ޢަމަލުތަކަކާއި ތަޞައްރުފާތުތަކެއްގެ
މައްޗަށްކަމަށްވާއިރު، އިސްވެބަޔާންވެދިޔަ ދުސްތޫރީ، ޤާނޫނީ އަދި ޝަރުޢީ އުޞޫލީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް، އިންތިޚާބަކީ
މިނިވަން އިންސާފުވެރި އަދި ނަޒާހާތްތެރި އިންތިޚާބަކަށްވުމަށް އަސާސީ ރުކުނެއް ނެތިކޮށް، ކުރިއަށްގެންގޮސްފައިވާ
ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން ހޮވުމަށް ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވާ އިންތިޚާބަކީ ޞައްޙަ އިންތިޚާބަކަށްވާނެ ޝަރުޢީ
އަދި ޤާނޫނީ ހަމައެއް ނޯންނާނެއެވެ.
4.9 ކުރިއަށް އޮތް 5 އަހަރަށް ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލްގެ މެމްބަރުން ހޮވުމަށް 2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ތ.ކަނޑޫދޫ
ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި N6.1))އާ ގުޅިގެން، ޞަލްބީ ޙައްޤުތަކުގެ ގޮތުގައި ދުސްތޫރީ ގޮތުން ޞިފަކޮށްދީ
ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤު މައުޟޫޢުކަމުގައިވާ މިޚުޞޫމަތު ޝަރީޢަތުން ފައިޞަލާކޮށްދެއްވުން ޟަރޫރަތަކަށްވެ
ހިނގައްޖެކަމާއި، އަދި ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި N6.1))އާ ގުޅިގެން އުފެދި، ފައިޞަލާކޮށްދެއްވުން އެދި ހުށައަޅާ މި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

52 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ޚުޞޫމަތުގައި ތަފްޞީލްކޮށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަޤިޢީ ޙަޤާއިޤުތަކާއި facts))ބަޔާންކޮށްދެވިފައިވާ ޤާނޫނީ އަސްބާބުތަކުން
)reasons/causes)، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި N6.1))ގެ ނަތީޖާއަކީ، ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުންބަލާއިރު
ބާޠިލު ނަތީޖާއެއްކަން ހާމަވެގެންދާކަން؛
4.9.1 ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 62 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި؛ އިންތިޚާބެއް
ހިނގަމުންދާއިރު، އެ އިންތިޚާބަކާ ގުޅޭ އެއްވެސް ކަމަކާ ގުޅިގެން ޝަކުވާ ހުށަހަޅަން ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކަށް މި ޤާނޫނުގެ
ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ފަސޭހައިން އެ ޝަކުވާ ހުށަހެޅޭނެ އަދި އެ ޝަކުވާތައް އަވަހަށް ބަލައި ފިޔަވަޅުއެޅޭނެ
ނިޒާމެއް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ޤާއިމުކުރަންޖެހޭނެކަމަށް ބަޔާންކުރުމަށްފަހުގައި، އެފަދަ ޝަކުވާ ހުށައެޅުމުގެ ޙައްޤު
ޤާނޫނީ ގޮތުން، އެ ޤާނޫނުގެ 63 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާ ކޮންމެ ފަރާތަކަށް
ލިބިގެންވާކަމަށް، 62 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއި ރު، އިންތިޚާބުގައި ވޯޓު ލުމުގެ ޙައްޤު ލިބިފައިވާ ކޮންމެ
މީހަކާއި، އިންތިޚާބުގައި ވާދަކުރާ ކޮންމެ ކެންޑިޑޭޓަކީ އެޙައްޤު ލިބިގެންވާ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި، 63 ވަނަ މާއްދާގައި އެންމެ
ފުރަތަމައަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަރާތްތައްކަންވެސް އެނގިގެންދާއިރުއާއި،
4.9.2 ކޮންމެ މީހެއްގެމެ މަދަނީ ޙައްޤުތައް ކަނޑައެޅުމުގައި، ޤާނޫނަކުން ޤާއިމްކޮށްފައިވާ މިނިވަން އަދި މުސްތަޤިއްލު ކޯޓެއްގައި
ނުވަތަ ޓްރައިބިއުނަލެއްގައި އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި، ޢާންމުކޮށް ހުޅުވައިލެވިގެން ބާއްވާ، އަޑުއެހުމެއްގައި
އިންޞާފުން ޝަރީޢަތްކުރެވުމުގެ ޙައްޤަކީ ކޮންމެ މީހަކަށްމެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން
ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤަކަށްވާއިރުއާއި، ކޮންމެ އިންތިޚާބަކާ ގުޅޭގޮތުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ނިންމުމަކާމެދު،
ނުވަތަ އިންތިޚާބެއްގެ ނަތީޖާއަކާމެދު، ނުވަތަ އިންތިޚާބާބެހޭ ކަމެއްގައި ޤާނޫނާއި ޤަވާޢިދާ ޚިލާފަށް ހިނގައިފައިވާ ކަމަށް އެ
ފަރާތަކުން ޤަބޫލުކުރާ ކަމަކާމެދު ޝަކުވާއެއް އޮތްނަމަ އެ ޝަކުވާއަކާމެދު ގޮތެއް ނިންމައިދިނުން އެދި އެ ފަރާތަކުން
ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅިދާނެކަމަށް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 172 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވުމުގެ އިތުރުން، އެފަދައިން
ހުށައެޅޭ ޝަކުވާތަކާމެދު ޢަމަލުކުރާނޭ ގޮތް އިންތިޚާބާބެހޭ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅައިފައި އޮންނާންވާނެކަމަށްވެސް، އެމާއްދާގެ
(ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު،
4.9.3 އަދި، އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނާއި ނުވަތަ އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާއި ނުވަތަ އެ އިންތިޚާބަކާބެހޭ ޚާއްޞަ
ޤާނޫނާއި ނުވަތަ އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް އެއްވެސް ކަމެއް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ކޮށްފިނަމަ، ނުވަތަ
އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނުގެ 62 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅި
ޝަކުވާއަކާ ގުޅިގެން އެ ކޮމިޝަނުން ނިންމި ނިންމުމަކާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭނަމަ، ނުވަތަ އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާއާމެދު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

53 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ހިތްހަމަނުޖެހޭނަމަ، އެ މައްސަލައަކާމެދު ގޮތެއް ނިންމައިދިނުން އެދި އެފަރާތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅިދާނެކަމަށް،
ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 64 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކަނޑައަޅައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރުއާއި، އެގޮތުގެ މަތިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހަޅާނަމަ ސަބަބާއި، ތަފްޞީލާއި
ހެއްކާއެކު އެ އިންތިޚާބެއްގެ ރަސްމީ ނަތީޖާ އިޢުލާންކުރާތާ ގިނަވެގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ހައިކޯޓަށް އެ މައްސަލައެއް ހުށަހަޅަންވާނެކަމަށްވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، ޤާނޫނު ނަމްބަރު 11/2008)އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ
ޢާންމު ޤާނޫނު(ގެ 64 ވަނަ މާއްދާގެ)ހ(ގައި ބުނެފައިވާ 3 ސަބަބުވެސް މިއިންތިޚާބީ މައްސަލައިގައި
ވުޖޫދުވެހިނގައްޖެކަން، މައްސަލައިގެ ސަބަބުތަކުގެ ތަފްސީލީ ބަޔާންކުރުންތަކުން އެނގިގެންދާހިނދު، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލްގެ
މެމްބަރުކަމަށް ވާދަކުރި ދެކެނޑިޑޭޓުންނާއި އަދި އެދާއިރާއަށް ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤުލިބިފައިވާ ފަރާތަކުން ހުށައަޅާ، ދަޢުވާކުރާ
ކެނިޑިޑޭޓުންނަށް ވޯޓުދިން 200 އެއްހައި އިލެކްޓޮރޭޓުން (ޢާންމު ރައްޔިތުން) ގެވެސް ޙައްޤުތަކާ ގުޅިފައިވާ މި އިންތިޚާބީ
މައްސަލަ، ޝަރީޢަތުން ފައިޞަލާކޮށްދެއްވައި، ޢަދުލު އިންޞާފު ކަށަވަރުކޮށްދެނިވި ޤަޟާއީ ޙައްލެއް ނެރެދެއްވުމީ ޝަރުޢީ
އަދި ޤާނޫނީހަމަކަމާމެދު ދެބަސްވެވެން ނެތްކަން ހާމަވެގެންދޭމެއެވެ.
4.9.4 އަދި، ދަޢުވާފޯމުގެ 4.1 ވަނަ ނަމްބަރުން ފެށިގެން 4.8 ގެ ނިޔަލަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ ސަބަބުތަކާއި ވާޤިޢީ
ޙަޤާއިޤުތަކުން، ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުން ހާމަވެ އެނގިގެންދަނީ، ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި،
ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ނެގުނު ވޯޓުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށީގެ ވޯޓުލުމާއި
ވޯޓުގުނުމުގައިވެސް، އަދި އެކަންކަމާ ގުޅިގެން ވޯޓުލާމަރުކަޒުގައި އަނގަބަހުން އަދި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގައި ލިޔުމުން
އުފުލުނު ޝަކުވާތަކާ ގުޅިގެންވެސް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޤާނޫނުތަކާއި ޤަވާޢިދުތަކާވެސް ޚިލާފަށް
ޢަމަލުކޮށްފައިވުމުގެ އިތުރުން، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށީގެ ވޯޓުލުމާއި ވޯޓުގުނުމުގައި ހިނގާފައިވާ ކަންކަމާގުޅިގެން
ވޯޓުލާމަރުކަޒުގައި އަނގަބަހުން އަދި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގައި ލިޔުމުން އުފުލުނު ޝަކުވާތަކާ ގުޅިގެން އިލެކްޝަންސް
ކޮމިޝަނުން ޢަމަލުކޮށްފައިވާ ގޮތުން އެއިންތިޚާބުގެ ތެރޭގައި ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓު ފޮށި މެދުވެރިކޮށް ނެގުނު ވޯޓަށް/
ބޭއްވުނު އިންތިޚާބަށް އެކަށީގެންނުވާ ނުފޫޒެއްވެސް ފޯރާފައިވާކަމާއި، އަދި އެކަންކަމުގެ ސަބަބުން ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލްގެ
މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާއަށް، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލްގެ މެމްބަރުން ހޮވުމަށް ބޭއްވުނު އިންތިޚާބުގެ
ނަތީޖާއަށް ބަދަލު އަތުވެދާނެގޮތަށް، އެކަށީގެންނުވާ އަސަރެއް ފޯރާފައިވާކަންވެސް އެނގި ހާމަވެގެންދާހިނދުމެ، ލޯކަލް
ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން އިންތިޚާބުކުރުމަށް ނެގުނު ވޯޓުގެ، ތ.ކަނޑޫދޫ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

54 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6.1N)ގެ ނަތީޖާއަކީ، ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުން ބަލާއިރު ބާޠިލު، އަދި އެނަތީޖާގެ މައްޗަށް
3"
ތަރުތީބުވާ އެއްވެސް ކަމެއް ޞައްޙަނުވާނެ ނަތީޖާއެއްކަން އެނގިގެންދެއެވެ.
މިފަދައިންނެވެ.
މައްސަލަ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކާއި ހެކިތައް
5. މައްސަލަ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފައިވަނީ އަންނަނިވި ހެކިތަކެވެ.
5.1 "އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު 22((IUL)38-CA/38/2021/283 އޭޕްރީލް (2021 އިޢުލާނު:
5.2 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ ދާއިރާގެ، ވޯޓުލާ މަރުކަޒުގައި
އިޢުލާނުކުރެވުނު ވަގުތީ ނަތީޖާ ޝީޓު:
5.3 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ ވޯޓާރސް ރެޖިސްޓްރީ:
5.4 ވީޑިއޯ ނަމްބަރު 0001: ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ ވޯޓުގުނަން ފެށުމާއެކު ކުރެވުނު ޝަކުވާ/ ސުވާލާ
ގުޅިގެން ފޮށީގެ ވެރިޔާ ދެއްވި ޖަވާބު:
5.5 ވީޑިއޯ ނަމްބަރު 0002: ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ފޮށީގެ ވޯޓުގުނުން:
5.6 ވީޑިއޯ ނަމްބަރު 0003: އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އަލުންގުނި ފޮއްޓެއްގެ ވޯޓު ގުނުމުގެ ވީޑިއޯ:
5.7 ވީޑިއޯ ނަމްބަރު 0004: ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ފޮށީގެ ވޯޓުގުނުން:
5.8 ފޮޓޯ ނަމްބަރު 0001: ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ފޮށީގެ ވޯޓުގުނުން:
5.9 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)އަށް ވޯޓުލުމުގައި، މީހެއްގެ ވޯޓު ކަރުދުާހގައި ފާހަގަޖެހުމުގެ ހުއްދަ އެހެން މީހަކަށް
ދީފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްކަމުގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމް އިލެކްޝަންސް
ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާ ފޯމު.
5.10 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ ދާއިރާގެ ވޯޓު ގުނުމާގުޅޭ ގޮތުން
ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވިގެން އެކަން ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްކަމުގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު
އާދަމް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާ ފޯމު.
5.11 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ ދާއިރާގެ ވޯޓު ގުނުމާގުޅޭ ގޮތުން ޤާނޫނާއި
ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވިގެން އެކަން ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްކަމުގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް ސިފްނާ ޢަބްދުاله
އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށަ އެޅި ޝަކުވާ ފޯމު.
3 އިންތިޚާބާބެހޭ ޝަކުވާގެ މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމްގެ 4 ވަނަ ނަންބަރު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

55 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
5.12 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)އަށް ވޯޓުލުމުގައި، މީހެއްގެ ވޯޓު ކަރުދާހުގައި ފާހަގަޖެހުމުގެ ހުއްދަ އެހެން
މީހަކަށް ދީފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްކަމުގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމް އިލެކްޝަންސް
ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާ ރެޖިސްޓްރީކުރި ނަމްބަރު 10 (&WDCE/2020/EC/01 އޭޕްރީލް (2021 ގެ ސްލިޕް.
5.13 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ ދާއިރާގެ ވޯޓު ގުނުމާގުޅޭ ގޮތުން ޤާނޫނާއި
ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވިގެން އެކަން ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްކަމުގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމް
އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާ ރެޖިސްޓްރީކުރި ނަމްބަރު 12 (&WDCE/2020/EC/06 އޭޕްރީލް (2021
ގެ ސްލިޕް.
5.14 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ ދާއިރާގެ ވޯޓު ގުނުމާގުޅޭ ގޮތުން
ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވިގެން އެކަން ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްކަމުގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް ސިފްނާ
ޢަބްދުاله އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާ ރެޖިސްޓްރީކުރި ނަމްބަރު 12 (&WDCE/2020/EC/07 އޭޕްރީލް
(2021 ގެ ސްލިޕް.
5.15 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)އަށް ވޯޓުލުމުގައި، މީހެއްގެ ވޯޓު ކަރުދުާހގައި ފާހަގަޖެހުމުގެ ހުއްދަ އެހެން
މީހަކަށް ދީފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްކަމުގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމް އިލެކްޝަންސް
ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާ ގެ، ނަންބަރު 21(NECB/LCE&WDCE/2020/92 އޭޕްރީލް (2021 ގެ "ޝަކުވާ/
މައްސަލައިގެ ޖަވާބު".
5.16 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ ދާއިރާގެ ވޯޓު ގުނުމާގުޅޭ ގޮތުން
ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވިގެން އެކަން ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްކަމުގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު
އާދަމް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާގެ، ނަންބަރު 17(NECB/LCE&WDCE/2020/133 އޭޕްރީލް
(2021 ގެ "ޝަކުވާ/ މައްސަލައިގެ ޖަވާބު".
5.17 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ ދާއިރާގެ ވޯޓު ގުނުމާގުޅޭ ގޮތުން
ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވިގެން އެކަން ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްކަމުގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް ސިފްނާ
އަބްދުاله އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާގެ، ނަންބަރު 20(NECB/LCE&WDCE/2020/136 އޭޕްރީލް
(2021 ގެ "ޝަކުވާ/ މައްސަލައިގެ ޖަވާބު".
5.18 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)އަށް ވޯޓުލުމުގައި، މީހެއްގެ ވޯޓު ކަރުދުާހގައި ފާހަގަޖެހުމުގެ ހުއްދަ އެހެން
މީހަކަށް ދީފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްކަމުގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމް އިލެކްޝަންސް
ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާ ގެ ނަންބަރު 21(NECB/LCE&WDCE/2020/92 އޭޕްރީލް (2021 ގެ "ޝަކުވާ/
މައްސަލައިގެ ޖަވާބު" މުޙައްމަދު އާދަމް އަށް ފޮނުވި އީމެއިލް: ވޯޓުނެގުމާ ގުޅޭގޮތުން މުޙައްމަދު އާދަމް ހުށައެޅި އިންތިޚާބީ
ޝަކުވާއަށް ޖަވާބުދީފައިވަނީ ދާއިމީ ނަތީޖާ އިޢުލާނުކުރުމަށްފަހުގައިކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

56 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
5.19 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ ދާއިރާގެ ވޯޓު ގުނުމާގުޅޭ ގޮތުން
ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވިގެން އެކަން ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްކަމުގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު
އާދަމް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާގެ، ނަންބަރު 17(NECB/LCE&WDCE/2020/133 އޭޕްރީލް
(2021 ގެ "ޝަކުވާ/ މައްސަލައިގެ ޖަވާބު"
5.20 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ ދާއިރާގެ ވޯޓު ގުނުމާގުޅޭ ގޮތުން
ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވިގެން އެކަން ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްކަމު ގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް ސިފްނާ
އަބްދުاله އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާގެ، ނަންބަރު /2020/136WDCE&LCE/NECB(20އޭޕްރީލް
(2021 ގެ "ޝަކުވާ/ މައްސަލައިގެ ޖަވާބު" ފޮނުވި އީމެއިލް:
5.21 މުޙައްމަދު ޢަރީފްގެ ނަމްބަރު 7858278 ފޯނުގެ 2021 އޭޕްރީލް 19 ވަނަ ދުވަހުގެ ކޯލް ލޮގް: ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު
ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ ދާއިރާގެ ވޯޓު ގުނުމާގުޅޭ ގޮތުން ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް
ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވިގެން އެކަން ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްކަމުގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމް
އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާގެ، ނަންބަރު 17(NECB/LCE&WDCE/2020/133 އޭޕްރީލް (2021
ގެ "ޝަކުވާ/ މައްސަލައިގެ ޖަވާބު"
5.22 ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމްގެ ނަމްބަރު 7903198 ފޯނަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން އިން 2021 އޭޕްރީލް 20 ވަނަ
ދުވަހުގެ 13:43 ގައި ފޮނުވައިފާ މެސެޖް: ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ
ދާއިރާގެ، ވޯޓު ގުނުމާގުޅޭ ގޮތުން ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވިގެން އެކަން ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ
ފަރާތެއްކަމުގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާގެ،
ނަންބަރު 17(NECB/LCE&WDCE/2020/133 އޭޕްރީލް (2021 ގެ "ޝަކުވާ/ މައްސަލައިގެ ޖަވާބު"
5.23 ކެނޑިޑޭޓް ސިފްނާ ޢަބްދުاله ގެ ނަމްބަރު 9685196 ފޯނަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން އިން 2021 އޭޕްރީލް 20 ވަނަ
ދުވަހުގެ 13:43 ގައި ފޮނުވައިފާ މެސެޖް: ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ، ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލް ނިޞްބަތްވާ
ދާއިރާގެ ވޯޓު ގުނުމާގުޅޭ ގޮތުން ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވިގެން އެކަން ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ
ފަރާތެއްކަމުގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް ސިފްނާ ޢަބްދުاله އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާގެ،
ނަންބަރު /2020/136WDCE&LCE/NECB(20އޭޕްރީލް (2021 ގެ "ޝަކުވާ/ މައްސަލައިގެ ޖަވާބު"
5.24 ޢުމަރު ޢަރީފްގެ ނަމްބަރު 9633588 ފޯނުގެ 2021 އޭޕްރީލް 15 ވަނަ ދުވަހުގެ ކޯލް ލޮގް: ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި
)6-1N)އަށް ވޯޓުލުމުގައި، މީހެއްގެ ވޯޓު ކަރުދުާހގައި ފާހަގަޖެހުމުގެ ހުއްދަ އެހެން މީހަކަށް ދީފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް
ބަޔާންކޮށް، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްކަމުގައިވާ ކެނޑިޑޭޓް މުޙައްމަދު އާދަމް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅި ޝަކުވާ ގެ
ނަންބަރު /2020/92WDCE&LCE/NECB(21އޭޕްރީލް (2021 ގެ "ޝަކުވާ/ މައްސަލައިގެ ޖަވާބު"
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

57 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
5.25 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ ވޯޓުނެގުމާއި ވޯޓުގުނުމުގެ ކަންކަން މޮނިޓަރކޮށް ބަ ލަހައްޓަމުންދިޔަ، މީޑިއާގެ
މޮނިޓަރ ތ.ކަނޑޫދޫ ފަށުވިމާގޭ ޢަލީ މާހިރުގެ ބަޔާން.
5.26 ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި)6-1N)ގެ ވޯޓުނެގުމާއި ވޯޓުގުނުމުގެ ކަންކަން މޮނިޓަރކޮށް ބަ ލަހައްޓަމުންދިޔަ، މީޑިއާގެ
މޮނިޓަރ ތ.ކަނޑޫދޫ ބަގީޗާގޭ ޢުމަރު ޢަރީފްގެ ބަޔާން.
5.27 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަމްބަރ 21(95-CR/INDIV/2021/160 އޭޕްރީލް (2021 "ރެޖިސްޓްރާރގެ ނިންމުން":
5.28 އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ ރަސްމީ ވެބްސައިޓްގައި، ޗެކްކޮށް އަދި ވެރިފައިކޮށް މިހިނުދުވެސް އިޢުލާނުކުރެވިފައިވާ ނަތީޖާގެ
ސްކްރީން ފޮޓޯ:
5.29 އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު 22((IUL)38-CA/38/2021/283 އޭޕްރީލް (2021 އިޢުލާނު ގެޒެޓްކުރި
4"
ލިޔުން.
މައްސަލަ ހުށަހަޅާފަރާތުން އެދޭގޮތް
6. މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން އެދޭގޮތްކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ
" ދަޢުވާ ފޯމުގެ 3 ވަނަ ނަމްބަރުގައި މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާ ނުވަތަ ދަޢުވާގެ ޞީޣާގައި ބުނެފައިވާ ކަންކަމާއި އަދި ދަޢުވާ ފޯމުގެ
4 ވަނަ ނަމްބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވާޤިޢާތަކާއި އަސްބާބުތައް އެގޮތަށް ހުރުމާއެކުމެ، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތްތަކުން އެދެނީ، 2021
އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށު ކައުންސިލަށް މެމްބަރުން
ހޮވުމަށް ބޭއްވުނު އިންތިޚާބުގައި، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި N6-1))ގައި ވޯޓުލުމުގެ ކަންކަން ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވަނީ،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ މަބާދިއުތައް Principles))އާ ތަޢާރުޞުވާގޮތަށް އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 171
ވަނަ މާއްދާގެ ނައްޞާވެސް explicit expression))ޚިލާފަށް އަދި އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޤާނޫނާއި ޤަވާޢިދުތަކާވެސް ކަނޑައެޅިގެން
ޚިލާފަށް، ޤާނޫނުއަސާސީން ކަށަވަރުކޮށްދޭ އަސާސީ ޙައްޤުތަކަށް އުނިކަން އަތުވެދާނޭ ގޮތައްކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައިދެއްވައި،
ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި N6-1))ގެ ނަތީޖާ ބާޠިލުކޮށްދެއްވައި، އަދި އެނަތީޖާގެ މައްޗަށް އެކުލަވާލައި އިލެކްޝަންސް
ކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު /38/2021/283CA38-(IUL))22އޭޕްރީލް)2021 އިޢުލާނުން ޢާންކޮށް އިޢުލާނުކޮށްފައިވާ، 2021
އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ލޯކަލްކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު 2020 ގެ، ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށުކައުންސިލުގެ ރަސްމީ
ނަތީޖާއަކީވެސް ބާޠިލު ނަތީޖާއެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅުއްވައި ދެއްވައި، ދުސްތޫރީ އިލްތިޒާމްތަކާއި ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ވާޖިބުތަކާއި
އެއްގޮތަށް، އަދި އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ފަރުދީ އަދި ސިޔާސީ އަސާސީ ޙައްޤަކަށް އުނިކަން ނާންނާނެކަން ކަށަވަރުކޮށްދެވިގެން،
4 އިންތިޚާބާބެހޭ ޝަކުވާގެ މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމްގެ 5 ވަނަ ނަންބަރު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

58 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަމްބަރު ވޯޓުފޮށި N6-1))ގެ ވޯޓުލުން އަލުން ބޭ އްވުމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް އަންގަވައި އެކޮމިޝަންގެ
މައްޗަށް އަމުކުރުކޮށްދެއްވައި، އަދި އެއަމުރުގައިވާ އިލްތިޒާމްތައް ފުރިހަމަކުރުމުގައި އެހީތެރިވުމަށާއި އެއަމުރުގައި އަމުރުކުރެވިގެންވާ
އެއްވެސް ކަމަކާ ޚިލާފަށް އެއްވެސް ޢަމަލެއް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ނުކުރުމަށް، ރައްޔިތުންގެ މަޖްލީހުގެ އިތުރުން ސަލާމަތީ
ޚިދުމަތްތައްވެސް ހިމެނޭހެން، ދައު ލަތު ގެ އެ ން މެ ހައި މު އަ އް ސަ ސާތަކާއި އި ދާ ރާތަ ކަ ށް އަ ން ގަވައި އަ މު ރުކޮ ށް ދެއްވު މު ގެ އިތު ރު ން،
އަދި، މި މައްސަލަ ފައިޞަލާކޮށްދެއްވައި މައްސަލާގައި ގޮތެއްކަނޑައަޅުއްވަންދެން، ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށުކައުންސިލަށް ޤާނޫނީ ހަމަތާ
އެއްގޮތަށް އިންތިޚާބުވީކަމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ ނަމްބަރު 22((IUL)38-CA/38/2021/283 އޭޕްރީލް (2021
އިޢުލާނުން، 2021 އޭޕްރީލް 23 ވަނަ ދުވަހު ޢާންކޮށް އިޢުލާނުކޮށްފައިވާ މީހުން، ކައުންސިލަރުންގެ ހުވައި ކުރުމުގެ އެއްވެސް
ކަމެއް ކުރިއަށް ނުގެންދިއުމަށް ލޯކަލް ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީގެ އިތުރުން ދައުލަތުގެ ކަމާބެހޭ އެންމެހައި އިދާރާތަކަށް އަންގަވައި
ވަގުތީ އަމުރެއް ނެރެދެއްވައި، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ހައްޤުތައް ތަދާރުކުކުރުމުގައި ތަކްލީފުތަކާއި ދަތިތަކާ ކުރިމަތިވެ އެޙައްޤުތަކަށް
5"
އުނިކަން އައުމުގެ ފުރުޞަތު ނަފީކޮށްދެއްވުމެވެ.
މިފަދައިންންނެވެ.
ދަޢުވާރައްދުވާ އިލެކްޝަން ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ދީފައިވާ ޖަވާބު
7. ދަޢުވާރައްދުވަ ފަރާތުން ދަޢުވާގެ ޖަވާބުގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:
7.1 "މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމްގެ 4.1 ގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތްތަކުން ދައްކާފައިވަނީ އިންތިޚާބެއް އޮމާ ންކަމާ އިންސާފުވެރިކަމާއެކު
ގެންދިއުމަށްޓަކައި ޢަމަލުކުރަންޖެހޭނެ އިޖުރާއަތުތަކާއި ޤަނޫނީ އުޞޫލުތަކުވެ ވާހަކައެވެ. އެއިން އުޞޫލަކާ ޚިލާފަށް އިލްކެޝަންސް
ކޮމިޝަނުން ކުޅަ ކަމެއް ބަޔާންކޮށްފައެއް ނުވެއެވެ.
7.2 މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމް 4.2 ވަނަ ނަންބަރުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ޝަކުވާއަކީ، އިންތިޚާބުގެ ވޯޓު ގުނަން ވާނީ ކެންޑިޑޭޓުން
ނުވަތަ ކެންޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުން ނުވަތަ ކެންޑިޑޭޓުން ކަނޑައަޅާ ބައެއްގެ ހާޒިރުގައިކަމަށް ޤާނޫނުގައި ބުނާއިރު، އިލްކެޝަންސް
ކޮމިޝަނުން އެގޮތަށް ޢަމަލުކޮށްފައިނުވާކަމަށެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ޝަކުވާ ހުށަހަޅާފައިވާ ދާއިރާގައިވެސް އަދި މުޅި
އިންތިހާބުގައިވެސް، އިލްކެޝަންސް ކޮމިޝަނުން ވޯޓު ގުނުން ކުރިއަށް ގެންދިޔައީ ކެންޑިޑޭޓުން ނުވަތަ ކެންޑިޑޭޓުން ކަނޑައެޅި
ބައެއްގެ ހާޒިރުގައެވެ. ވޯޓުލުން ހަމަޖެހިފައިވާ ހުރިހާ މަރުކަޒުތަކުގައިވެސް އިލްކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އެ އިންތިޒާމް
ހަމަޖައްސާފައިވާނެއެވެ.
7.3 އެއާ ހިލާފު ގޮތަކަށް ކަން ހިނގާނަމަ، އެކަމުގެ ޝަކުވާ ވަގުތުން ހުށަހަޅަފައި އޮތީހެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ތ.ކަނޑޫދޫގައި
ބެހެއްޓި ނަންބަރު N6.1 ވޯޓު ފޮށީގެ "ކަންހިނގައިދިޔަ ގޮތުގެ ރިޕޯޓު" ގެ 15 ވަނަ ނަންބަރަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، ވޯ ޓު
5 އިންތިޚާބީ ޝަކުވާ ހުށަހަޅާ ފޯމްގެ 6 ވަނަ ނަންބަރު، ސަފުހާ ނަންބަރު 69
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

59 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ގު ނު މު ގެ މަ ސައް ކަ ތް ކުރިއަ ށްދި ޔައި ރު އެ ކަ ން ހިނ ގައިގޮ ތް ބެ ލުމަ ށް އެތަ ނު ގައި 1 (އެކެއް) އޮބްޒާވަރާއި، 9 (ނުވައެއް)
ކެންޑިޑޭޓުންނާއި، 5 (ފަހެއް) ކެންޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންނާއި، 2 (ދޭއް) މޮނީޓަރުންނާއި، އެހެނިހެން 4 (ހަތަރު) މީހުން
ތިބިކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.
7.4 މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމްގެ 4.3 ވަނަ ނުކުތާގަ، 4.4 ގައި، އިންތިހާބުތައް ނުފޫޒުން އެއްކިބާވެގެންވުމާއި، ދުސްތޫރީ ގޮތުން
ލިބެންޖެހޭ ހައްގުތައް ލިބިދެވިގެން އިންތިޚާބު ބާއްވާނޭކަމުގެ މައްޗަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާއާ ގުޅޭ ގޮތުން ދަންނަވަން އޮތީ
އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އިންތިޚާބުގެ ކަންކަން ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވަނީ އެހަމަތާކާ އެއްގޮތަށް ކަމަށެވެ. އެއާ ހިލާފަށް
އެއްވެސް ކަމެއް ހިނގާނަމަ އެކަމުގައި ޝަކުވާ ހުށަހެޅޭނެ އިންތިޒާމުވެސް ވަނީ ހަމަޖެހިފައެވެ.
4.7 4.6 4.5 7.5 އަދި 4.8 މި ނުކުތާތަކުގައި ފާހގަކޮށްފައިވަނީ އިންތިޚާބުތަކާއި ގުޅިގެން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ޝަކުވާއެއް ނޫންކަމާއި،
މި ނުކުތާތަކުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ މުޅީންވެސް ދުސްތޫރީ ކަންތައްތަކެއްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
7.6 ތ.ކަނޑޫދޫގައި ބެހެއްޓި ނަންބަރު N6.1 ވޯޓު ފޮށީގެ "ކަންހިނގައިދިޔަ ގޮތުގެ ރިޕޯޓު" އަށް ރިއާޔަތްކުރާއިރު، އެ ވޯޓު ފޮށީގެ
ވޯޓުލުމާއި، ވޯޓު ގުނުމުގެ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ޤާނޫނާއި، ޤަވާއިދާ ޚިލާފު އެއްވެސް ޢަމަލެއް ހިނގާފައިވާކަމުގެ އެއްވެސް
6"
ޝަކުވާއެއް ހުށަހެޅިފައިނުވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.
މިފަދައިންނެވެ.
ދަޢުވާރައްދުވާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް
8. ދަޢުވާރައްދުވާ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ
7"
"ތ.ކަނޑޫދޫ ރަށު ކައުންސިލްގެ ރަސްމީ ނަތީޖާ ބާތިލުކަމަށް ކަނޑައަޅާނޭ ސަބަބެއް ނެތްކަމުގައި ކަނޑައަޅުއްވައި ދެއްވުން
މިފަދައިންނެވެ.
މައްސަލައަށް ތަދައްޚުލްވި ފަރާ ތްތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަން
9. މި މައްސަލާގައި ޕްރޮގްރެސިވް ޕާޓީ އޮފް މޯލްޑިވްސްގެ ފަރާތުން ތަދައްޚުލުވެފައިވެއެވެ. އެ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ
2021 އޭޕްރީލް 10 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު، ލޯކަލް ކައުންސިލް އިންތިޚާބާއި، އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް
މަސައްކަތްކުރާ ކޮމެޓީގެ އިންތިޚާބު 2020 ގައި، ކޮޅުމަޑުލު ކަނޑޫދޫގައި ބެހެއްޓިފައިވާ، ތ.ކަނޑޫދޫ 1
6 އިސްތިއުނަފީ ދައުވާގެ ޖަވަބު ހުށަހަޅާ ފޯމްގެ 4ވަނަ ނަންބަރު
7 އިސްތިއުނަފީ ދައުވާގެ ޖަވަބު ހުށަހަޅާ ފޯމްގެ 5ވަނަ ނަންބަރު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

60 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ނަންބަރު ވޯޓު ފޮށި (6.1N(އަށް ވޯޓުލުން އަދި ވޯޓު ގުނުމުގެ ކަންކަން ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވަނީ ޤާނޫނުތަކާއި
ޤަވާއިދުތަކާއި އެއްގޮތްވާގޮ ތުގެމަތިން ނޫންކަމަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދެއްވައި، އަވަސް ބައި
އިލެކްޝަނައް ބޭއްވުމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ މައްޗަށް އަމުރުކޮށްދެއްވުމަށެވެ.
.10މި މައްސަލައަށް ދެން ތަދައްޚުލުވެފައިވަނީ އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ރަސްމީ ނަތީޖާއިން ތ.ކަނޑޫދޫ
ކައުންސިލަށް އިންތިޚާބުވެފައިވާކަމަށް އިޢުލާނުކޮށްފައިވާ ނައުޝާދު ޢަބްދު اله އާއި ފަރީސާ އަބޫބަކުރުގެ އިތުރުން
އިލްޔާސް މަޙްމޫދުއެވެ. މިފަރާތްތަކުން، އެދިފައިވަނީ އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނުގެ 65ވަނަ މާއްދާގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކުންކުރެ އެއްވެސް ކަމެއް މެދުވެރިވެގެން އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާއަށް އެކަށީގެންނުވާ
އަސަރެއް ފޯރާފައިވާކަމާއި، އަދި އެކަމުގެ ސަބަބުން އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާއަށް ބަދަލު އަތުވެދާނެކަން ޝަރީޢަތަށް
ސާބިތުކޮށްދެވިފައިނުވާތީ، އިންތިޚާބު އަލުން ބޭއްވުމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް އަމުރުކު ރާނެ
ތަނެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި މައްސަލަ ނިންމައިދިނުމަށެވެ.
ޝަ ރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވޭ ކަންކަން
ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤާއި އިންތިޚާބުތަކަށް ކުރިމަތިލުމުގެ ޙައްޤު
.11އަހަރެންނަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ގޮތުގައި ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤާއި އިންތިޚާބުތަކަށް ކުރިމަތިލުމުގެ ޙައްޤަކީ،
ދިވެހިރާއްޖޭގައި، ދުސްތޫރީ ޙައްޤެކެވެ. އެއީ އެ ޙައްޤުތައް ލިއްބައިދީފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީން ކަމުގައިވާތީއެވެ.
.12މިގޮތުން، ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤާއި އިންތިޚާބުތަކަށް ކުރިމަތިލުމުގެ ޙައްޤު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 26ވަނަ މާއްދާއިން
ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވެއެވެ. އަދި ބުނެވިދިޔަ ޙައްޤުތަކަކީ އިންޓަރނޭޝަލަން ކޮންވެންޝަން އޮން ސިވިލް އެންޑް
ޕޮލިޓިކަލް ރައިޓްސްގެ 25ވަނަ މާއްދާ އާއި ޔުނިވަރސަ ލް ޑެކްލަރޭޝަން އޮފް ހިޔުމަން ރައިޓްސްގެ 21ވަނަ
މާއްދާގައިވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙައްޤުތަކެއްކަން އެނގެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

61 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް
8
.13އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ .
އިންތިޚާބުތަކާއި، ރައްޔިތުންގެ ޚިޔާލު ހޯދުމުގެ ޢާންމު ވޯޓުނެގުމަށް ކުރާންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރުމާއި، އެ
ކަންތައްތައް ހިންގުމާއި، ބެލެހެއްޓުމާއި، އެ ކަންތައްތަކަށް މަގުފަހި ކުރުމާއި އަދި އިންތިޚާބުތަކާއި ރައްޔިތުންގެ
ޚިޔާލު ހޯދުމުގެ ޢާންމު ވޯޓުތަކުގެ ކަންތައްތައް ހިނގަނީ އިންޞާފުވެރިކަމާއެކު، ބިރުވެރިކަމެއް، ބިރުދެއްކުމެއް،
ތަޅާފޮޅުމެއް، ނުރަނގަޅު ނުފޫޒެއް، އަދި ކޮރަޕްޝަނެއް ނެތި މިނިވަންކަމާއެކު ރައްޔިތުންނަށް ވޯޓުލުމުގެ ޙައްޤު
ފުރިހަމައަށް އަދާކުރެވޭ ގޮތަށްކަން ކަށަވަރުކުރުމަކީ އެ ކޮމިޝަނުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތަކުގެ ތެރޭގައި
ހިމެނޭކަމެއްކަން އެނގެއެވެ.
9
.14އަދި ހަމައެހެންމެ، ވޯޓުނެގުމާއި ގުނުމާގުޅޭ އަސާސީ ކަންކަންވެސް ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.
މިގޮތުން، ކޮންމެ ވޯޓެއް ނަގައި ނިމުމާއެކު، ވޯޓުލާ ކޮންމެ މަރުކަޒެއްގައިމެ، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އެ
މަރުކަޒެއް ޙަވާލުކޮށްފައިވާ މީހަކު، ކުރިމަތިލީ ކެންޑިޑޭޓުން ނުވަތަ ކެންޑިޑޭޓުން ކަނޑައަޅާ މީހުން ތިބިނަމަ،
އެ ބައެއްގެ ހާޒިރުގައި އަދި އެ ވޯޓެއް ގުނުމުގެ ކަންތައްތައް ބެލުމަށް ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ އެނޫންވެސް ބައެއްގެ
ހާޒިރުގައި އެ މަރުކަޒެއްގެ ވޯޓު ގުނައި، ކޮންމެ ކެންޑިޑޭޓަކަށް އެ މަރުކަޒަކުން ލިބުނު ވޯޓުގެ ޢަދަދު ނުވަތަ
ރައްޔިތުންގެ ޚިޔާލުހޯދުމުގެ ޢާންމު ވޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ސުވާލަށް ލިބިފައިވާ ވޯޓުގެ ޢަދަދު ލިޔެ ބަލަހައްޓައި،
އެ މަރުކަޒެއްގައި ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ އެ މަރުކަޒެއްގަ އި އިޢުލާންކުރާންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.
.15ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބުނެވިދިޔަ މާއްދާތަކުގެ އިތުރުން އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނާއި ވަކިވަކި އިންތިޚާބުތަކާގުޅޭ
10
ޚާއްޞަ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކަށް ޢަމަލުކުރަމުން އަންނަކަން އެނގެންއޮވެއެވެ.
8 ޤާނޫނުއަސާސީގެ 170ވަނަ މާއްދާ
9 ޤާނޫނުއަސާސީގެ 171ވަނަ މާއްދާ
10ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2008 ރިޔާސީ އިންތިޚާބުގެ ޤާނޫނު، ޤާނޫ ނު ނަންބަރު 2/2009
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިންތިޚާބުގެ ޤާނޫނު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2010 ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ޤާނޫނު އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2020
ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ޚާއްޞަ ޤާނޫނާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު -48R2020/އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ގަވާއިދު، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2020/R-6
ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބުގެ ގަވާއިދު އާއި ގަވާއިދު ނަންބަރު -15R2020/އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅި ގެން ޝަކުވާ ނުވަތަ މައްސަލަ ހުށަހެޅުމާއި، އެ
ކަންކަން ބެލުމުގައި ޢަމަލުކުރާނޭ އިޖުރާއަތުތައް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

62 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
މި ކޯޓުގެ ކުރިމަތީގައި އޮތް އިންތިޚާބީ ޝަކުވާ
.16ހުށަހެޅިފައިވާ އިންތިޚާބީ ޝަކުވާ ދެނެގަތުމަށްޓަކައި، އެ ޝަކުވާގައި ހިމެނޭ ކަންކަމަށް ބަލައި ޝަރީޢަތުން އެ
ޝަކުވާ މައިގަނޑު ދެބަޔަކަށް ބަހާލެވިދާނެކަމުގައި އަހުރެންދެކެމެވެ. އެއީ ވޯޓުލުމުގައި ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް
ހިންގާފައިވާކަންކަން ކަމަށް ބުނެ ކުރިމަތިކޮށްފައިވާ އިލްޒާމާއި ވޯޓުގުނުމުގައި ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް
ހިންގާފައިވާކަންކަން ކަމަށް ބުނެ ކުރިމަތިކޮށްފައިވާ އިލްޒާމެވެ.
.17މި މައްސަލާގައި، ވޯޓުލުމުގައި ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ހިންގިކަމަށް ބުނެ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ
އެންމެ ކަމެކެވެ. އެކަމަކީ، ވޯޓުލުމުގައި ޔޫސުފް ޙުސައިން ނަމަކަށް ކިޔާ މީހަކަށް އެހީތެރިވުމަށް ޢާއިޝަތު
ޝާއިރާއަށް ފުރުސަތު ދީފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނާ ބުނުމެވެ.
.18މި މައްސަލާގައި، ދެން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، ވޯޓު ގުނުމުގައި ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ހިންގިކަމަށް ބުނާ 03 (ތިނެއް)
ކަމެކެވެ. އެގޮތުން،ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ:
18.1 ވޯޓުކަރުދާސް ރަނގަޅަށް ނުދައްކައި ވޯޓު ގުނިކަމަށް ބުނާ ބުނުމާއި؛
18.2 ވޯޓު ގުނީ ރަނގަޅަށް ނުފެންނަ ވަރަށްވުރެ ދުރުންކަމަށް ބުނާ ބުނުމާއި؛ އަދި
18.3 ކައުންޓަރ ފޮއިލް ދިމާނުވާކަމަށް ބުނާ ބުނުމެވެ.
.19ފައިސަލާކުރަނިވި ޙުކުމެއް ކުރުމަށްޓަކައި ޝަރީޢަތަށް ހުށަ ހެޅިފައިވާ ދަޢުވާ ނުވަތަ ޝަކުވާއަކާ ގުޅިގެން އުފަންވާ
އެންމެ އަސާސީ އެއް ސުވާލަކީ އެ ދަޢުވާއެއް ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ އޮތީ ކޮންފަރާތެއްގައި ތޯ އުފެދޭ ސުވާލެވެ.
އެހެންޢިބާރާތަކުން ބުނާނަމަ،އެ ސުވާލަކީ، އެ ދަޢުވާއެއް ސާބިތުކޮށްދޭންޖެހޭނީ މައްސަލަހުށަހެޅި ފަރާތުންތޯ
ނުވަތަ މައްސަލަރައްދުވާ ފަރާތުންތޯ އުފެދޭ ސުވާލެވެ.
.20ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ އޮތް ފަރާތަށް އެކަން ސާބިތުކޮށްނުދެވިއްޖެނަމަ ނުވަތަ ސާބިތުކޮށްދިނުމުގެ ޒިންމާ
އުފުލުމުގައި ފަރުވާކުޑަވެއްޖެނަމަ އެ ފަރާތަކަށް މައްސަލަ ކާމިޔާބު ނުވުމުގެ ބިރާ ކުރިމަތިލާންޖެހުމަކީ ވަރަށް
ގާތްކަމެއް ކަމުގައި އަހުރެންނަށް ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

63 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
އިންތިޚާބީ ޝަކުވާގެ ޠަބީޢަތާއި ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ
.21ޖިނާއީ އުންސުރުތައް ނުހިމެނޭ އިންތިޚާބީ ޝަކުވާގެ މައްސަލަތަކަކީ މަދަނީ މައްސަލަތަކެކެވެ. ނަމަވެސް،
އިންތިޚާބީ ޝަކުވާގެ މައްސަލަތަކަކީ މަދަނީ ކޮންމެ މައްސަލައަކާ އެއްފަދަ މައްސަލައެއް ނޫނެވެ. އިންތިޚާބީ
ޝަކުވާގެ މައްސަލަތަކަކީ ޠަބީޢަތުގެ ގޮތުން ތަފާތު މައްސަލަތަކެކެވެ. އެއީ ޚާއްޞަ މައްސަލަތަކެކެވެ. މިފަދަ
މައްސަލަތަކަކީ އަވަސްނިޔާގެ މައްސަލަތަކެކެވެ. ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިގެން ވަކި މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ނިންމުން
ލާޒިމުކޮށްފައިވާ މައްސަލަތަކެކެވެ. މިގޮތުން، ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ އިންތިޚާބީ ޝަކުވާގެ މައްސަލަތައް
އިންތިޚާބުގެ ރަސްމީ ނަތީޖާ އިޢުލާނުކުރާތާ ގިނަވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ނިންމަންޖެހެއެވެ.11
އަދި މަދަނީ އެހެން މައްސަލަތަކާ ޚިލާފަށް އިންތިޚާބީ ޝަކުވާގެ މައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ފުރަތަމަ
ލިބިގެންވަނީ ހައިކޯޓަށެވެ.
.22އިންތިޚާބީ ޝަކުވާގެ މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ އިޖުރާއަތަކީ ޚާއްޞަ އިޖުރާއަތެއްނަމަވެސް، ޢާ ންމު އެހެން މަދަނީ
މައްސަލަތަކެކޭ އެއްފަދަ ސިފަތަކުގެ ތެރޭގައި ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރައާއި ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ އުފުލަންޖެހޭ
މިންވަރުފަދަ ކަންކަން ހިމެނެއެވެ.
އިންތިޚާބީ ޝަކުވާތަކު ގައި ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ އާއި ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ އުފުލަންޖެހޭ މިން ގަނޑު
.23އިންތިޚާބީ ޝަކުވާތަކުގައި ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ އޮންނަނީ ޝަކުވާ ހުށަހަޅާފަރާތުގައެވެ. މިގޮތުން،ޝަކުވާ
ހުށަހަޅާ ފަރާތުން އޭނާ ހުށަހަޅާ ޝަކުވާގެ ސަބަބު ނުވަތަ ސަބަބުތައް ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް ހެކި ޤަރީނާ
ހުށަހަޅަންޖެހޭނެކަމަށް އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު ގެ 64ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.
އެހެންކަމުން، އެ ނައްޞުން އެނގިގެން ދަނީ ޝަކުވާ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ބަޔާންކުރާ ސަބަބުތައް އެނާ
ބަޔާންކުރާގޮތުގައި ހުރިކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ އެ ޝަކުވާ ހުށަހެޅި ފަރާތެއްގެ ޒިންމާއެއްކަމެވެ. އެ ސަބަބުތައް
އެހެން ހުރިކަމަށްބުނެ ހެކި ނުދެއްކިއްޖެނަމަ މައްސަލަ ކާމިޔާބުނުވެދާނީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށެވެ.
11 ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު 65ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

64 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
.24އިންތިޚާބީ ޝަކުވާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިލްޒާމްތައް ސާބިތުކޮށްދިނުމުގެ ބުރައަކީ ޝަކުވާ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ
ޒިންމާއެކެވެ. އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އިޢުލާނުކުރާ އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާތަކަކީ ރަނގަޅު އަދި ޞައްޙަ
ނަތީޖާތަކެއްކަ މުގައި ޤާނޫނީގޮތުން ބެލެވެއެވެ. އެ ނަތީޖާ ގޯސްކަމަށް ނުވަތަ ނަތީޖާ ޞައްޙަނޫންކަމަށް ބުނާ
ފަރާތުން އެ ބުނާބުނުމެއް ސާބިތުކޮށްދޭން ޖެހޭނެއެވެ.
.25އަދި ސާބިތުކޮށްދޭންޖެހޭ މިންގަނޑަކީ މަދަނީ މިންގަނޑު ކަމުގައިވާ ބޮޑަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ މިންގަނޑު ނުވަތަ
12
ބޮޑަށް ބުރަވެވޭ މިންގަނޑެ ވެ. އެއީ ވަކިކަމެއް ހިނގާފައިވާކަން ނުވަތަ ނޫންކަމާ ގުޅިގެން ފަނޑިޔާރަށް
ހުށަހެޅިފައިވާ ހެކިތައް ވަޒަންކުރުމުން އެ ދެގޮތުންކުރެ ފަނޑިޔާރަށް ބޮޑަށް ބުރަވެވޭ ގޮތެވެ.
އިންތިޚާ ބު ބާޠިލްކުރަންޖެހޭ ފަދަ ޙާލަތެއް އޮތްތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ ކަނޑައެޅުން
26. މި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ސަބަބުތައް މައިގަނޑު ދެބަޔަކަށް ބިނާކޮށްފައިވާކަމަށް
ބުނެފައިވެއެވެ. އެއީ ޤާނޫނީ ސަބަބުތަކާއި މައްސަލާގެ ވާޤިޢީ ޙަޤާއިޤުތައްކަމަށް އެފަރާތުން ބުނެފައިވެއެވެ.
މައްސަލަ ހުށަހެޅި ޤާނޫނީ ސަބަބުތައްކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގައި ވަރަށް ގިނަ ތަކުރާރުކުރުންތައް
ހުރިކަން ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އަދި ހަމައެހެންމެ، ވާޤިޢީ ޙަޤާއިޤުތައް ކަމަށްބުނެ ހު ށަހެޅި
ކަންކަމުގައިވެސް އެއްކަމެއްގެ ވާހަކަ ޝަކުވާ ހުށަހެޅި ފޯމުގެ އެކި ތަންތަނުގައި ތަކުރާރުކޮށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން
ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
26.1 އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކުގައި ބަޔާންވެފައިވާ އުސޫލުތަކަށް ޖުމްލަގޮތެއްގައި ބަލާއިރު،
ފާހަގަކުރެވޭ މައިގަނޑު އެއްކަމަކީ، އިންތިޚާބީ ޝަކުވާތައް ސާބިތުކޮށްދިނުމުގެ ބުރަ އޮތީ ޝަކުވާ
ހުށަހަޅާފަރާތަށްކަމާއި، ހަމައެކަނި އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް ފުރިހަމައަށް
ޢަމަލުކޮށްފައިނުވާކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަކުންވެސް ނުފުދޭކަމާއި،ނަމަވެސް އިންތިޚާބު ބާޠިލުކޮށްދިނުމަށްއެދި
އިންތިޚާބީ ޝަކުވާ ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް ސާބިތުކޮށްދޭންޖެހޭ ކަމަކީ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުނުކުރި
Balance ofprobability or Preponderance ofevidence12
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

65 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
ނުކުރުމުގެ ސަބަބުން އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާއަށް ބަދަލު އަންނަފަދަ ޙަޤީޤީ އަސަރެއްކުރިކަން
ސާބިތުކޮށްދިނުންކަމަށް އަހުރެންނަށް ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ13.ނަމަވެސް،ވޯޓު ނެގުމާއި ގުނުމާ ގުޅޭ ގޮތުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ އަސާސީ ކަމަކާ ޚިލާފުވެފައިވާކަން
ސާބިތުވާ ޙާލަތުގައި އެ ޚިލާފުވުމުގެ ސަބަބުން އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާއަށް ބަދަލު އަންނަފަދަ
އަސަރެއްކޮށްފައިވާކަން ސާބިތުވުން ލާޒިމް ކަމަކަށް ނުދެކެމެވެ. އެހެނީ ޤާނޫނީއަސީސާއާ ޚިލާފަށް ކުރާ ކޮންމެ
ކަމަކީ ބާޠިލުކަމެކެވެ. އަދި ބާޠިލުކަމެއްގެ މައްޗަށް ތަރުތީބުވެގެން އަންނަ ކޮންމެ ކަމަކީ ބާޠިލުކަމަކަށް
ވާނެތީއެވެ. އެހެނަސް، ހުށަހެޅިފައިވާ ޝަކުވާއާ ގުޅިގެން ޝަރީޢަތުން ބެލިބެލުމުން ބުނެވިދިޔަ ފަދަ
އަސާސީކަމަކާ ޚިލާފުވެފައިވާކަން ޝަރީޢަތަށް ބުރަވެވޭފަދަ މިންވަރަކަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅިފަރާތަށް
ސާބިތުކޮށްދެވިފައިވާކަމަކަށް އަހުރެންނުދެކެމެވެ. އެގޮތުން، ތ.ކަނޑޫދޫގައި ބެހެއްޓި ނަންބަރު N6.1 ވޯޓު
ފޮށީގެ "ކަންހިނގައިދިޔަ ގޮތުގެ ރިޕޯޓު" ގެ 15ވަނަ ނަންބަރަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، ވޯޓު ގުނުމުގެ މަސައްކަތް
ކުރިއަށްދިޔައިރު އެކަން ހިނގައިގޮތް ބެލުމަށް އެތަނުގައި 1 (އެކެއް) އޮބްޒާވަރާއި، 9 (ނުވައެއް)
ކެންޑިޑޭޓުންނާއި، 5 (ފަހެއް) ކެންޑިޑޭޓުންގެ މަންދޫބުންނާއި، 2 (ދޭއް) މޮނީޓަރުންނާއި، އެހެނިހެން 4
(ހަތަރު) މީހުން ތިބިކަން އެނގެންއޮންނަކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
.27އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނުގެ 65ވަނަ މާއްދާގައި "އިންތިޚާބު ބާޠިލުކުރުން" މި އަރިމަތީ ސުރުޚީ ގެ ދަށުން
ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:
"(ހ) އިންތިޚާބެއްގެ ރަސްމީ ނަތީޖާ މި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އިޢުލާންކޮށްފައިވަނިކޮށް، މި ޤާނޫނުގެ 64 ވަނަ މާއްދާގައި
ބުނެފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއްގައި ތިރީގައިމިވާ ސަބަބުތަކުގެ ތެރެއިން ސަބަބެއް މެދުވެރިވެގެން،
ވޯޓުލާ ސަރަޙައްދެއްގެ އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާއަށް އެކަށީގެންނުވާ އަސަރެއް ފޯރާފައިވާކަމަށް ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެ، އަދި އެކަމުގެ
ސަބަބުން އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާއަށް ބަދަލު އަތުވެދާނެކަމަށް ޝަރީޢަތުން ކަނޑައަޅައިފިނަމަ، އެސަރަޙައްދެއްގެ އިންތިޚާބު ބާޠިލުކޮށް،
އަލުން އިންތިޚާބު ބާއްވަންވާނެއެވެ.
.1އިންތިޚާބުގެ ތެރޭގައި އެކަށީގެންނުވާ ނުފޫޒެއް ފޯރުވުން.
2. އިންތިޚާބީ ޙައްޤެއްގެ ފައިދާ، ވަކި މީހަކަށް ނުވަތަ ވަކި ބަޔަކަށް ލެންބުމަށްޓަކައި ރިޝްވަތު ދިނުން.
13ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު 65ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

66 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
3. މި ޤާނޫނާއި ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާއި ނުވަތަ އެ އިންތިޚާބަކާބެހޭ ޚާއްޞަ ޤާނޫނާއި ނުވަތަ އެ ޤާނޫނުގެ
ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ޢަމަލުކުރުން.
(ށ) މި ޤާނޫނުގެ 64 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލައަކާމެދު، އެ އިންތިޚާބެއްގެ ރަސްމީ ނަތީޖާ އިޢުލާންކުރާތާ
ގިނަވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހައިކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ."
މިފަދައިންނެވެ.
.28މި ރިޕޯޓުގައި "މި ކޯޓުގެ ކުރިމަތީގައި އޮތް އިންތިޚާބީ ޝަކުވާ" މި ސުރުޚީ ގެ ދަށުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ
ޝަކުވާތަކަކީ، އިލެކްޝަން ސް ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ޝަކުވާތަކެއްކަން އެނގެންއޮވެއެވެ. އެގޮތުން
އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
28.1ހައިކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމާއެކު އެޓޭޗްކޮށްފައިވާ 5.9 Exއަށް ބަލާއިރު، އެ ޝަކުވާ ހުށަހަޅާފައިވަނީ،
މުޙައްމަދު އާދަމްކަމާއި، ހުށަހެޅި މައިގަނޑު ޝަކުވާއަކީ ޔޫސުފް ޙުސައިނަކީ ޖިސްމާނީގޮތުން ވޯޓުލުމަށް
ނުކުޅެދިގެންވާ މީހެއްކަމަށް ކަނޑައެޅި ކަނޑައެޅުމާމެދު އުފުލި ޝަކުވާއެއްކަމާއި އަދި އެ ޝަކުވާއާ ގުޅިގެން
އެކަން ބަލައި އިލެކްޝަން ކޮމިޝަނުން ނިންމުމެއް ނިންމާފައިވާކަން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމާއެކު
އެޓޭޗްކޮށްފައިވާ 5.15 Exއިން އެނގެއެވެ.
28.1.1ބުނެވިދިޔަ ނިންމުމަށް ބަލާއިރު، އެ ނިންމުން ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށްކަން އެނގެއެވެ. އެހެނީ،
އެހެން މީހެއްގެ އެހީތެރިކަމާއެކު ވޯޓުލާ ޙާލަތުގައި، އެކަމާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޤާނޫނީގޮތުން
ލިބިގެންވަނީ ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާއަށްކަން ގަވާއިދު ނަންބަރު -6R2020/(ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ
އިންތިހާބުގެ ގަވާއިދު(ގެ 39ވަނަ މާއްދާގެ 9ވަނަ ނަންބަރުން އެނގެންއޮވެއެވެ.
28.1.2ޖިސްމާނީ ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރެގެން ވޯޓުލުމުގައި އެހީތެރިއަކު ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދަ އެހެން
ފަރާތްތަކަކަށްވެސް ދީފައިވާކަން އެނގެން އޮތްނަމަވެސް، ހަމައެކަނި ޝަކުވާ ހުށަހަޅާފައިވަނީ ޔޫސުފް
ޙުސައިނާ މެދުގައެވެ. ވުމާއެކު، މި ޙާލަތުގައި އެ ވޯޓާމެދު ސުވާލު އުފައްދާނަމަވެސް، އެ ސުވާލު އުފެދެނީ
އެންމެ ވޯޓަކާމެދުގައެވެ. ހަމައެކަނި އެ ސަބަބަށްޓަކައި މުޅި އިންތިޚާބު ބާޠިލްކުރުން އެއީ އިންސާފުވެރި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

67 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
އަދި ޢަދުލުވެރިގޮތެއް ކަމަކަށް އަހުރެންނަށް ޤަބޫލުކުރެވޭފަދަ މޭރުމަކުން އެކަން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް
ބުނެދެވިފައެއްނުވެއެވެ.
28.2ހައިކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމާއެކު އެޓޭޗްކޮށްފައިވާ 5.10 Exއަށް ބަލާއިރު، އެ ޝަކުވާވެސް
ހުށަހަޅާފައިވަނީ، މުޙައްމަދު އާދަމްއެވެ. އޭނާ ހުށަހެޅި މައިގަނޑު ޝަކުވާއަކީ، ޖުމްލަ ވޯޓުކަރުދުާހގެ ޢަދަދާއި،
ކައުންޓަރ ފޮއިލްގެ ޢަދަދާއި، ބާކީ ކަރުދުާހގެ ޢަދަދު ދާއިރާތައް ވަކިން ހާމަކޮށްނުދޭކަމަށާއި، 05 (ފަހެއް)
ވޯޓުކަރުދާހާމެދު ސުވާލުއުފެދޭކަމަށާއި، ފާހަގަ ފެންނަވަރަށްވުރެ ދުރުން، ކަރުދާސް ދެއްކުމެއްނެތި، އަމިއްލައަށް
ގުނުމަށްފަހު ސްލައިޑެއްގޮތަށް ކަރުދާސް ދައްކަމުން ގުނިކަމަށާއި، ހޮވުނު ކެންޑިޑޭޓް ނައުޝާދު ޢަބްދު اله އާ
މުޙައްމަދު އާދަމްއާމެދު 05 (ފަހެއް) ވޯޓު ތަފާތުކަމަށް ބުނެ އުފުލި ޝަކުވާއެވެ. އަދި އެ ޝަކުވާއާ ގުޅިގެން
އެކަން ބަލައި އިލެކްޝަން ކޮމިޝަނުން ނިންމުމެއް ނިންމާފައިވާކަން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމާއެކު
އެޓޭޗްކޮށްފައިވާ 5.16 Exއިން އެނގެއެވެ
28.2.1ބުނެވިދިޔަ ނިންމުމަށް ބަލާއިރު،އެ ނިންމުން ބިނާކޮށްފައިވާ މައިގަނޑު އަސާސަކީ ކަންހިނގާދިޔަގޮތުގެ
ރިޕޯޓެވެ. އަދި އަލުން ވޯޓު ގުނަންޖެހޭފަދަ މަޤްބޫލު ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް އިލެކްޝަން ކޮމިޝަނުން ނިންމި
ނިންމުން ރަ ނގަޅު ނޫންކަމަށް ކަނޑައަޅަންޖެހޭފަދަ ޤާނޫނީ ސަބަބެއް އޮތްކަމަކަށް ނުބެލެވެއެވެ.
28.2.2ވޯޓުކަރުދާހާއި ކައުންޓަރ ފޮއިލާ ގުޅޭގޮތުން ސުވާލުކުރުމުން އެ ސުވާލަށް ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާ
ޖަވާބުދީފައިވާކަން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ވީޑިއޯ ކްލިޕުންވެސް އެނގެއެވެ.
ނަމަވެސް، އެކަން ޝަކުވާއެއް ނުވަތަ މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާއަށް ހުށަހަޅާފައިވާކަން
އެނގެންނެތްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
28.2.3އަދި ވޯޓުކަރުދާހުގެ ފާހަގަ ނު ފެންނަގޮތަށް ވޯޓު ގުނިކަމަށް ބު ނެފައިވީނަމަވެސް، ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާ
ވޯޓުކަރުދާސް ދައްކާފައިވާކަން ޚުދު މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން "ސްލައިޑެއް ގޮތަށް ކަރުދާސް ދައްކަމުން
ގުނިކަމަށް" ބުނެފައިވުމުން އެނގެއެވެ. އަދި ހުށަހަޅާފައިވާ ވީޑިއޯ ކްލިޕަށް ބަލާއިރުވެސް، ވޯޓުކަރުދާސް
ދެއްކި ގޮތާމެދު އެވަގުތު އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޝަކުވާކޮށްފައިވާކަން އެނގެންނެތްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

68 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
28.2.4ވޯޓުކަރުދުާހގައި ތީރެއް ކުރަހާފައިވާކަމަށް ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާ ބުނުމުން ތީރު ނުފެންނަކަމަށް ޙާޟިރުވެތިބި
ބަޔަކު ބުނުމާގުޅިގެން ވޯޓު ގުނަން ހުރި މޭޒުގެ ބިއްދޮށުން މަގަތަށް ނުކުމެ ދަމާފައިވާ ޓޭޕު ކައިރީގައި ހުރެ
ވޯޓުކަރުދާސް ދައްކާފައިވާކަން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ވީޑިއޯ ކްލިޕުން އެނގެއެވެ.
28.2.5ބުނެވިދިޔަގޮތަށް ޢަމަލުކުރުމުންވެސް، އެ ތީރު ނުފެންނަކަމަށް ބުނުމުން ދެން ޖެހޭނީ ކައިރިއަށް އައިސް
ބަލަންކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް، އެއްވެސް ފަރާތަކުން، އެ ފުރުސަތަށް އެދިފައިވާކަން
އެނގެންނެތްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
28.2.6އެހެންކަމުން، ވޯޓު ފޮށީގެ ވެރިޔާ ވޯޓު ގުނުމުގައި ވޯޓުކަރުދާސް ނުދެއްކުމަށް ނުވަތަ ހާމަނުކުރުމަށް ނުވަތަ
ފޮރުވުމަށް މަސައްކަތްކޮށްފައިވާކަމަށް އަހުރެންނަކަށް ޤަބޫލެއްނުކުރެވެއެވެ. ވޯޓު ގުނުމުގައި، އާދަޔާ ޚިލާފަށް
ދުރުން ވޯޓު ގުނިކަމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ތުހުމަތުކޮށް ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުގައި އެކިފަހަރު
އެކިގޮތަށް އެ ދުރުމިން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، 15 (ފަނަރަ) ފޫޓް ދުރުން ވޯޓު ގުނިކަމަށް ބުނެފައިވާ
ބުނުމާއި 10 (ދިހައެއް) ފޫޓް ވަރު ދުރުން ވޯޓު ގުނިކަމަށް ބުނެފައިވާ ބުނުން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އަދި
ހަމައެހެންމެ، މޭޒުގެ ފުޅާ މިންވެސް ތަފާތު ދެ ސައިޒަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެއްބައި ތަންތަނުގައި
މޭޒުގެ ފުޅާ މިނުގައި 03 (ތިނެއް) ފޫޓް ހުރިކަމަށް ބުނެފައިވާއިރު އަނެއްބައި ތަންތަނުގައި އެ މޭޒުގެ ފުޅާ
މިނަކީ 02 (ދޭއް) ފޫޓް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ އެ
ވާހަކަތަކުގައި ފުށުއެރުންތަކެއް ހުރިކަން އެނގެއެވެ. އަދި އޭގެ އިތުރުން ވޯޓުގެ ފަރަގު
ބަޔާންކޮށްދިނުމުގައިވެސް ފުށުއެރުން ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
28.3ހައިކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމާއެކު އެޓޭޗްކޮށްފައިވާ 5.11 Exއަށް ބަލާއިރު، އެ ޝަކުވާ ހުށަހަޅާފައިވަނީ،
ސިފްނާ ޢަބްދުاެلهއވެ. އޭނާގެ ޝަކުވާއަކީވެސް އިސްވެ ބަޔާންވެ ދިޔަ ޝަކުވާއެވެ. އަދި ހޮވުނު ކެންޑިޑޭޓް
ކަމުގައިވާ ފަރީސާ އަބޫބަކުރާއި ޝަކުވާ ހުށަހެޅި ސިފްނާ ޢަބްދު اެلهގ ވޯޓުގެ ތަފާތަކީ 05 (ފަހެއް) ކަމަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އެ ޝަކުވާއާ ގުޅިގެން އެކަން ބަލައި އިލެކްޝަން ކޮމިޝަނުން ނިންމުމެއް
ނިންމާފައިވާކަން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމާއެކު އެޓޭޗްކޮށްފައިވާ 5.17 Exއިން އެނގެއެވެ. އެހެންކަމުން،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

69 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2021/HC-I-SH/04
އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން މިނުކުތާގައިވެސް ހުރީ ހަމައެފަދައިން ކަމުގައި ވާތީ އިތުރަށް އެކަންކަން
ތަކުރާރުކުރުމުގެ ބޭނުމެއް އޮތްކަމަކަށް އަހުރެން ނުދެކެމެވެ.
29. ތ.ކަނޑޫދޫ ވޯޓުފޮށީގެ ވޯޓުލާ ސަރަޙައްދުގައި ތިބި ޕްރޮގްރެސިވް ޕާޓީ އޮފް މޯލްޑިވްސްގެ ކެނޑިޑޭޓުންގެ
ތެރެއިން އެއްވެސް ކެންޑިޑޭޓެއްގެ މަންދޫބަކަށް، ތ.ކަނޑޫދޫ 1 ނަންބަރު ވޯޓުފޮށީގެ "ކަންހިނގާދިޔަ ގޮތުގެ
"
ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރެވުނު ވަގުތުގައި ޙާޟިރުވެތިބުމަށް ފުރުޞަތު ދީފައިނުވުމާއި، ވޯޓުލީ ސަރަޙައްދާއި ވޯޓު
ގުނުމުގެ މަސައްކަތް ކުރެވެމުން ދިޔައިރުވެސް، ކެންޑިޑޭޓު މުޙައްމަދު އާދަމްގެ މަންދޫބުގެ ގޮތުގައި ހުރި
ސައްފާން މުޙައްމަދާއި ކެނޑިޑޭޓް ފާޠިމަތު ރަޝްމާގެ މަންދޫބު ރިޝްވާން މުޙައްމަދު ޝަރީފް ތިބިނަމަވެސް
"ކަންހި ނގާދިޔަ ގޮތުގެ ރިޕޯޓް" ގައި ސޮއިކުރުމުގެ ފުރުޞަތުވެސް އެއިން އެއްވެސް މަންދޫބަކަށް ދީފައިނުކަމަށް
ބުނެ ހައިކޯޓުގައި ޝަކުވާކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، އެފަރާތްތަކަށް ފުރުސަތު ނުދިނުމަށް ނުވަ ތަ އެފަރާތްތަކަށް ލިބި
އޮތް ޙައްޤަށް ހުރަސްއެޅުމުގެ ގޮތުން ހިންގި ޢަމަލެއް ނުވަތަ ކުރި އެއްވެސްކަމެއް ސާފުކޮށް
ބަޔާންކޮށްދެވިފައިނެތްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
.30ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލްގެ އަންހެނުންނަށް ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ ދެގޮނޑިއަށް ވާދަކުރި އަންހެނުންގެ ރަސްމީ
ނަތީ ޖާއަށް ބަލާއިރު، މި މައްސަލަ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅި ސިފްނާ ޢަބްދު اله އާއި ދެވަނައަށް ހޮވިފައިވާ ކެންޑިޑޭޓް
ފަރީސާ އަބޫބަކުރާދެމެދު 06 (ހައެއް) ވޯޓުގެ ތަފާތު ހުރިކަން އެނގެއެވެ. އަދި ތ.ކަނޑޫދޫ ކައުންސިލްގެ
މެންބަރުކަމުގެ ދެގޮނޑިއަށް ވާދަކުރި ފަރާތްތަކުގެ ރަސްމީ ނަތީޖާއަށް ބަލާއިރު، މި މައްސަލަ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅި
މުޙައްމަދު އާދަމްއާއި ދެވަނައަށް ހޮވިފައިވާ ނައުޝާދު ޢަބްދުاާلهއ ދެމެދު 07 (ހަތެއް) ވޯޓުގެ ތަފާތު ހުރިކަން
އެނގެއެވެ.
31. ނަންބަރު N6.1 ވޯޓު ފޮށީގެ ވަގުތީ ނަތީޖާޝީޓަށް ބަލާއިރު، ވޯޓުދިން މީހުންގެ ޢަދަދު ކަމަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ 267 (ދުއިސައްތަ ފަސްދޮޅަސް ހަތެއް) އެވެ. އަދި ކައުންޓަރ ފޮއިލްގެ ޢަދަދަކީވެސް 267
(ދުއިސައްތަ ފަސްދޮޅަސް ހަތެއް) ކަމަށް ކަންހިނގާދިޔަގޮތުގެ ރިޕޯޓްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒުހިނގުން، މާލެ/ ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

32. އިސްތިފާ ޤާނޫނުގައިވާގޮތުން ކަންކަން އެމީހަކަށް ހުރިއިރު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތްތަކަށް ލިބިދެވިދާނެ ފައިދާ ހޯދުން ފަރާތްތަކަށް ލިބިދެވިދާނެ ފައިދާގެ ފަރަގަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މި މައްސަލާގައި ސާބިތު ހުކުމްދެވިދާނެ އަސްލުގައި ކަންކަމެއް، ޤާނޫނާއި އަދިވެސް އިންސާފުގެ ހަމަތަކަށް ނަޒަރުކުރުމުން، މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ފަދަ ހުކުމެއް މި މައްސަލާގައި ކުރެވިދާނެކަމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިފައިވާތީއެވެ.

ހުކުމް

ދެންފަހު، އިންޑިޕެންޑަންޓް ސިވިލް މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމުން ސީ.ކަސް/ ބަލަމާސްކޯޓުގެ ހުކުމެއްގެ އާދޭ ސީ.ކަސް/ ހުސައިން ސިވިލް އަބްދުﷲގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި މި މައްސަލާގައި، އިސްތިފާ ފޯމުގެ ގޮތުން ނުކުމެވަކިގައި ބާރުނުކުރުން ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބަލާއިރު އިންޑިޕެންޑެންޓް ނަމްބަރަށް ނުކުޅު އަސަރުން ފޯރާ އިންޑިޕެންޑެންޓް ނަމްބަރަށް ބަދަލު އެމްޕްލޯއީގެ ކަމުގެ ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެފައި ނުވާތީ އާއި ސީ.ކަސް 1 ނަމްބަރު ވޮޗަރުގެ (N6-1) ގައި ވޮޗަރުގެ ކަންކަން ހުރިހާ ގެއްލުންވެފައިވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީން ކަނޑައަޅާފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި ހުރިކަން އެމްޕްލޯއީގެ ގޮތުންކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެފައިނުވާތީ ސީ.ކަސް 1 ނަމްބަރު ވޮޗަރުގެ ވޮޗަރުން އަލުން ބޭއްވުމަށް އިޖުރާއަތުތަކަށް ރުޖޫޢަވާން އަންގައި އަމުރުކުރަން ވާތީ، އަންގާ ނަތީޖާއަށް މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ބެންޗް ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ހުކުމްކުރީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ހުކުމް ކުރީ

ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަރީފް

(ރިޔާސަތު)